

འབར་ལྷན་འབྲེལ་དེབ། [༡༡༦]

བོད་ཀྱི་གྲུ་མ་དཔེ་འཇམ་མཇེད།

Compiled and Translated by: Pema Tsewang Shastri

ཕྱོགས་བསྐྱོགས་དང་སྐྱར་བ་པོ། བརྒྱ་ཚེ་དབང་གླེ་མི།

ཨར་བྱེས་རིག་མཁོན་དེ་བཞི་ལྟེ་མང་།

SJRB-0312

འབར་ལྷན་འཇུག་དེ་བཞི་པར་གཞི་མོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
ཨར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཇུག་དེ་བཞི་བཞོས།
ཨར་བྱེས་རིག་མཁོན་ཆེན་མོས་འགྲུམས་སྲིལ་བྱས།
༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༢ ཟླ་བརྒྱད་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

ཨར་བྱེས་རིག་མཁོན་དེ་བཞི་ལྟེ་མང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཨིག་འབྲེལ་བྱ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཀར་ཆ་ག

Introduction:	a
ཀ་ལྟེ།	༡
ཁ་ལྟེ།	༡༣
ག་ལྟེ།	༡༦
ང་ལྟེ།	༡༥
ཅ་ལྟེ།	༡༦
ཆ་ལྟེ།	༤༠
ཇ་ལྟེ།	༤༧
ཉ་ལྟེ།	༤༧
ཏ་ལྟེ།	༥༦
ཐ་ལྟེ།	༥༤
ད་ལྟེ།	༧༠
བ་ལྟེ།	༧༤
ས་ལྟེ།	༧༠
པ་ལྟེ།	༧༤
ཕ་ལྟེ།	༧༧

དཀར་ཆག

བ་སྟེ།	༧༠
ཕ་སྟེ།	༡༠༩
ཅ་སྟེ།	༡༡༥
ཆ་སྟེ།	༡༡༩
ཇ་སྟེ།	༡༢༡
ཉ་སྟེ།	༡༢༩
ཞ་སྟེ།	༡༣༩
ཏ་སྟེ།	༡༣༩
ཨ་སྟེ།	༡༣༥
ར་སྟེ།	༡༣༩
ལ་སྟེ།	༡༤༤
ཤ་སྟེ།	༡༤༧
ས་སྟེ།	༡༥༩
ཏ་སྟེ།	༡༥༧
ཨ་སྟེ།	༡༥༧
Selected Hindi Proverbs:	༡༧༤
ཚིག་ཉུང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་བར་ཆད་འགའ་ཤས།	༡༧༧

Introduction:

Someone has very beautifully said, “Nothing defines a culture as distinctly as its language, and the element of language that best encapsulates a society’s values and beliefs is its proverbs.”

Gang Jong, the land of snows is, like many countries of the world, very rich in proverbs, sayings, idioms, adages, phrases, maxims and gnomes. Tibetans use them not only to express their ideas, feelings and opinions clearly, but also to drive home the meaning of their expression while communicating or interacting with one another. According to Lhamo Pemba, “proverbs added an important and colorful hue to the tapestry of Tibetan folklore, especially so in the colloquial world of expression.” The importance of proverbs in the social interaction of Tibetans is best expressed by one such proverb that says: Kha la mngar mo sbrang rtsi yin/ rna la snyan po gnam dpe yin/ (For the mouth, honey is sweet; for the ear, a proverb is music). Many of these sayings, naturally glued to the tongues of many Tibetans, are terse and telling, poetic and pithy, precise and succinct, loaded with value and wisdom, witty and

expressive. These proverbs also reflect the culture and the way of life of the Tibetan people, who inhabit the highest plateau of the world, and possess a distinctive language, culture, history and way of life. Like many cultures of the world, many of the Tibetan proverbs revolve around spiritual practice, relationships, traveling, social etiquette, socio-economic life, politics, animals (both wild and domestic), birds, mountains, valleys and pasture etc. that clearly reflect the agro-nomadic and comparatively peaceful life of the majority of Tibetans.

For instance: ‘khor ba khab kyi rtse mo la/ bde ba nam yang yod mi srid/ bde ba cung la chags pa de/ chen po’i bde ba thob mi srid/ (On the needle tip of Samsara/ It is impossible to have happiness/ Attachment to small (mundane) happiness/ Can never bring big (divine) happiness), clearly indicates the fundamental Buddhist belief system in which the samsara (cyclic-existence) is perceived as suffering in accordance with the Buddha’s very first teaching of the first of four noble truths where the enlightened one had categorically asserted, “Now this, Bhikkhus, is the noble truth of suffering....etc. and suffering must be ascertained.” Similarly, ‘sems kyi rang bdzin ‘od gsal ba/ dri ma rnam ni globur ba/ (the nature of the mind is luminous; its contaminants are adventitious) indicates the philosophical view or the pith instruction of the Dzogchen or the great perfection

vehicle of Buddhism.

Interestingly, the concepts of Tibetan terms like ‘khor ba, samsara in Sanskrit, (cyclic-existence) and ‘khor lo, chakra in Sanskrit, (wheel) seem to have played and are still playing a very significantly important role in the life of Tibetans. Though, in modern times, we see wheels everywhere in our life, on our chariots, wagons, cars, trains, planes, machines, and daily equipments, no one knows who invented the first wheel. It is believed that the oldest wheel found in archeological excavations was discovered in what was Mesopotamia and was over fifty five hundred years old. But ever since the invention of the wheel, from a rudimentary wagon to the sophisticated rocket, the western world has harnessed its power for the material welfare of the people, and whereas the Tibetans are concerned, they seemed to have harnessed its potential power for the inner development of the individual. At the most the Tibetan usage of its power for external benefit seemed to be in spinning wheels and handloom wheels for weaving chuba material, water-powered flour-mills for grinding grains, and horse chariots for travel and battle.

From the fundamental concept of ‘srid pa ‘khor lo’ (wheel of life) to ‘kalachakra,’ (wheel of time), the highest esoteric and ultimate path of enlightenment, the Buddhists in general, and Tibetans in particular, unlike other peoples

of the world, have always harnessed the power, usage, application, metaphor and symbolism of the wheel for the expressed purpose of development and training of one's mind. Terms like 'khor 'das (samsara and nirvana), dkyil 'khor (mandala), chos 'khor (dharma chakra), 'phrul 'khor (magic wheel), dus 'khor (wheel of time), dpal 'khor lo sdom pa (chakrasamvara), tshog 'khor (heap of offering) etc. are applied as tools to understand the reality of the phenomena or to tame one's mind for the purpose of attaining enlightenment rather than for the material development, as in physical and mechanical sciences. In their daily life Tibetans rarely say "the Buddha gave teachings," or "preached." They would rather say (Sangs rgays kyis chos 'khor bskor) "the Buddha turned the wheel of Dharma." Likewise many of the Tibetan proverbs that I have selected here, in this small volume, speak of a unique Tibetan civilization developed through the social, spiritual, political, and economical life of the Tibetan people. Many of the proverbs carry two meanings; one literal and the other metaphorical. For instance, Yar 'gro shig gi gom pa/ mar 'gro gla ba'i mchongs/ (Going up with the steps of a louse, Going down with the jump of a musk deer) literally means the pace will be slow while climbing up a mountain and the pace will be much quicker while walking down from a mountain. The metaphor of Up and Down also refers to bde 'gro (higher states)

and ngan ‘gro (lower realm) and also progress and degeneration. Structurally, some of them are quite poetic and beautifully rhymed, some are simile, and others are personification. Some proverbs like *dkar po nag sla/ ring po chag sla/* (white is easily blackened, long is easily broken) uses double analogy for stress and emphasis.

There is no doubt that the Tibetan proverbs originated and developed along with the start and development of Tibetan civilization. The earliest written record of Tibetan proverbs can be traced to Dunhuang manuscript in which it says: *mi drin can mi yi sems mi gsod/ lta lha’i lta la sgal mi dbyung/* (One must never hurt a grateful man’s heart, one must never wound the back of a divine horse). The most recent addition to the Tibetan proverb seems to be the one by His Holiness the Dalai Lama when he often says: *re ba de bzang sa dang/ gra sgrig de sdug sa nas byas/* (hope for the best and prepare for the worst). Another feature of Tibetan sayings is that many of them have just one or two separate clauses without any subject. For instance, *gling bu gtong rgyu dang/ rtsam pa ‘gam rgyau/* (Playing flute and eating Tsampa simultaneously). Such expressions clearly show the richness and depth of the language as well. Since the early times Tibetan literature grew leaps and bounds and it wouldn’t be an exaggeration to say that Tibet has produced the largest amount of literature in the world in

proportion to its population. A huge chunk of this literature deals with Buddhism, medicine, logic, grammar, art, astrology etc. and much less of folk literature. Until recently many aspects of the Tibetan folk literature like the Gesar stories, proverbs, novels and folk stories, though very popular, remained oral or unwritten as majority of the Tibetan population was illiterate or uneducated. Maybe that was the main reason why a number of elderly Tibetans have the proverbs by heart.

Tibetans prized a ready and comprehensive knowledge of proverbs so much that a man possessing this knowledge would be hired by others in his hometown as legal representation in courtroom battles. Inside these ancient government courts, much like the modern law courts, the representative with the highest powers of persuasion, skillfully deployed and demonstrated through the use of the appropriate proverb, won the case.

My late mother, Dawa, was a treasure trove of Tibetan proverbs and a wonderful story-teller as well. She could tell many chapters from the Gesar epic by heart. When I was young, during a time when television had yet to invade the privacy of our homes, my mother used to tell us Gesar stories in the evening. Moreover in our daily conversations at home she used one proverb after another to make a point or bring home the meaning and that was how I learned many

Tibetan proverbs by heart. Since 1994, in addition to the ones that I already know, I have started collecting the Tibetan proverbs whenever I come across one. For this small volume I have also referred to a couple of Tibetan proverb books already available in print.

I have also added a few selected English and Hindi proverbs, and rendered them into Tibetan, in order for the readers to taste the beauty of distinction and similarity of expressions in diverse cultures. Interestingly, some of the proverbs like: Empty vessels make the most noise (English), Adhajal gagari chhalakat jae/ (Hindi) and Phyed tsaṃ gang ba yo 'khyom mang (Tibetan) and One hand does not make a clapping sound (English), Ek haath se tali nahain bajati/ (Hindi) and Lag pa gcig gis zlog pa mi yong (Tibetan) are similar in all three languages.

As is the Tibetan tradition, I have chosen to arrange the proverbs alphabetically and not thematically. Except for a few, I have tried to select those Tibetan proverbs which are not only universally used in all the three provinces of Tibet, but also in the Himalayan regions like Nepal, Bhutan, Sikkim, Spiti, Zaskar and Ladakh. The main reason why I have made this small attempt to render the Tibetan proverbs into English and the English and Hindi proverbs into Tibetan is, not only to introduce the general English speaking public to an aspect of Tibetan folksy-artsy culture, but also

to encourage and inspire younger Tibetans to acquaint themselves with this unique Tibetan art of expression. Also included in this volume is a list of some commonly used, terse and telling, Tibetan phrases, which the readers might find useful.

Footnote:

* Pemba, Lhamo, “Tibetan Proverbs,” published by Library of Tibetan Works & Archives, Dharamsala, India, in 1996.

* Bellis, Mary, “The Invention of the Wheel,” from the website.

* A typical Tibetan outfit for the lay people, generally long sleeve and knee length for the man, and long ankle length and sleeveless for the woman worn with a sash.

* Rabsal, Gedun, History of Tibetan Literature, published by Central Institute of Higher Tibetan Studies, Sarnath, Varanasi, 2001, pp 33.

Wealth of Wit & Wisdom:
Terse & Telling Tibetan Proverbs

བོད་གྲི་གཏམ་དཔེ་འེ་བའ་མཛོད།

Compiled and Translated by: Pema Tsewang Shastri

ཕྱོགས་བརྒྱུགས་དང་སྐྱུར་བ་པོ། བསྐྱེད་པའ་ལྷ་མོ།

ཀ་ལྷོ།

ཀ་བར་བསྐྱོར་ནས། གཏུང་མར་བད་བཏུབ།

Giving hints to the beam by circumambulating the pillar.

ཀ་བར་འཇག་མའི་ལྷན་ས།

Patching the pillar with a blade of straw.

ཀ་ར་བཞིན་དུ་བྲང་དགོས། ཀ་རྩོ་བཞིན་དུ་བརྟན་དགོས།

One needs to be straight (honest) like a pillar, and firm like a pillar-stone.

ཀ་ར་མེད་ན་གུར་མི་དབུབ། འབངས་དང་བྲལ་ན་དོན་མི་འགྲུབ།

One cannot put up a tent without tent poles; (a king) cannot achieve anything without his subjects.

གུན་དང་མ་སྤུན་ས། མི་ཚོས་རྩ་བ་ཡིན།

To live in harmony is the essence of human morality.

ཀེར་ལེབ་སྤྱར་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ལས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤོམ་པ་དགའ།

It is better to live with purity of body, speech and mind than to be the owner of horses, sheep, and yaks.

བཀའ་ཡར་ལོག་ཚོས་གྱི་སྦྱིང་པོ། བཀའ་མར་ལོག་འཁོར་བའི་སྣ་འདྲེན།

It is the essence of the Dharma when one keeps the vows; it is the harbinger of Samsara when one transgresses the vow.

དཀའ་བའི་བྲག་ལ་མ་སྐྱབ་ན། བདེ་བའི་སྐང་ལ་སྐྱབས་མི་སྐྱབ།

One cannot arrive at the meadow of happiness without climbing the cliff of hardship.

དཀའ་ལས་སྐྱབས་བརྒྱབས། ལོངས་སྤྱོད་ཟ་རུས་བཏང།

It is the spatula that worked hard but it is the ladle that enjoyed the fruit.

དཀའ་ལས་སྡོན་ལ་རྒྱོབས། སྤྱིད་པོ་རྗེས་ལ་ཐོངས།

Work hard first, enjoy the fruit later.

དཀའ་ལས་ཆེ་ལ། དོན་གོ་ཆུང།

A great effort, but little meaning.

དཀར་ཡོལ་ཆག་ཀྱང། དེ་མོ་སྒོ་ངེས་ཡིན།

The cup is broken, but the pattern lingers in the mind.

དཀར་པོ་ནག་སྒྲ། དེང་པོ་ཆག་སྒྲ།

White is easily blackened, long is easily broken.

དཀར་ན་ཞོ་དང། དམར་ན་ཐུག་བྱས།

If white, be curd; if red, be blood.

དཀར་པོ་བྱེན་ལདེ། ནག་པོ་སྐར་ལདེ།

Pursuing the white upward, pursuing the black downward.

དཀའ་བའི་དུས་སུ་གྲོགས་ལོ་བཟང་ངན་རྟོགས། འདམ་རྩལ་ནང་དུ་རྟ་ལོའི་ཤེད་
ལྷགས་རྟོགས།

A good or bad friend is known at the time of ad-
versity, the strength and stamina of a horse is
known in a marsh.

བཀའ་ཤོག་གོ་མ་ཚོད་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྩ་དང་། མནའ་མ་གོ་མ་ཚོད་དེ་ཨ་མའི་སྒོ་རྩ།
A useless decree is sent back to the king, a useless
bride is sent back to her mother's doorstep.

བགོལ་མ་ཤེས་ཡོན་ཉན་པན་མེད་རེད། འདེབས་མ་ཤེས་ས་ཞིང་སྟོང་བ་རེད།
Not knowing how to use knowledge is a waste; not
knowing how to cultivate is an empty field.

བགྲིས་པའི་རྩོའལའབ་སར། ལྷས་ངན་པའི་རྩམ་རྩུངས།
Do not beat an unpropitious drum during an aus-
picious performance.

རྐང་གཅིག་གི་ལྷས་མ། ལག་གཅིག་གི་སྒྲིག་པ།
Knitting with one needle, clapping with one hand.
རྐང་བ་རྒྱལ་མ་རེག་བར། ཉ་མོ་ལག་བས་འཛིན་ཐབས་མེད།།
There is no way to catch a fish by hand without
getting one's feet wet.

རྐང་བ་ས་ལ་མ་རྩུག་བར། མགོ་བོ་གནམ་ལ་བརྟོལ་རྒྱ།
Piercing the sky with one's head without putting
one's feet on the ground.

Reaching for the moon. (English)

རྐང་ལོག་གི་རྗེུ་དབྲུལ་བར་འཕར་བ།

The pebble under one's feet bouncing on to one's forehead.

རྒྱ་མི་ཚོག་གསུངས་མི་དཔོན་དང་། རྒྱ་མནངས་ཚེན་དགོས་མི་དཔོན།

It is the chief who forbids stealing and it is the chief who needs valuable things.

རྒྱ་རྒྱས་ཡོད་ཀྱིས་བྲེད། རྒྱ་རྒྱས་མེད་ཀྱིས་ཤོད།

Theft is committed by an acquaintance; a lie is told by a stranger.

རྒྱན་ཇག་བཟུང་ན་གཏེ་པོ་བྱངས། ཚ་ངན་བཀོག་ན་ཚ་བ་ཐོན།

Arrest the ring-leader if you want to arrest thieves and bandits, dig out the root if you want to clear the weeds.

རྒྱན་པོར་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཡོད་ཀྱང་། བདག་པོར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱན་ཡོད།

Even if the thief has miraculous strength, the owner has wisdom eyes.

རྒྱན་མ་ནང་ལ་བཞག་སྒོ་ལྷགས་ཕྱི་ལ་བརྒྱབ།

Locking the door from outside by leaving the thief inside.

རྒྱན་མར་དཔའ་དར་དང་། སྤྱང་གིར་ཚེ་ཐར།

Crediting a thief with a heroic scarf and setting a wolf free. (Used in cases where miscarriage of justice takes place)

རྒྱན་མཉེ་ངོ་ལ་གནོང་ཞིག་ཡོད།

A sign of guilt always lives on a thief's face.

རྒྱན་མཉེ་སྒྲིག་པ་གཅིག་ ཟོག་བདག་གི་སྒྲིག་པ་བརྒྱ།

A negative deed of a thief is one, negative deeds of the owner are hundreds. (A thief commits one sin, whereas the owner commits hundred sins).

རྒྱང་པོ་ལྷང་ལ་རྩ་མི་རག། མི་པོ་ལྷང་ལ་ཇ་མི་རག།

A single wild ass does not get water, a bachelor man does not get tea.

རྒྱང་ལ་སྒོ་ཤོར་ན། དེ་དྲགས་ཀྱང་ཇ་ད།

When the wild ass catches skin disease, it destroys all other wild animals.

རྩུང་ཀས་རྩུང་ཀར་བྱ་རེས་མ་བྱེད། མཚུ་ཉོ་དམར་པོ་འབྲ་འབྲ་རེད།།

A blackbird should not make fun of another blackbird, for both have red beaks.

སྐྱགས་པས་སྐྱང་མདོག་བྱས་པ། མདོན་གསལ་གཞན་ལས་དོད་པ།།

It becomes more apparent to others when a foolish man pretends to be clever.

སྐྱགས་པས་སྐྱགས་ཉགས་མ་བསྟན་ན། རྒྱལ་པོའི་སྲས་དང་རྗོར་ཉེན་ཡོད།།

If a stupid person did not show his foolishness, he could have been mistaken for a prince.

སྐད་ཆ་ལ་འབྲུང་ཁུངས་དང་། མཚོན་ཆ་ལ་ཡུ་བ་དགོས།

A news must have its source; a weapon must have

its handle.

སྐད་ཚེང་ན་མི་མི་དགལ། དབྱུག་པ་རིང་ན་སྲི་མི་དགལ།

Dogs dislike a long cane, people dislike a long speech.

སྐད་ཚེང་མང་ན་སློན་དང་། བཟའ་རྒྱ་མང་ན་ནད།

Talking too much creates trouble and eating too much creates illness.

སྐད་གྲགས་སེང་གེ་ཆེ་ཡང་། བན་སྲི་ཐོགས།

Though the lion is more famous, the dog is more helpful.

སྐད་རིགས་མང་པོ་ཤེས་ན་བཟང་མོད་ཀྱང་། རང་གི་པ་སྐད་བརྗེད་ན་ངོ་རེ་ཆ།

Knowing many languages is good, but forgetting one's father-tongue is a shame.

སྐར་མ་རེ་རེས་མདངས་རེ་བཟ མཁས་པ་རེ་རེས་རྒྱས་རེ་འདོན།

Each star produces a different light; each scholar produces a different strategy.

སྐྱ་ཆེ་ལ་རེ་རྒྱལ་ལྷན་པོ་དང་། རྩུགས་རྒྱང་ལ་ཨ་བུའི་རེལ་མ།

Although the body is as big as Mt. Meru, the mind is as small as a pellet of a mountain-mouse.

སྐྱ་ལྷས་གཅིག་ལ་བཀོད་པ་བརྒྱ། ཉི་མ་གཅིག་ལ་འོད་ཟེར་འབྲུམ།

A single sun with hundred thousand rays, a single body with hundred manifestations.

སྐད་བར་མ་སློམ་དང་། སྐྱིད་སྐྱུག་ལ་ལེགས་ཉེས།

Happiness & suffering in life is like thickness and thinness of a string.

སྤྱད་སྒྲིལ་བ་ཀྱིས་ཁྲིད། ཆར་སྒྲིལ་རྒྱུ་གིས་ཁྲིད།

The tip point of a thread is led by the needle, the tip point of rain is led by the wind.

སྐློ་བཅད་ནས་ཨོག་མར་བྱིལ་བྱིལ།

Caressing the chin after cutting off the throat.

སྐློ་དེ་ལས་རིང་ན་ཡི་དུགས་དང་། གཉིང་དེ་ལས་རིང་ན་དམྱལ་བ།

It is a hungry ghost if the neck is longer than that and it is a hell realm if the depth is deeper than that.

སྐློ་འཁྱེར་ནས་ཞགས་ས་བཟེད་བ་དང་། ཇ་འཁྱེར་ནས་རྩོལ་བ།

Inviting lasso by sticking out one's neck, and inviting stones by bringing out the earthen-pot.

སྐློ་འདོད་ནས་ལྷ་བ་མི་འདོད།

The neck is desired, but the goiter is not.

སྐློད་རགས་མི་བྱུད་བ་དེ་མགོའི་གཏེངས་ཚོད།

The torso's confidence in the belt not slipping down.

སྐློ་མ་དུས་ཆར་གིས་མི་སུ་ན། ཇ་མའི་ཐེམ་བྱ་བ་རྩོལ་གྱུ་བ་རྩོལ།

If the Chang does not relieve one's thirst, let the bottom of the pot break.

བསྐློས་པའི་ལས་ལ་ལྷོག་ཐབས་མེད། དཔལ་པའི་གཉེར་མར་བྱིས་ཐབས་མེད།

The wrinkles of the forehead cannot be wiped off,
the destined karma cannot be avoided.

སྐྱུ་རིང་ནམ་མཁའ་མ་ལངས་པར། བློ་གདུགས་ཉི་མ་ཤར་ཐབས་མེད།

There is no way the umbrellic-sun can rise before
dawn breaks.

སྐྱུ་ཁ་ལ་འངས་པ་དང་། ཐང་ཤིང་ལ་མངེས་པ།།

Comfortable for the magpie, and beautiful for the
pine tree. (Used for a win-win situation in a settle-
ment of dispute).

སྐྱུག་རྩུན་སྐད་ཚེེ་འགྲོ་ཕྱོགས། མནའ་སྐྱེེལ་བསམ་དོན་འགྲུབ་ཆེད།

Telling lies is the tendency of a conversation, tak-
ing oath is for accomplishing a purpose.

སྐྱུག་རྩུན་དཔོན་གྱིས་བཤད། ཉེས་པ་གཡོག་ལ་བཀལ།

The chief tells the lie; the servant carries the pun-
ishment.

སྐྱིད་ན་ནམ་མཁའི་བྱ་ཡང་འཁོར། སྐྱུག་ན་རང་གི་བྱ་ཡང་སྲོལ།

In good times, even the birds of the sky will flock
to you; in bad times, even your son will run away
from you.

སྐྱིད་འདོད་ན་ཀླད་པོེེ་ཚུང་མ་སྲོལ། སྐྱུག་འདོད་ན་ཨ་མ་མ་ཡར་བསྐྱེེ།།

If you want happiness, be the wife of an old man;
if you want suffering live with a step-mother.

སྐྱིད་མ་བདེ་སེམས་གཙོང་རྒྱལ་གཟེར་དེ། སྐྱེན་བཟང་རྒྱལ་བུས་པས་སེལ་རྒྱུ་མེད།།

The unhappiness caused by mental imbalance, cannot be cured even by the power of the best medicine.

སྤྱིད་ཀྱི་རྩ་པོ་མཉམ་བཞོན། ལྷུག་གི་ལུང་པོ་མཉམ་འཁུར།

Ride the horse of happiness together; bear the load of suffering together.

སྤྱིད་པོའི་དུས་ལ་སྤྱིད་སྣང་མ་འཚོར་ན། ལྷུག་པོ་སྐོལ་ཡོང་དུས་ཚར་བ་ཡིན།

If one did not feel the joy during the time of happiness, one will be ruined when the suffering knocks at the door.

སྤྱིད་པོ་རང་གིས་མ་བྱས་ན། ལྷུག་པོ་མི་ཡིས་གཏོང་ཉེན་ཡོད།

If one does not make oneself happy, it is likely that others will make you suffer.

སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ཚོད་མ་ཟེན་ན། རྩ་པོའི་བའི་གོང་ནས་ཨོང་ཤ་ན།

If the happiness is in excess, even one's torso aches while riding a horse.

སྤྱིད་དུས་མགོ་འཕང་མ་མཐོ། ལྷུག་དུས་རང་སེམས་མ་ལུམ།

Never get over-inflated (arrogant) while happy; never get dispirited while sad.

སྤྱིད་ཐེག་དགོས། ལྷུག་བསྐྱེད་དགོས།

Happiness must be withstood; suffering must be tolerated.

སྤྱིད་མི་སྤྱིད་རང་གི་བསམ་སྒྲོའི་དུ། རྩ་པོ་རྩོམ་མའི་ལག་ཏུ་ཡོད།

Warmth or chill depends on the sun, happiness or unhappiness depends on one's mind.

སྲིད་རེ་སྲུག་རེ་མ་སྲུངས་ན། སྲིད་སྲུག་དབྱེ་བ་འབྲེད་མི་ཤེས།

If one did not experience both happiness and suffering, one might not be able distinguish joy from sorrow.

སྲིད་དུས་མི་ཡུལ་འགོ་བར་འདོད། སྲོད་དུས་རང་ཡུལ་ལོག་པར་འདོད།

When happy, one intends to visit other countries; when sad, one intends to return to one's own country.

སྲིད་སྲུག་ལེགས་ཉེས་ཟ་ཐང་གསུམ། དབང་ཐང་རི་མོ་གར་བྲིས་རེད།

Happiness, unhappiness and livelihood are the three where our luck has been written.

སྲིད་ན་ལྷ་མ་དཀོན་མཆོག་སྲུག་ན་ཆེ་སྲོན་ལས་རེད།

When happy it is due to the grace of the Triple Gem; when unhappy it is due to the karma of one's past life.

སྲིད་ཉེ་མ་གཉིས་ལ་འར་དུས་དང་། སྲུག་སྲན་པ་གཉིས་ལ་སེལ་དུས་མེད།།

Happiness and sunshine have no fixed time for occurring; suffering and darkness have no fixed time for disappearing.

སྲུང་མོ་ཞིག་དང་མ་འཕྲད་ན། མངར་མོ་ཐམས་ཅད་ཅང་ཅང་རེད།

If one has not met with sourness, every sweet thing

would taste dull.

སྤྱི་བོ་ངན་སར་ལབ་སྐྱེང་མང་། ལྷ་བོ་རྩྭ་ག་མར་འདམ་སྤྱི་གས་མང་།

A muddy water is full of dirt and mud, a bad person is full of controversy.

སྤྱི་བ་ཡོད་ན་འཆི་བ་ཡོད། འདུས་བ་ཡོད་ན་བྲལ་བ་ཡོད།

Where there is birth there is death; where there is union there is separation.

སྤྱི་ས་པའི་མི་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་དགོས། བྱས་པའི་ལས་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་དགོས།

A man, once born, needs name and fame; a task, once started, needs completion.

སྤྱི་ས་ཕོ་རབ་གཅིག་གི་ཁོག་བ་ལ། རྫོད་ཐང་དཀར་ལྗིང་བསྐྱོར་རྒྱག་ས་ཡོད།

སྤྱི་ས་ཕོ་འབྲིང་གཅིག་གི་ཁོག་བ་ལ། མདའ་གྱི་མདུང་གསུམ་ཤོངས་ས་ཡོད།

སྤྱི་ས་ཕོ་ཐ་ཞིག་གི་ཁོག་བ་ལ། རྒྱ་ཁབ་སྤྲོ་མོ་ཐར་ས་མེད།

In the heart of a superior man, there is space enough for an eagle to glide down.

In the heart of a mediocre man, there is space enough for an arrow, a spear and a knife.

In the heart of an inferior man, there is not space enough even for a needle.

སྤྱི་སས་ཡར་འཐེན། སྤྱོད་བས་མར་འཐེན།

Pulled upward by (virtue of) birth; pulled downward by behavior.

སྤྱི་དུས་ཆགས་བ་མི་བྲན། ཆགས་དུས་སྤྱི་བ་མི་བྲན།

When in labor, one does not remember desire;
when desiring, one does not remember labor.

སྲོང་ཤེས་ན་དག་ཡང་གཉེན། སྲོང་མ་ཤེས་གཉེན་ཡང་དག

If one knows how to treat, even an enemy be-
comes a friend; if one does not know how to treat,
even a friend becomes an enemy.

སྐྱ་ཅེ་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་ཀྱང་། སྐྱ་ཅ་ཀ་ལིར་འབྱར་ཡོད།

Even though the tips of one's hair are moved by
the wind, the roots of hair are glued to the scalp.

སྐྱབས་གསུམ་བསོད་ནམས་གཟུགས་ཡོད་ན། སྲོང་གསུམ་འདི་ཡང་སྲོད་དུ་རྒྱུད།

If the merit of the Triple Gem were given form,
even the universe would be too small a vessel.

བསྐོར་ས་རི་ལ་བསྐོར་ཀྱང་། ལྷིང་ས་སྐྱ་བར་ལྷིང།

(The hunter) aims at the musk deer even though
he circles the mountain.

བརྒྱུད་ས་ན་མདའ་ཉན་པ། བཀུག་ན་གཞུ་ཉན་པ།

Becoming arrow when stretched; becoming bow
when bent.

ཁ་འོ་མ་ཁོག་ཚེར་མ།

Milky mouth, thorny heart. (Sweet mouth, bitter heart).

ཁ་མ་བསྐྱེས་ན་ཆམ་བ་འགོས་དོན་མེད།

If you don't drink from the same cup, you won't catch the same cold.

ཁ་ཆག་སྣ་རལ་མ་བྱུང་གོང་། བསམ་སྒོ་བྱུག་གསུམ་བཙོ་བརྒྱད་ཐོངས།

Think eighteen times (six times three) before (your mouth breaks and nose tears) the misfortune strikes.

ཁ་ཚིག་ངན་བའི་དགམ་མ་གསོག་གནག་བ་བྱུང་ན་སེམས་ལ་ཞོག།

Do not multiply enemies by harsh words; if something hurts, keep it in your mind.

ཁ་བྲལ་ཡུན་རིང་ན། བ་མ་ཡིན་ཀྱང་བརྗེད།

Even one's parents will be forgotten when the separation becomes too long.

ཁ་ཁ་རོག་བསྐྱད་ན་ཁ་མཚུ་མེད། མགོ་རུམ་ལ་བརྟུག་ན་ལྷགས་བ་མེད།

There won't be any dispute when one keeps silent; there won't be any wind when one keeps one's head inside the blanket.

ཁ་མང་གྲོད་གྱི་རྩ་བ། བྱ་མང་བྱུར་གྱི་སྣ་འདྲེན།

Garrulousness is the root of dispute; hyperactivity

is the harbinger of misfortune.

ཁ་ལ་མར་བཟོས་ནས། ཏཱ་ལ་རུས་པ་བྱལ།

Getting one's gum stuck by bone after having eaten the butter.

ཁ་ཤས་སྒྲ་མ་བསམ། ཁ་ཤས་གཏོར་མ་བསམ།

Some think of the Lama; some think of the Torma.

ཁ་ལོར་ན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཐབས་མེད། ལམ་ལོར་ན་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ས་ཡོད།

One cannot withdraw what is spoken from one's mouth, but one can always return back from a mistaken path.

ཁ་དན་ཚིག་ལ་མ་གནས་ན། སྤྱིད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས།

Even one's mother cannot be trusted if she does not stick to her words.

ཁ་གསང་ན་གོ་བདེ། ལམ་ངེས་ན་འགོ་བདེ།

A confirmed route is easily traveled, frank speech is easily understood.

ཁ་ལོར་ལམ་ལོར་གཉིས་པོ་དེ། ཉེས་རྒྱུང་གཟེད་པའི་གཞི་མ་ཡིན།

The wrong speech and the wrong path are the two bases on which one gets a beating.

ཁ་ཡོད་ཚད་ལ་སུ་རམ་དང་། མིག་ཡོད་ཚད་ལ་ལྷ་མོ་མེད།

There is no molasses for everyone who has a mouth and no spectacles for everyone who has eyes.

ཁ་ནང་གི་སྐྱ་ཁ་ནང་དུ་གསོ་བ།

The wound within the mouth must be healed inside the mouth.

ཁ་མ་སྲུག་གོང་དུ་སྣ་སྲུག།

The meeting of the noses before the meeting of the mouths. (The implied meaning indicates the conduct of a person who is very temperamental and fights without listening to other's explanation).

ཁ་བདེ་པོ་མིའི་དཔོན་པོ་རེད། ལག་བདེ་པོ་མིའི་གཡོག་པོ་རེད།

A skillful orator is the people's chief; a capable craftsman is the people's servant.

ཁ་ལ་མངར་མོ་སྤྲང་ཉི་ཡིན། རྩ་ལ་སྣུན་པོ་གཏམ་དཔེ་ཡིན།

Honey is sweet to the mouth; proverb is music to the ear.

ཁ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་མི་དག།

The Tathagata of one's mouth never purifies the obscurations of the body.

ཁ་བདེ་ཚད་མཁས་པ་ཡིན་མདོག་མེད། རྒྱགས་ཆེ་ཚད་དཔའ་པོ་ཡིན་མདོག་མེད།།

All eloquent persons are not necessarily intelligent; all strong persons are not necessarily heroic.

ཁ་ལ་དཔགས་པའི་སོ་དང་། མགོ་ལ་དཔགས་པའི་ལྷ་མོ།

A tooth that fits the mouth, and a hat that fits the head.

ཁ་ཡོད་རྩང་ཤོད་དབང་མེད། མིག་ཡོད་རྩང་བཟང་དབང་མེད།

No freedom of expression even though one has a mouth; no freedom of watching (sight) even though one has the eyes.

ཁ་བ་བབས་ན་ཉི་སྲིབ་དང་། ཉི་མ་ཤར་ན་སྤུ་མདའ་མེད།

The snow accumulates on the shadowy side of the hills, but the sun shines everywhere.

ཁ་མཁས་པས་བྱ་ལོན་གསོས་དུས་མེད། རྒྱ་འདོད་པས་སྡིག་པ་དག་དུས་མེད།།

Sweet talking will never clear a debt; greed for wealth will never purify a negative deed.

ཁ་བཤད་ཚུ་ཡི་ལྷ་བ། ལག་ལེན་གསེར་གྱི་ཐིག་པ།

Speech is a water bubble; implementation is a drop of gold.

Talking the talk, but not walking the walk. (English).

ཁ་གཅིག་ལ་ཁོག་པ་མི་གཅིག རས་གཅིག་ལ་མི་ལམ་མི་གཅིག

One mouth, different thoughts; one pillow, different dreams.

ཁ་འཚོར་འཚོར་པགས་པའི་འཐེན་ཕྱོགས་ཡིན། དོན་སྣུལ་ཚའི་རི་མོ་ཉོར་ས་མེད།།

A smiling mouth is just a stretch of skin but reality that is written in ink cannot be erased.

ཁ་ཟས་སྤང་ནས་བཟས། རིལ་མ་ནགས་སུ་བཏང་།།

Eating from the pasture, but carrying one's dung to the forest.

ཁམ་བྱ་བཟའ་འདོད་མེད་པར། སྤྲོད་ཁ་སྤྲུང་ལ་བཏགས།

While not wanting to eat peach, the pretext was put on its sourness.

ཁལ་རང་ཐོག་ཏུ་འཁེལ་ན། ཏྲ་ལས་བོང་བུ་མ་གྲོགས།

Even the donkey runs faster than the horse when the weight of the load falls on oneself.

ཁལ་བོང་བུས་འབྲེར་བ་ལ། རྒྱ་ལས་སྐྱོད་པ་ན་དོན་མེད།

Why should the street gets hurt, when the burden is borne by the donkey?

ཁེ་ཉེན་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས། རྒྱུ་དོར་གྱི་གདམ་ཁ་མ་ལོག་པ་དགོས།

One must not fail to make the choice when the risk and benefit are in one's own hand.

ཁུ་བྱུག་མོན་ལ་ལོག་དུས། སུ་ལུད་གྲུང་གསེབ་ལ་འཇུ་ལ།

When the cuckoo returns to Mon, the hoopoe enters into the wall crevice.

ཁོང་ཁོ་སྐོང་མཁན་མེད་ན། བཟོད་པ་སུ་ལ་སྐོམ།

When there is no one to provoke anger, how shall patience be practised?

ཁོང་ཁོ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བསྐྱེལ་མེད། བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་མེད།

There is no suffering like anger; there is no happiness like patience.

ཁོང་ཁོ་གཡག་ལ་ཟ། དོག་རྒྱག་རྗེལ་ལ་གཞུས།

The anger was directed to the yak but the kick was given to the mule.

ཁོག་ལ་ནད་མེད་ན། གདོང་ལ་རླེག་ས་ཆགས་དོན་མེད།

There is no reason to collect soot (symptoms) on one's face if there is no disease inside.

ཁོག་ནད་དུ་མེ་འབར་ཡང་། དུ་བ་སྣ་ནས་མ་བཏོན།

Even though one's heart burns, do not let smoke come out of one's mouth.

ཁོག་མའི་ནད་དུ་མ་ལུས་ས་དང་། ཟར་བུའི་སྟེང་དུ་མ་འགོས་པ།།

Let nothing remain in the pot and let nothing stick to the ladle.

བྱི་བདག་པོས་འགོག་རྒྱ་མགོན་པོས་བཀག་གཏམ་ཨ་པས་གཏོང་རྒྱ་ཨ་མས་བཏང་།

A dog, supposed to be restrained by the owner, was restrained by the guest; the speech, supposed to be made by the father, was made by the mother.

བྱི་དང་བུད་མེད་སྐྱ་གཟུགས། ལ་མཚུ་སྟོང་བའི་གཞི་རྩ་ཡིན།

The threefold, dog, woman and children, is the fundamental cause of all disputes.

བྱི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱིས་ཉེ་དོ་ཤེས། བྱ་རི་དྲགས་གཉིས་ཀྱིས་དགྲ་དོ་ཤེས།

Dogs and children can recognize friends; birds and wild animals can recognize enemies.

བྱི་མོས་གཞུ་གུ་མ་གཡུགས་ན། བྱི་པོས་སྣ་ཕུར་རྒྱག་དོན་མེད།

If the bitch does not wag her tail, there is no reason for the dog to sniff her.

སྲི་ཉལ་སར་གཞུ་གུ་མ་ལུས་བ་བྱེད་དགོས།

A dog should not allow its tail to be left behind on the spot where it slept.

སྲི་ཁྲག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། མི་རྒྱ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད།

There is no dog that does not like blood, and there is no man who does not like wealth.

སྲི་ལ་སེང་གེའི་མིང་བཏགས།

To give a lion's name to a dog.

སྲིས་མི་ཟ་ལུགས་དང་། མིས་མི་ཟ་མནའ་ཡིན།

What the dog does not eat is steel; what the man does not eat is his oath.

སྲིས་མཚེས་ཞེ་སྤང་མེད་ན། རྒྱུང་བ་ཡར་རྒྱས་མེད།

If there is no competition between the neighbors, there will not be any progress in the household.

ལུང་གི་སྒོ་ང་ལེན་འདོད་ན། དེ་ལ་འཐབ་སའི་དཔའ་རྩལ་དགོས།

If one intends to retrieve Garuda's egg, one requires the dexterity to fight the Garuda.

སྲོད་ཀྱིས་ལམ་ལ་བསྐྱོད་པ་ལས། ང་ཡིས་ཟམ་བ་བརྒྱལ་བ་མང།

I have crossed more bridges than you have walked on the road.

ཁྲ་རྒྱུང་མིག་ལ་སྐྱོན་མེད་ན། ལྷ་དམོག་ནས་ལྷ་ལྷ་རེད།

When one's sparkling eyes are not defective, the spectacle can be watched from anywhere.

ཁྲ་སྡིག་ཅན་གྱི་ཁ་ལ་བྱིའུ་རོ་སྟོང་། བྱིའུ་སྡིག་ཅན་གྱི་ཁ་ལ་འབྲུ་རོ་སྟོང་།།

A sinful hawk eats a thousand birds; a sinful bird eats thousand worms.

ཁྲེལ་དང་ངོ་ཚ་བོར་ནས་གསོག་པ་ལས། བག་ཡོད་ཚུལ་ལྡན་ངང་ནས་ཤི་བ་དགལ།

It is better to die with scrupulous honesty than to amass wealth with shame and embarrassment.

ཁྲོམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་མོར་གཏམ་དགོས། དག་འཐབ་པའི་ཉིན་མོར་དཔའ་དགོས།།

One needs fame on the day of a gathering; one needs bravery on the day of a battle.

ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱམས་ན་བརྒྱ་དང་། ཐག་པས་བསྐྱམས་ན་གཅིག

A law binds hundreds of people, a rope binds one person.

ཁྲིམས་མེད་དཔོན་པོས་བྲམ་ན། གཤུང་འབོད་སྲུ་ལ་ལྷ།།

When a chief indulges in lawlessness, to whom should the people cry for help?

མཁར་བརྗེགས་པའི་ཐ་མ་ཞིག་རྒྱ་རེད། མི་སྦྲིས་པའི་ཐ་མ་ཤི་རྒྱ་རེད།

The end of a built fortress is its collapse; the end of a man's birth is death.

མཁས་པས་ཤེས་ཡོན་ནོར་ལ་བརྗེ སྦྲེན་པས་གསེར་དུལ་ནོར་ལ་བརྗེ།

The wise considers education as wealth; the foolish considers gold and silver as wealth.

མཁས་ཀྱང་དོན་ལ་མ་དབྱེད་ན། ས་འོག་གསེར་གྱི་མདངས་དང་འབྲ།

Even to a wise man, meaning that is not analyzed

is like the light of buried gold.

མཁས་པ་བརྒྱ་ལ་ལན་ཐེབས་ཀྱང་། ལྷ་ཚུགས་ཅན་ལ་ལན་མི་ཐེབས།

Though it is possible to respond to hundreds of wise men, it is impossible to respond to one stubborn person.

མཁས་པས་མཁས་པར་སྤང་། འཕྲོན་མས་འཕྲོན་མར་སྤང་།

A scholar hates scholars; a prostitute hates prostitutes.

མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོག་པའི་ནང་ལ་ཡོད། ལྷགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟེ་ཡི་ཚེ་ལ་ཡོད།

The quality of a wise man is in his heart; the quality of a stupid man is on his tongue.

མཁྲིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་དཀར་སེར་མོ་དང་། ལྷུང་ནད་ཅན་ལ་གངས་རི་སྒྲོན་མོར་སྤང་།

A white conch appears as yellow to a person plagued by jaundice; a white mountain appears as blue to a person plagued by wind disease (nerve disorder).

འབྲུག་དུས་གོས་ལ་ལྗིད་ཡང་མེད། ལྷོགས་དུས་ཟས་ལ་བཟང་ངན་མེད།

When cold, the weight of cloth is irrelevant; when hungry, the taste of food is irrelevant.

འབྲུགས་པ་སྣ་ཡི་ཡུལ་དུ་འདྲ་ཡོད། འདུམ་པ་སྣེན་པའི་ཡུལ་དུ་འདྲ་ཡོད།།

Conflict exists even in the land of Gods; conciliation exists even in the land of cannibals.

ག་ལྗེ།

ག་ཅམ་གཞན་གྱིས་བརྟམ་སྒོད་བྱས་ན་ཡང་། དེ་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་ན་མཁས་པ་ཡིན།
However much others revile and berate you, to
bear it with patience is the mark of a wise man.

གང་ལ་དགའ་ན་དེ་ལ་མཁས།
One becomes skilled in what one likes.

གང་སྐྱིད་པ་ཡུལ་དང་། སུ་བྱམས་པ་མ།།
Where there is happiness it is one's country, who-
ever loves one is one's parent.

གང་ཟག་རེ་ལ་བྱེད་སྟངས་རེ། ཀླང་འཐུང་རེ་ལ་སྐྱེ་སྟངས་རེ།།
Each individual has his/her own way of doing
things; each plant has its own way of growth.

གངས་དཀར་སེམས་ན་རྟ་མེད་ན། སུ་ཐུང་ནང་གི་སྐབ་མི་འཛིན།
When the horse is absent from the mind, the rein
inside one's sleeve cannot be held.

གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུད་ན། མཚན་བྱེད་བར་ཚོགས་འཁོར།
མི་ལ་རས་པ་དང་འབྲུད་ན། ཚེ་གང་ལ་ལྟོགས་པ།
There will be Tsog-offering until midnight, if one
meets Guru Rinpoche; one has to remain hungry
for one's whole life, if one meets Milarepa.

གོ་བ་མེད་པའི་གླང་ཀན་ལ། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ལས་དབྱུག་པ་བཅན།
For an old ox who does not understand, a stick is
more effective than the king's order.

གོ་ན་རྩ་བའི་བུ་རམ་གྱིས། མ་གོ་སྦྱང་གི་མངོང་མ་བྱོས།

If understood, be it the molasses in your ear; if not understood, be it a nail in your heart.

གོ་བའི་བུ་ལ་ཚིག་གསུམ། མགྱོགས་བའི་རྩ་ལ་ལྷུག་གསུམ།

Three whips are enough for a horse that runs fast, there words are enough for a son who understand.

གོང་དཔོན་ལ་འཛིང་མཁན་སྤོ་བ་ཡིན། དུག་ནག་པོ་བཟས་ན་ཉི་བ་ཡིན།

He who eats black poison invites death, he who fights with a chief is crazy.

གོང་ལ་ངོ་དགའ་དང་། འོག་ལ་བུབ་ཚོད།།

Pleasing the powerful and bullying the weak.

གོམ་གཅིག་མ་སྒོམ་གླིང་བཞི་མི་འཁོད། ཚུ་ཐེགས་མ་བསགས་རྒྱ་མཚོ་མི་ཡོང།

The ocean is not possible without the collection of water drops, one cannot reach four corners of the world unless one makes the first step.

གོས་གསུམ་བརྩེགས་བའི་འོག་མ། གདན་གསུམ་བརྩེགས་བའི་སྦྱང་མ།

Bottom most of the three layers of clothing; top-most of the three layers of mattresses.

གོས་ཚེན་ཐོག་ལ་འཚེས་བྱས། རལ་བའི་ཐོག་ལ་ལྷན་བ།

Embroidery upon the brocade; a patch upon a tear.

གོས་ཚེན་རྒྱས་ཀྱང་རི་མོའི་གཞུང་།

The pattern endures even though the brocade becomes old.

གུང་ན་ཞིང་ལོག། ཐལ་འཚུབ་ད་ལོ་ལངས།

The wall collapsed last year; this year the dust blows.

གྲེན་རེ་འཇོགས་ན་སྤར་རེ་ཡོང། གྲེན་སྤར་མེད་སའི་ལམ་ཞིག་མེད།

Every incline has a decline; there is no path without ups and downs.

གྲོད་ཡ་སྟག་གཟིག་ཁ་སྲོད་ལ། འགྲིག་རྒྱའི་རེ་བ་ནད་དེ་ཟད།

No hope for reconciliation when the rivalry is between tiger and leopard.

གྲོད་འགོ་རི་ལས་ལྷི་བ། གྲོད་མཇུག་ཚུ་ལས་རིང་བ།

The start of the dispute is heavier than the mountain; the end of the dispute is longer than the river.

གྲ་བ་ཁ་བཙོག། ཨ་ནེ་ལག་བཙོག།

Monks have dirty mouths; nuns have dirty hands.

གྲ་ལོག་ལོ་གསུམ་མ་བྱ་འདྲ། དེ་ནས་གྲོང་སའི་ས་རྒྱན་ཡིན།

A disrobed monk looks like a peacock for three years, after that he becomes a father of the household.

གྲི་ཚོ་མེད་ལག་ལ་གཟན། གཏམ་དོན་མེད་ན་བར་གཟན།

A blunt knife is irritating to the hand; a meaningless speech is irritating to the ears.

གྲི་མ་བརྒྱུན་ན་བཙའ་རྒྱག། མི་མ་བརྒྱུན་ན་ཁྲམ་ས་ཆགས།

An unfiled (unused) knife collects rust; an uncon-

trolled man becomes a liar.

གྲི་བརྒྱབས་བ་མ་ཚད་ཡུ་བ་སྐྱལ་སྐྱལ། འབྲོང་བསད་མ་ཚད་རྩ་མ་འཕྱར་འཕྱར།

Moving the handle on top of stabbing with a knife;
waving the tail on top of killing the Drong.

གྲི་དང་ཐོར་བ་གང་འགྲོ་འཁྲེར། དག་དང་གྲོགས་གང་ཡོང་མེད།

One must take one's knife and bowl wherever one goes, because no one knows whether one meets with an enemy or a friend.

གྲོག་མ་ལས་ལ་རྩོལ་བ་དེ། ཏྲ་ཐོག་མི་ཡིས་ག་ལ་མཐོང་།

How can the man on the horse see the ant struggling for survival?

གྲོག་ཁ་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལྗེས་བྱད།

Good fortune inside the mouth was pushed out by the tongue.

Throwing the baby with bath water. (English)

གྲོགས་པོས་བསྐྱུ་དུས་དགོད་བཞིན་བསྐྱུ། ཁྲམ་བས་བསྐྱུ་དུས་དུ་བཞིན་བསྐྱུ།

A friend deceives you with a smile; a liar deceives you by weeping.

གྲོང་གཅིག་མ་ལ་རྐྱེན་མ་སྤང་། ལྷག་གཅིག་མ་ལ་སྤྱང་གི་སྤང་།

A single sheep is vulnerable to wolves, a single household is vulnerable to thieves.

གྲོང་པའི་བའི་ཡང་སྐྱ་ངན་ཞག་གསུམ།

Mourn for at least three days even when a neigh-

bor's cow dies.

གྲོས་མི་ལ་དྲིས། ཐག་རང་གིས་གཙོད།

Ask others for suggestion, make the decision yourself.

སྲིང་བུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཅམ་ས་འགམ་རྒྱ།

Playing the flute and eating Tsampa simultaneously.

སྒོ་བར་མ་པན་མཆེན་པའི་སྐྱན།

It is the tumor of liver if it does not benefit the lung.

དགའ་མ་ཐག་ཏུ་འཇུ་མ་སྟོན། །ཁྲོས་མ་ཐག་ཏུ་བཞིན་མ་སྟུད།

Do not smile immediately when pleased; do not frown immediately when angry.

དགའ་དུས་སྟོང་གཏམ་བཤམ། སྐྱུ་དུས་དགའ་ལ་ལངས།

Sharing secrets when happy; becoming enemies when sad.

བག་ད་དེ་བརྒྱ་ཐུབ། །ཁྲོས་ཏེ་གཅིག་མི་ཐུབ།

One can win hundreds by smiling; one cannot win even one by frowning.

དབུ་ཚིགས་གནམ་གྱི་སྐྱེད་རག་རེད། །གནམ་སྐྱེད་རག་མེད་ན་སྟོ་ལུགས་རེད།།

The milky way is the sash of the sky; without the sash the sky is an untied gown.

དབུང་གི་ཁྲི་གཏུགས་ཉི་མ་དེ། །དམའ་ས་གཞི་ཚོད་ལ་འགྲུག་མི་རེད།

དེས་ཡུལ་ཁམས་རྫོད་ལ་མ་ལུག་ན། དགྲའ་ཉི་མ་ཟེར་བ་གོ་དོན་ཚུང་།

The umbrella like sun is the one that warms the earth; if it cannot warm the earth, then there is little meaning in calling it the Sun.

དགོ་བཤེས་ལགས་དང་ཚྱོད་བ་མ་རྒྱལ། ཀ་བ་ལགས་དང་རྩུང་ག་མ་རྒྱལ།

Never argue with a Geshe; never collide with a pillar.

དགོ་བ་འགྲོ་ས་ཐང་དང་། ངང་བ་འགྲོ་ས་མཚོ།

The wild goats go to the pasture, and the swans go to the sea.

དགོན་པའི་བྱི་ལ་བལྟས་ན། ལྷ་མའི་སྤྲུལ་ལ་ཤོག་ཡོང་།

If you hit the monastery's dog, you might hurt the Lama's heart.

དགོས་མཁོ་ནི་གསར་བཟོའི་སྐྱེད་མ་ཡིན།

Necessity is the mother of invention.

དགོས་ས་ལ་ཆད། མི་དགོས་ས་ལ་ལྷག།

Falling short when required; leaving surplus when not required.

དགོང་མོ་མི་ཉལ་ཉ་དང་འབྲ། ཞོག་བ་མི་ལངས་བ་དང་འབྲ།

Not sleeping at night like a horse; not waking up in the morning like a cow.

དག་ཕྱི་ནང་འདྲེས་ན། རྫོང་བཙན་པོས་མི་སྤྲུལ།

Even a well-entrenched fortress cannot overcome

the collaboration of enemies inside and outside.

དག་སྲུ་སྲུན་འཛོམས་དུས་མ་བཏུལ་ན། ཡིད་བདེ་བར་འདོད་པ་ག་ནས་འགྲུབ།

If the enemy is not vanquished when all the brothers are present, how can there be mental peace?

དག་ལན་པོ་མེད་ན་ཨ་མོ་ཡིན། གཏམ་ལན་པོ་མེད་ན་སྐྱགས་པ་ཡིན།

You are a fox, if no revenge is taken with an enemy; you are a dumb, if no response is given to a conversation.

མགོ་རུལ་བ་སྣ་ཡིས་མི་ཚོད།

The nose not sensing the head rotting.

མགོ་ལ་མེ་ཤོར་ཡང་ཕུར་ལོང་མེད་པ།

No time to rub one's head even if it catches fire.

མགོ་མགོ་ཞིང་ཆེ་ལ་ཤུད་པ་མེད། བྲང་བྲང་ཞིང་ཆེ་ལ་སྤྲིང་སྤྲོབས་མེད།

A big head without brain; a broad chest without courage.

མགོ་རུས་བའི་ཤུད་རྒྱ་མ་ཞིག་ན། ཁ་བུར་གསུམ་གཏམ་ལ་རྫོགས་མཐའ་མེད།

There is no end to the talk of the triangle mouth unless the network of brain inside the skull breaks down.

མགོ་སྤོང་ཕྱི་ལ་འབྲེལ། ཤུད་རྫོན་མི་ཡིས་སྐྱགས།

Taking one's empty head outside only to be filled with a wet brain by others.

མགོ་སྐྱེས་རུ་ཚོ་སྤྱི་བོའི་རྒྱན་ཡིན་ཡང་། རུ་ཚོ་གྲུགས་ན་མིག་གི་དག་ལ་ལངས།

Even though the horns on one's head are the crown ornaments, they become enemies of the eyes when bent inside.

མགོ་སྐྱ་མེད་ལ་རལ་བའི་བྲལ།

Levying tax on braid for the hairless.

མགོ་ལས་རྩ་ཆེ་བ།

The wound greater than the head.

མགོ་རིལ་རིལ་ཐམས་ཅད་དགེ་སློང་དང་། ལུས་སེར་སེར་ཐམས་ཅད་ལྷ་མ་མེན།

All who have shaved heads are not Bhikshus; all who are attired in saffron are not lamas.

All that glitters is not gold. (English).

མགོན་བཟང་མོང་བུའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱུག་བྱུང་ཤིང་། སྐང་གན་རོག་པོའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་དཀར་མཛོ།

Shiny gray mule comes from the donkey breed; chocolaty stout mdzo comes from the slaty ox breed.

མགོན་པོ་གསར་བ་སྣེ་ལེན་ཆེད། ལུ་ཡོག་རྩིང་བ་མེ་ལ་འབུད།

For the entertainment of a new guest, the old cane was put on the fire.

འབྲེལ་བའི་སྐང་ལ་དོག་རྩིས། ལུ་གའི་སྐང་ལ་ལྷ་ལྷག

Trampled by foot in addition to the fall; an additional month on top of the famine.

Applying salt to the wound. (Hindi)

འགྲུལ་པའི་འགྲོ་ཚོད་འགྲུལ་པས་མ་བྱས་ན། གནས་ཚང་རྒྱབ་ཏུ་འབྲེལ་ནས་འགྲོ་
ཐབས་མེད།

A traveler must make his traveling arrangement,,
as he cannot take along a hotel on his back.

འགྲོ་བའི་མི་ལ་སྡོད་པའི་སེམས་མེད།

A traveler has no intention of staying.

འགྲོ་ལ་མ་འགྲོ་ཏེ་ཕོ་ལས། རྩོད་ཐག་ཚོད་པའི་རྒྱུ་ཐང་སྦྱིད།

A decisive walk is far more pleasant than an inde-
cisive horse ride.

འགྲོ་ཟེར་ན་རྒྱ་སྒྲ་བདོལ་འབྲ་དགོས། སྡོད་ཟེར་ན་རྒྱ་མཚོ་འབྲེལ་འབྲ་དགོས།

If one plans to go forth, it should be like water
bursting out; if one plans to stay, it should be like
a swirling ocean.

འགྲོ་ཞི་མི་ལས་མཁས་པ། སྡོད་རི་བོང་ལས་ཚོག་ག།

A walk more skillful than that of the cat; Sitting up
more stably than the hare.

རྒྱལ་པས་འདྲོངས་ཀྱང་། ཚེ་བས་མས་འདྲོངས་ས་མེད།

Ribs might fail where the shoulder held fast.

རྒན་མོ་འཆི་ཁར་འདར་འཇུག་འཇུག སྤུ་གུ་ཏུ་ཁར་དགོད་ཆེར་ཆེར།

The old woman shivers before dying; the child
smiles before crying.

ཁོད་ཐང་དཀར་ལྟོགས་ཀྱང་། སྡོད་མའི་ཅུ་མི་ཟ།

An eagle never eats green grass, even when hun-

gry.

སྔོན་པོ་འཁྲིད་ན་མ་སྐར་མདའ་རིང་དགོས། སྔོང་གན་གཙེད་ན་སྟོ་ཡུ་རིང་དགོས།

One needs a long rein to lead an untamed horse;
one needs a long handle to axe an old tree.

རྒྱ་མཚོ་བརྟུང་ནས་མི་ངོམས། རི་བོ་བས་ནས་མི་འགྲངས།

Not getting quenched after drinking the ocean;
not getting filled after eating the mountain.

རྒྱ་མཚོ་ལས་གཉིང་བབ། རི་རབ་ལས་དབངས་མཐོ།

Deeper than the ocean, higher than the Mount
Meru.

རྒྱ་མཚོས་ཚུ་ཐིགས་འབྲུ་ལེ་མིན། རང་ཉིད་ཐིགས་པས་གྲུབ་པ་ཤེས།

གངས་རིས་རྗོལ་འབྲུ་ལེ་མིན། རང་ཉིད་རྗོལ་ཡིས་སྦངས་པ་ཤེས།

An ocean does not make fun of water drops since
it knows that it is made up of water drops;
A mountain does not make fun of rocks, since it
knows that it is a heap of rocks.

རྒྱ་ལུ་འཚར་འཚར་ལ་བྲམ་ཟེ་གས།

The Brahmin aged even before Gyalu comes of
age.

རྒྱ་ཕྱི་གཙང་། བོད་ནང་གཙང་།

Chinese are clean outside; Tibetans are clean in-
side.

རྒྱ་མགོ་མཐོ་དུས་རྒྱ་མགོ། བོད་མགོ་མཐོ་དུས་བོད་མགོ།

When China is in power one becomes Chinese;
when Tibet is in power one becomes Tibetan.

ཀྱ་བོད་བར་གྱི་ལོ་ཅོ། ལ་ལག་བར་གྱི་ཟ་ཐུབ།

The spoon between the mouth and hand, the
translator between China and Tibet.

ཀྱ་ཕུ་ཐུག་ན་གསུང་སྐད་བོད་སྐད་ལ་འབྱོན། བོད་མི་སྲིད་ཀྱ་གསུང་སྐད་ལ་སྐྱ་ལུས་ཀྱ་ཆས་
ལྗེད།

Chinese speak in Tibetan when they are desper-
ate; Tibetans wear Chinese costumes when they
are pampered.

ཀྱ་གསུང་དུས་ཚེས་རྒྱ། ལྷོ་གསུང་དུས་ཀྱ་རྒྱ།

One thinks of Dharma when the stomach is full;
one thinks of stealing when the stomach is empty.

ཀྱ་གསུང་ནས་གཡག་ཤོད། སྐྱ་གསུང་ཚིག་ཤོད།

Farts drop when over stuffed; the word escapes
when afraid.

ཀྱ་ལ་ལ་སློན་ལོས་བསྐྱུར། ཉ་ལ་སྐབ་ཀྱིས་བསྐྱུར།

A horse is steered by its reins, a king is steered by
his minister.

ཀྱ་ལ་སྲིད་ཀྱ་ལ་ལོའི་སྐྱ་བསོད་དང་། བདེ་སྲིད་སློན་ལོའི་ལག་རྩ་ཡིན།

Royal power depends on the merits of the king,
but the happiness of the subjects is in the hands
of ministers.

རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཁ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཡོད།

There is the wisdom eye in the mouths of the public.

རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ལ། སྤྱང་པོའི་སྟར་ཚོད།

A beggar sets limit to the king's treasure.

རྒྱལ་པོ་ལོགས་པ་ལ་འབངས་དགོས། བཙུན་མོ་མཛེས་པ་ལ་རྒྱན་དགོས།།

A king needs subjects in order to be benevolent; a queen needs ornament in order to be beautiful.

རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་འོར་གྱིས་བཞུགས། སྒོམ་ཚེང་ཕྱག་རྒྱ་ཤིག་གིས་བཞུགས།
A King's law is broken by wealth; a meditator's hand gesture is broken by lice.

རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འདི་རི་གཟར་རབ་དོ་བཞིན། རབ་དོ་གྲེན་དུ་རིལ་བ་དཔེ་མི་སྲིད།

The decree of a king is like a rolling stone from a steep mountain; it is impossible to roll the stone upwards.

བརྒྱ་ཐམ་པའི་གྲུ་འཁོར་མ་སྐྱབས་ཀྱང་། སྟོང་ཐམ་པའི་གྲུ་གཞུག་དུ་མ་ལུས་པ།

One must not stay behind a thousand people, even if one could not reach ahead of one hundred people.

བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཁ་ཁེབས་ཀྱང་། སྟོང་ཐམ་པའི་མིག་མི་ཁེབས།

Even if you can close the mouths of one hundred people, you can't close the eyes of one thousand.

སྟོང་འེན་གྱི་སེར་རིལ། ཨ་ཡོད་ནང་གི་ད་ཡོད།

The best among the present, the yolk from the egg.

སྒོག་པ་སྒོག་ལ་བཟམ་ཀྱང་། སྒོག་བྱི་འོས་ལ་ཁ་བ།།

The smell of garlic can be sniffed from afar even though the garlic was eaten in secrecy.

ལྗེ་མོ་སྟོང་བས་རང་འཚོ་མི་ཟེན།

An empty sack cannot stand by itself.

ལྗེ་མའི་ཚོར་ལ་ཚགས་བྲགས་ན། དངངས་སྐྱག་འཛིགས་གསུམ་རྒྱན་མི་ཚད།

When a person is over attached to illusory wealth, there is no end to apprehension, concern and fear.

རྒྱ་ཡོད་ན་ཨ་གུའི་ཚ་བོ་རེད། རྒྱ་མེད་ན་ཨ་གུའི་གཡོག་པོ་རེད།

If wealthy, one becomes the uncle's nephew; if poor one becomes the uncle's servant.

རྒྱ་མེད་པའི་མི་དེ་བསམ་རྒྱ་མང་། སྤྲིན་མེད་པའི་གནམ་དེ་ཁ་རྒྱ་ཆེ།

A person without wealth has many ideas; a sky without cloud is more spacious.

རྒྱ་འགོ་ས་རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་དང་། རྒྱ་འབབ་ས་ལུང་པའི་གསུམ་མདོ།།

River finds its way to the confluence, wealth finds its way to the king's treasure.

རྒྱ་མེད་ན་ཁྲམ་པ་ལྷགས་ལ་བྱུང་། ལས་མེད་ན་མི་འབྲམས་ལས་ཀྱིས་ཡོང་།།

It is natural to become a swindler when there is no wealth; it is natural to become a loafer when there is no employment.

རྒྱས་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་གཏམ་བཤད་ན། རྒྱས་ཡོད་གདམས་མོདོད།

The informed will laugh when the uninformed talks about information.

སྒྲོན་མེ་འོད་གསལ་ཡང་། རང་གི་ཞབས་ར་མི་མཐོང་།

Even though the lamp is bright, it cannot see its own bottom.

ད་ལྟེ།

ད་རྒྱལ་གྱི་སྐང་སྤྱལ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་ཚུགས།

An inflated balloon of arrogance does not hold the water drops of virtue.

ད་འདི་འདྲ་བཟོ་མི་ཨ་མ་དང་། དེ་དཀར་པོ་གཏོང་མི་ཁ་བ་ཡིན།

Mother is the one who made me like this; snow is the one who made the mountain white.

ད་རྒྱལ་བྱས་ན་གྲོང་གུན་ཐོབ། ཁེངས་སྐྱུངས་བྱས་ན་ཁེ་བཟང་ཐོབ།

Being egoistic brings loss; being humble brings gain.

ད་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཚུང་མ་ཡིས། རང་གི་ཁྱོ་བོ་གཡོག་ཏུ་བསྐྱུལ།

An egoistic wife makes her own husband a servant.

བྱ་དགོས་པའི་དཀའ་ལས་མ་བརྒྱབ་ན། དགོད་དགོས་པའི་ཟ་མ་གལ་རག།

Without making enough effort that makes one cry, the food that makes one laugh is not possible.

ངང་བས་མཚོ་ངོམས་ན། ལུག་བས་བྲག་ངོམས།

If the swan shows off the sea, the owl shows off the rocky cliff.

ངན་བ་མ་རིག་ན། བཟང་པོ་མི་བྲན།

Unless one encounters a bad man, one would not value a good man.

ངན་པའི་ཞོར་ལ་རྒྱལ་རྒྱུང་དང། བཟང་པོའི་ཞོར་ལ་ཇ་ཆང།

Accompanying good people brings tea and Chang; accompanying bad people brings beating.

ངན་བས་སྡེ་དཔོན་གྱེད་པ་དེ། སྤྱང་གིས་ལུག་རྩི་གྱེད་དང་འབ།

A bad person acting as the chief of the community is akin to a wolf acting as the shepherd.

ངན་བ་ཚར་མ་བཅད་ན། བཟང་པོ་སློབ་པ་མི་སྤྱོ།

Unless the evil people are annihilated, the good people cannot be happy.

ངོ་བསྟོད་ཀྱིས་གཉེན་མི་འཁྲོངས། ཚིག་རྩལ་ཀྱིས་དབྲུ་མི་འབྲུལ།

Praise cannot serve (sustain) the dear ones; harsh words cannot vanquish the foes.

ངོ་སྤྱིན་ནག་འཁྲིགས་འཁྲིགས། མིག་གློག་དམར་འབྲུགས་འབྲུགས།

A face like a heap of dark cloud; eyes like red thunder.

བྱ་མ་ཤེས། དགོད་མ་ཤེས།

Not knowing whether to cry or to laugh.

དུ་དགོས་པ་ལུ་གུས་མ་དུས་པར། དུ་མི་དགོས་སྤྱང་གིས་དུས།།

The baby sheep, who was supposed to cry, did not cry; but the wolf, who need not cry, did cry.

རྩ་བ་རྩུང་རྩུ་པར་བཞག། རྩ་ཡོག་ལག་པ་མ་འཆང།།

Let alone beating the drum, one did not even touch the drum-stick.

རྩ་གོག་བརྩུངས་ན་གཟེར་གོག་འཕར།།

If one beats a rusty drum, all the rusty nails will jump up.

རྩ་མོང་སྐྱེ་རིང་རུང།། གནམ་གྱི་སྐར་མ་མི་ལོན།།

Even though a camel has a long neck, it cannot retrieve the stars from the sky.

རྩ་ཚིགས་ལ་དཔག་པའི་ཞབས་བྲོ་རྩོལ་ས།།

One must dance according to the beat of the drum.

སྤོ་བྲོ་སྐྱ་མ་ལས་དལ་བ།། དགོང་བྲོ་ཉི་གནས་ལས་བྲེལ་བ།།

Slower than the Lama in the morning, busier than the attendant in the evening.

སྤར་བྱས་རྩུབ་བསྐྱུར་དང།། ཕྱིན་ཆད་པར་ལེན།།

Casting off whatever was done in the past; accepting whatever comes in the future.

སྤར་དུག་སྐྱལ་ནག་པོས་སྐོག་བཅད།། ད་ཟེ་གུ་ཁྲ་ཁྲ་ཡིད་མི་ཆེས།།

Once frightened to death by a poisonous snake, now one does not trust even a striped piece of

rope.

སྔོན་ལ་བཏོན་ན་རྩལ་ཡིན། རྗེས་ལ་བཏོན་ན་འགྲོད་ཡིན།

Expressing plans before the event is strategy; expressing after the event is regret.

སྤར་མགོ་ཡི་ཞུ་ཉན་པ་དེ། ད་ཀླང་པའི་ལྷམ་མི་ཉན་པ།

That which was suitable as a hat in the past is now unsuitable as a shoe.

དངོས་གྲུབ་མེད་ཀྱང་། མཛོ་མགོ་སློད་རོགས་གནང་།

Release my fist, at least, even if there is no blessing.

དངུལ་དངོས་ཀྱིས་ཉོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚིག་སྙན་གྱིས་བསྐྱོད་སྤྱོད་པ།

To be able to purchase with money and deceive with sweet words.

ཅ་ལྷོ།

ཅི་བཤད་ལ་མི་ཉན། ཅི་བྱས་ལ་བརྟག་དགོས།

Do not listen to what is being said; examine carefully what is being done.

གཅན་གཟན་གྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་མི་ཟ།

Even the wild animals do not eat one of their own.

གཅིག་ལ་མ་འགྲིག་གཞན་གྱི་སློན། ཀུན་ལ་མ་འགྲིག་ན་རང་གི་སློན།

It is the fault of another when not agreeable to

one; it is the fault of oneself when not agreeable to all.

གཅིན་པ་མོ་རུས་གསང་སྦྱོང་བཀ།

When one has to urinate, then the toilet is remembered.

ལྷགས་ཚ་ཐོག་ལ་རྩངས། དོན་འགྲུབ་ཐོག་ལ་བགྱིད།

Hit when the iron is hot; act when the purpose is fulfilled.

Strike the iron while it is hot. (English)

ལྷགས་ཚ་ཐོག་ལ་རྩངས། ཀོ་བ་ཚོན་ཐོག་ལ་མཉེད།

Hit the iron when hot; cure the leather when wet.

ལྷང་མར་ལྷང་སྦྱོར་མ་ཐུབ་རུང་། ལྷང་ཚ་དོ་ཡིས་རྩང་མི་ཉན།

Even though one could not erect a support for the willow, one must not crush its roots with stones.

ལྷང་མ་ལོ་གསུམ་སྐྱེས་བར་དགའ་མི་དགོས། ལྷང་བ་ལོ་གསུམ་སྐྱམ་བར་སྐྱག་མི་དགོས།

There is no need to rejoice when the willow grows in three years; there is no need to worry when the poplar withers away in three years.

ལྷང་སྒྲིང་བྱ་ཁས་བསྐྱོར་བ་ལ། འི་འུ་ཚུང་ཐོས་བས་ག་ལ་ཐལ།

When the willow park is surrounded by hawks, how will the small birds take flight?

ལྷམ་སྐྱུ་ཞབས་ཀྱི་འགོ་སྦྱངས་མ་ཤེས། འུ་མོ་ང་རང་གི་འགོ་སྦྱངས་ཀྱང་ཤོད།

Unable to learn that gait of the lady, I lost my own walking style.

བཅད་པའི་ཤུལ་ལ་བཅུ་གསུམ་པ་འདྲ་བ།

Stabbed on the same spot where the cut was.

བཅུ་གསུམ་ཁོ་ག་ཅིས་མ་ཐེབས་ན། མྱོང་པའི་ཨ་པ་ག་ལ་ཡོང།

One cannot become a father of the family if one does not know how to calculate by heart at thirteen.

ཆ་སྒྲི།

ཆ་ལུགས་ཡ་མ་བྱུང་ལ། ལྷ་སྒྲིང་མཐོང་སྒྲིང་མི་གཅིག

Perceptions and opinions differ about unconventional fashion styles.

ཆགས་ན་ཞོ་དང་མ་ཆགས་དར་ར།

It is curd if it coagulates, it is whey if it does not coagulate.

ཆག་སྒོ་བྱུང་ན་མགོ་དང་། ལུ་གེ་བྱུང་ན་མཐའ།

The disaster strikes at the head and famine strikes at the bottom.

ཆག་ཏྟ་ཤོས་བཟས། ཡ་ལ་བོང་བྱུང་བཀའ།

The horse ate the fodder, but the blame fell on the donkey.

ཚག་སྐོན་གཤོ་འདོད་པའི་མི། སྐོན་དང་བྱ་བ་གཞན་ལས་མང་།།

A person invites calamity if his skills and activities outnumber others.

ཚང་གཞན་མེད་ན། འོང་བུ་ཚུ་འཐུང་རེད།

If the Chang-song is absent then you might as well be a donkey drinking water.

ཚང་ལན་ཚུ་འཇལ། བཟང་ལན་ངན་འཇལ།

Repaying water for Chang and cruelty for kindness.

ཚང་རང་གིས་བཏུང་ན་མགོ་ན། ཚང་མི་ཡིས་བཏུང་ན་སྤྱིང་ན།

Chang if consumed by oneself gives a headache, Chang if consumed by others gives a heartache.

ཚང་ཁས་བཏུངས་ཀྱང་། རིག་བ་ཚི་ཡིས་བཟུང་དགོས།

One's awareness needs to be held by the ferment even if the Chang is consumed by the mouth.

ཚང་གིས་བཟི་ན་དྲངས་མཐའ་ཡོད། རྗོར་གྱིས་བཟི་ན་དྲངས་མཐའ་མེད།

Intoxication by Chang can clear; intoxication by wealth does not clear.

ཚང་ཞིམ་པོ་ག་ཟུགས་ལ་པན། གཏམ་སྐྱུན་པོ་སེམས་ལ་པན།

A delicious Chang benefits the body; a sweet speech benefits the mind.

ཚང་གིས་བཟི་བའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཁྱི་དང་བེའུ་ངོ་མི་ཞེས།

The quality of intoxication by Chang is such that

one does not recognize a dog from a calf.

ཆང་གཙོན་འདོད་ན། ར་བཟིའི་སྐྱོན་ལ་ལྟོས།

Look at the defects of a drunkard, if one intends to quit Chang.

ཆང་དེ་ལྷུ་ཡིས་སྤོ་བོ་བཟོས། མི་དེ་ཆང་གིས་སྤོ་བོ་བཟོས།།

Chang is diluted by water; man is diluted by chang.

ཆབ་ལྷུ་བོ་འབབ་འབབ་གངས་ལས་བྱུང་། གངས་མེད་ན་ལྷུ་བོ་བྱུང་དོན་མེད།

The torrents of the river originate from the snow; without snow there is no way that the river would flow.

ཆམ་སར་སན་ཡང་། ཡ་མར་གཙོད།།

That which cures the cold inflames the sinus.

ཆར་ཐག་ཚོད་ཀྱང་། ཐེགས་ཐག་མི་ཚོད།

Even though the rain had stopped, the leak continues.

ཆར་འདོད་བྱི་བྱ་ཁ་སྐྱོམ་ཡང་། ས་ལ་འབྲིལ་བའི་ལྷུ་མི་འཐུང་།

The cuckoo bird never drinks from puddles in the ground, even when it is thirsty.

ཆར་ས་ལྷུ་ཐོགས་དང་། ཉི་མ་མེ་ཐོགས།

Rain supports water and sun supports fire.

ལྷུ་ཡི་ཐེགས་ས་ལྷུང་ཡང་། འབྲུག་ལ་ཨེ་ཁུང་བརྟོལ།

Even though the drop of water is small, it still pierces holes into rocks.

(Even a small drop of water can pierce holes in the rock).

ལུ་དྲོགས་ནས་མར་མི་ཐོན། རྩོག་ཡམ་བཙེར་ནས་སྐྱམ་མི་ལོན།

Butter cannot be obtained by churning the water; oil can not be retrieved by squeezing the slate.

ལུ་འགོ་ཡང་གམ་བ་སྔོད་མཁན་རེད།

The bank stays behind even if the river moves on.

ལུ་ཆར་བའི་སྐྱོར་རོགས་མ་བྱུང་ཡང་། སད་སེར་བའི་སྐྱ་འབྲེན་མ་བྱེད།

Do not be a catalyst for hail and frost, even if you cannot be a help of rain for water.

ལུ་ཚེན་འབྲི་ལུ་རྩ་ལུ་ཚེ། རིན་ཆེ་བ་རི་སྐྱེད་རྗེས་བྱ་རེད།

Though Drichu and Zachu are the bigger rivers, the more helpful is the spring well at the center of the hill.

ལུ་ཚེན་དལ་ཡང་འགོ་མི་རེད། དར་ལྗོག་བྲེལ་ཡང་སྔོད་མི་རེད།

A big river, though slow, moves on ; prayer flags, though busy, stay behind.

ལུ་ལ་ཆར་བས་སྐྱོར་རོགས། བྲག་ལ་འཁྱུག་བས་སྐྱོར་རོགས།

Water has the rain to support; the rocky cliff has the owl to support.

ལུ་ཉམས་མཉན་བས་ལོན་ན། མཐེལ་བརྗོད་ཀོ་བས་སྐྱོལ་ཡོང་།

Once the boatman becomes familiar with the current of the water, he could cross the river even

with a broken boat.

ཚུ་མེེེ་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས། ཀོ་རྒྱ་རྒྱག་ལུགས་དགོས།

One needs to move the oars according to the currents of the river.

ཚུ་ལ་རྒྱག་པ་གཞུས་ནས། ཉ་ལ་ལྷི་ཡང་མེད།

You can hit the lake with a stick, but it won't matter to the fish.

ཚུ་བོ་ཚུང་ཚུང་ལུར་སྐྱ་ཆེ། ཡོན་ཏན་ཚུང་ཚུང་ང་རྒྱལ་ཆེ།

A small stream makes more sound; the less educated are more egoistic (arrogant).

Empty vessel sounds much. (English)

ཚུ་འཚོགས་པའི་སྣོད་ཡོད་ཀྱང་། གཏམ་འཚོགས་པའི་སྣོད་མེད།

There are vessels that can retain water but none that can retain speech.

ཚུ་ཐོན་ནས་ཟམ་པ་བརྗེད། ཉད་དག་ནས་ཨེམ་ཆེ་བརྗེད།

Forgetting the bridge after crossing the river; forgetting the doctor after recovering from the illness.

ཚུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་བཞིན། ལྷན་མེད་སེམས་པ་གཅིག་མ་ཐུན།

Unadulterated, single-minded cooperation is akin to milk dissolving into the water.

ཚུ་སྔོ་མེེེ་ཁ་ཞེང་ཆེན་ཡང་། གྲུ་བཟང་པོས་པར་བཅད་ཚུར་བཅད་རེད།

Even though the mouth of blue river is too wide, a good boat could cross back and forth.

ཚུ་ལེན་པར་སྤྱིན་ནས། བན་སྟོང་པར་ལོག་པ།

Returning with an empty vessel after having gone to fetch water.

ཚུ་མ་ཡོང་གོང་དུ་རག་ཚུན་མ་བྱུང་སྟེན་དུ་བརྒྱུག་ཐབས།།

Erecting a dike before the water comes; preventing the disaster before an event unfolds.

ཚུ་ཚུང་དུས་ཚུ་རགས་མ་བརྒྱབ་ན། ལུང་ཚུང་ཚུ་ཡིས་འབྲེར་ཉེན་ཡོད།

མི་ཚུང་དུས་མི་སྟགས་མ་བསད་ན། ཉགས་སྟག་པོ་མི་ཡིས་འཆིག་ཉེན་ཡོད།

If the dike is not built when the water is low, the valley may be flooded.

If the fire is not extinguished when the amber is tiny, the thick forests may be burned.

ཚུང་དུས་འོ་མའི་གསོ་སྐྱོང་མེད་པར། འཆི་ཁར་ཐུག་པའི་སྐྱེལ་མ།

Sending off with porridge at the death-bed, without having nurtured with milk during childhood.

ཚུང་ཚུང་སློས་མི་ཐོང་ས། ཆེན་པོ་གར་སོང་མི་ཤེས།

Holding on to small issues without knowing where the bigger issues have gone.

ཆོག་ཤེས་ལྡན་ན། རོར་ལ་མང་ཉུང་མེད།

If one possesses contentment, less or more wealth does not make any difference.

ཚོས་རྒྱ་གར་ནས་དར། འིམས་རྒྱ་ནག་ནས་དར།

Dharma came from India; law came from China.

ཚོས་སྐྱོང་རང་མགོ་མི་ཐོན། མགོ་ནག་མི་ཡི་ཡར་འབྲེན།

How can a Dharma protector lead human beings when he himself is in the Samsara?

ཚོས་དགོ་བ་བསྐྱབ་འདོད་དབུས་ལ་སོང་། ལྷག་ཚུ་ལོར་གསོག་འདོད་རྒྱ་ལ་སོང་།

Go to central Tibet if one wants to practice the Dharma; go to China if one wants to become rich.

ཚོས་མི་ལ་འོད་བཀ། རང་ཉིད་སྒྲོམ་བ་གཅོད་དགོས།།

In order to teach others, one has to have a pure morality.

ཚོས་ཟབ་སར་བདུད་ཟབ།

Where Dharma flourishes, so does evil.

ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་དཀའ་བ་སྐྱོད་མཁན་ཉུང་། བྱམས་བའི་དོན་ལ་ཞོགས་ཚུ་བཞུལ་མཁན་མང་།

There are few who do penance for the sake of Dharma; there are many who cross the torso-deep river for the sake of love.

མཚོད་ཉེན་མགོ་མཐུག་ལོག་ཀྱང་། བང་རིམ་སྐྱེད་པར་གནས།

The level of steps remain at the center, even if the stupa falls upside down.

འཆི་ཁར་དུ་འབོད་བྱེད་བ་ལས། སྔོད་རིང་ཁ་གཤེས་འཇམ་ན་དགལ།

It is better to be soft-spoken and kind hearted while alive than to cry loudly while dying.

འཆི་ཁར་སྐྱག་ན་དཔའ་བོ་མིན། ཐབས་ཤེས་མེད་ན་རྒྱན་ལོ་ཡིན།

One who is afraid of dying is not brave; one without strategy is a stupid.

ཇ་ཕྱི།

ཇ་དང་དགེ་རྒན་ཚོ་ན་དགལ།

Tea and teacher are better when hot.

ཇ་ཚུ་མེད་དང་གཏམ་ཚོ་མེད།

Tea without salt, speech without meaning.

ཇ་ཚུ་ལས་འཕུང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལུས་བདེ་སེམས་སྐྱིད་བྱུང་ན་དགལ།

Better to be physically healthy and mentally happy even if there is nothing to drink more than tea and water.

ཇ་ཞིམ་པོ་མར་གྱི་བགྱིན་རེད། མར་མེད་ན་འིང་གི་ཁུ་བ་རེད།

Delicious tea is due to grace of butter, without which it will be twigs boiled in water.

རྒྱས་དཔོན་མང་ན་རྒྱས་ཉེས་འོད།

Too many strategists make the plan fail.

Too many cooks spoil the broth. (English)

རྒྱས་ཡོད་ལ་དབང་མེད། དབང་ཡོད་ལ་རྒྱས་མེད།

The one who has strategies does not have authority; one who has authority does not have strategies.

འཇམ་ཁ་དོག་མཚར་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་མེད།

Even though the colors of rainbows are wonderful,
they are essenceless.

འཇིག་རྟེན་མི་ཚེ་ལ་ཚེ་རོགས་དགོས། ཚེ་རོགས་མེད་ན་སྟོང་སྟོང་རེད།

Mundane life requires a partner; life without a
partner is empty.

འཇིག་རྟེན་ལམ་ལ་ཀྱག་ཀྱོག་མང་། མི་ཡི་ཚེ་ལ་འབར་འབར་མང་།

The path of mundane life is full of zigzags; the life
of human beings is full of unevenness.

འབྲུ་ཚོད་ཀྱི་ལྟོ་དང་། རེག་ཚོད་ཀྱི་ལས།

Eat according to one's digestion; work according
to one's ability.

འཇམ་དཔལ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་རལ་གྱི་དེ། འབྲུར་རྒྱ་ཡོད་དེ་གཡུག་རྒྱ་མེད།

The sword of Manjushri can be wielded, but it can-
not be used.

འབྲུ་ན་སྒྲན་དང་། མ་འབྲུ་ན་དུག།

It is medicine if digested; it is poison if undigested.

སྒྲོན་ཤིང་སྐྱམ་པོར་འབྲས་བུའི་རེ་བ་མེད།

One cannot expect fruit from a dried plant.

སྒྲོན་ཤིང་གསོ་བར་ལོ་བཅུ་དང་། མི་བཟང་གསོ་བར་ལོ་བརྒྱ།

It takes ten years to raise a plant and a hundred
years to resurrect a good man.

ཉ་ཕྱི།

ཉ་མོ་ཚུ་དང་བྲལ་ན། རློག་དང་བྲལ།

A fish without water is without life.

ཉ་བསད་ནས་བྱི་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་།

Killing the fish to feed the dog.

ཉ་མགོ་བཙོ་ཤེས་ན། མར་ཁུ་ཕོར་བ་གང་།

If one knows how to boil the head of fish, a bowlful of oil can be procured.

ཉལ་ཁ་ལ་ཚུ་མ་མང་། སྤེལ་ཁ་ཁ་མང་།

Do not drink too much before sleeping; do not talk too much before dying.

ཉལ་བའི་གཉིད་ལས་སྦྱིད་བ་མེད། གཡོག་གླའི་ཐོག་ནས་བྲེ་གང་གཙོག།

Go ahead and cut off one dre from my wages, nothing is more enjoyable than a pleasant sleep.

ཉི་ཤར་སྤར་མོས་མི་ཁབས།

Sunshine cannot be blocked by one's palm.

ཉི་མ་རྒྱས་ཁར་དྲོ། མི་ཚོ་རྒྱས་ཁར་སྦྱིད།

The sun is warmer before setting; life is happier in old age.

ཉི་མ་རིང་དུ་རིང་དུ། ཚུམ་པ་ཞིམ་དུ་ཞིམ་དུ།

Days getting longer and longer; Tsampa getting tastier and tastier.

ཉ་མོ་ཚུ་ནང་ཕྱིང་བར། སྤལ་བ་མིག་སེར་རྒྱག་དོན་མེད།

No reason for the frog to be jealous when fish glides in the water.

ཉི་མ་སྤྲིན་པའི་འོག་ནས། དུངས་བའི་དུས་ཤིག་ཤར་ཡོང།

The time will come when the sun emerges from the clouds.

ཉིན་མོ་ལྷ་ལས་སྲུང་། མཚན་མོ་འདྲེ་ལས་འཚུབ།

Humbler (more modest) than God during the day; naughtier than the devil at night.

ཉིན་གྱི་ཁ་བ་བཟུ་ཡང་། སྲིབ་གྱི་བ་མོ་མ་བཟུ།

Even though the eastern snow has melted, the western dew drops still remain.

ཉིན་བརྒྱ་ལེའང་བའི་མེ་ཉོག་མེད། ཕྱི་ཐག་རིང་བའི་གྲོགས་མོ་དཀོན།

There is no flower that lasts for one hundred days; there is rarely a friendship that lasts for a lifetime.

ཉིན་མའི་མི་དང་མཚན་མའི་བྱི།

Man during the day and dog at night.

ཉིན་མོར་གཉིད་ཉལ། རླ་དཀར་ལ་ཤིག་སྐྱུག།

Sleeping during the day and picking lice during the night.

ཉིན་དཀར་ལྷ་མོར་སྐྱུ་ལེན་རོགས། མཚན་ལ་འདྲེ་མོར་འཐག་འཐག་རོགས།

Helping the goddess to sing during the day; helping the demoness to weave during the night.

ཉིན་མོར་འགྲོ་འགྲོ་མ་མང་། རི་མགོ་ཐམས་ཅད་མིག་ཡིན།

མཚན་མོར་ལབ་ལབ་མ་མང་། ཕྱིག་གསེང་ཐམས་ཅད་ཨ་མཚོག

Do not move too much during the day as all the hill tops are eyes.

Do not talk too much at night as all the crevices of the wall are ears.

ཉེན་གསུམ་སྒྲ་མའི་ལྷ་གས་མདུད། དེ་ནས་ཤིག་གི་ཤིག་ཚང་།

For three days it is Lama's blessed string, after that it becomes the nest of lice.

ཉེ་ས་དང་ཚོང་མ་རྒྱལ། རྒྱང་ས་དང་གཏམ་མ་སྐྱེངས།

Never do business with near ones; never exchange stories with distant ones.

ཉེས་མེད་ལ་ཉེས་འགོལ། དོན་མེད་ལ་དམར་གསོད།

Incriminating the innocent, killing the innocent.

གཉིད་སྐྱིད་པ་ལས། རྗེ་ལམ་འཇམ་པ་དགལ།

Better to have a peaceful dream than a sound sleep.

གཉིད་མ་ཉལ་གོང་ལ་རྗེ་ལམ་བཤད།

Telling the dream before one has slept.

གཉེན་བཟང་ཡང་ལྷོ་ཐངས་གཅིག། ཞིང་ཉེས་ཀྱང་ལུང་པོ་གཅིག།

Relatives, however good they may be, are good for one meal; one's field, however bad it may be, yields one sackful of grain.

སྤྱིང་རུས་ཅན་གྱིས་རྡོ་ལ་ཨི་ལུང་འབྲིགས།

An industrious person will pierce a hole into a rock.

སྤྱིང་རྗེ་ཀླས་ན་ཞེ་སྤང་སྤྱིང་ལ་བྱུག།

When compassion degenerates, anger enters one's heart.

སྤྱིང་གཏམ་ཟབ་མོ་གྲོགས་ལ་ཡང་མ་ཤོད།

Never share your deep secrets even with your friend.

ཉ་ལྗེ།

ཉན་ཉན་གྱི་བོང་བྱ་ལ། ཉིག་ཉིག་གི་ཁལ།

A trustworthy load to a trustworthy donkey.

གཏམ་དབེེ་མེད་ཤོད་དགལ། གྲོ་བ་ལུང་མེད་འཇུ་དགལ།

Bag without handle is difficult to hold, a speech without proverb is difficult to express.

གཏམ་བྲང་པོ་ཤོད་པའི་མགྲོན་པོ་དགོན། རྫོང་བོ་བྱེད་པའི་དཔོན་པོ་དགོན།

Rare is the honest guest; rare is the impartial chief.

གཏམ་ཁ་ནས་ཤོད། རྗེ་ལག་ནས་ཤོད།

Pot drops from the hand, words slip from the mouth.

གཏམ་ངན་སྲུང་ནས་མི་ཡུལ་སྡོད་པ་ལས། གཏམ་བཟང་སྲུང་ནས་དཔྱལ་བར་འགྲོ་
ན་དགལ།

Better to go to hell with a good name than to stay

alive in this world with a bad name.

གཏམ་དང་མདའ་མོ་དང་ན་དགལ། ལམ་དང་གཞུ་མོ་གྲུག་ན་དགལ།

Speeches and arrows are better straight; roads and bows are better crooked.

གཏམ་ཐག་ཐུང་ན་ཉན་བདེ། ཡོ་བ་ཐག་ཐུང་ན་བཞོན་བདེ།

A short stirrup is easier to ride, a short speech is easier to listen.

གཏམ་གྱི་མགོ་མ་ཀྱ་རེ། ཚེས་གྱི་མགོ་མ་སྐྱབས་འགྲོ།

Humor is the start of a conversation; going for refuge is the beginning of the Dharma.

གཏམ་དོན་ཅན་ཞིབ་ཏུ་ཉན་ན་མཚན། གོ་ས་བཟླ་ཅན་རྒྱུད་ནས་བལྟས་ན་དགལ།

It is pleasurable if an attractive cloth is watched from afar, it is wonderful if a meaningful talk is closely listened to.

གཏམ་ཀྱ་རེ་མེད་བར་ཤོད་སྲོལ་མེད། ཟས་མཚོད་ཁ་མ་ཕུལ་ཟ་སྲོལ་མེད།

A speech is not made without jokes; a meal is not eaten without offering to the gods.

གཏམ་འགོ་འཇུ་མ་གྱིས་བསྐྱུས། གཏམ་མཇུག་འཇུ་མ་ལ་ཞོགས།

Begin the talk with a smile; end the talk with a smile.

གཏམ་དྲིས་ན་མི་ཤོད་བསྐྱུགས་ན་ཤོད།

People do not talk when you ask, but they talk when you wait.

གཏམ་ལ་རྗོངས་མེད་ཀྱང་། མི་སྣོང་དུམ་བུར་གཏུབས།

Even though speech has no sharp edge, it can cut the human heart into pieces.

གཏམ་སྣོང་ལ་རྗོངས་དེ་ལྗེ་རྩར་བྱུངས།

Hold the heart piercing speech at the root of your tongue.

གཏོར་མ་ཚུ་ལ་བསྐྱར་ན། བྱ་བྱི་ཁོ་ཐག་ཚད་ཡོང་།

Both the dog and bird wouldn't mind if the Torma is thrown into the water.

གཏོར་མ་ཉམས་པ་མཐེབ་ཀྱས་གསོས། ཚོ་ག་ཉམས་པ་ཡིག་བརྒྱས་གསོས།།

A disfigured Torma is repaired by thumb and forefinger; a degenerated ritual is restored by the hundred syllable mantra.

བཏང་ཚར་བའི་མདའ་མོར་ལོག་ཤོག་དང་། བོས་ཚར་བའི་མགོན་པོར་ཕྱིར་རྒྱགས།

An arrow, once released, cannot be called back; a guest, once arrived, cannot be sent back.

རྟ་པོར་རྒྱགས་ཤེད་ཡོད་ན། བྱང་ཐང་སྟོང་བ་རེད།

The northern plain is empty (wide open) if the horse has the stamina to run.

རྟ་པོ་རྒྱག་ཆེས་ན། ཐ་མ་གཡང་ལ་སྐྱངས།

If the horse over runs, at the end it falls into the abyss.

རྟ་པོ་ཆག་གིས་གསོས། རི་ལན་རྗོག་པས་འཇུག།

A horse being fed with fodder returns its gratitude with kicks.

ཏྲ་ངར་ཡང་གསེར་སྐལ་འོག་ མི་འཚུ་བ་ཀྱང་ཁྲིམས་རྒྱུག་འོག།

However strong a horse may be it is still under the golden saddle; however unruly a man may be he is still under the baton of law.

ཏྲ་མ་ལེ་རིང་བ་རྒྱས་པོར་བརྩིས། མི་ངང་རྒྱུན་རིང་བ་སྐྱུགས་པར་བརྩིས།།

A long-jawed horse is considered old; a slow man is considered an idiot.

ཏྲ་ལམ་པོང་བྱས་བཀག་ རྒྱ་ལམ་ངོ་ཡིས་བཀག།

A donkey blocks a horse's path; a boulder blocks river's path.

ཏྲ་ཀན་ལ་ཐོག་རྒྱབ་ན། བྱི་ཀན་ལ་ཉི་མ་ཤར།།

The sun shines on the old dog when lightening strikes the old horse.

ཏྲ་ཀན་རྒྱས་བཙོས་བྱས་པ་ངན་ལ་མངོན། ཤག་པ་དོང་གསོས་བརྒྱབ་པ་བཟང་པོར་མངོན།།

An old horse, treated for its back sore, considers it as torture; a pig, well fed for its meat, considers it as kindness.

ཏྲ་རྒྱུང་ལ་བཞོན་བདེ། མི་རྒྱུང་ལ་ཤོད་བདེ།།

It is easier to ride a small horse; it is easier to talk to a young person.

རྟ་རྒོད་མའི་སྒོན་ལ་རྟེུས་རྒྱལ་གས།

The colt gallops before the mare.

རྟ་ཁ་སྲབ་གྲིས་སྐྱུར། མི་ཁ་གཏམ་གྲིས་སྐྱུར།

A horse's mouth is steered by the reins; a man's mouth is steered by talk.

རྟ་སྲབ་ཐག་ཐུང་ན་བཞོན་མཁན་བདེ། རྟོ་ཚིག་ཁ་ཉུང་ན་ཉན་མཁན་བདེ།

When the rein is shorter, it is more comfortable for the rider; when the speech is shorter, it is more comfortable for the listener.

རྟ་གཅིག་བྱུང་ན་སྐྱ་གཅིག་དགོས།

When you have a horse you need a saddle.

རྟ་ཤོར་ན་འཛིན་ཐབས་ཡོད། ཚིག་ཤོར་ན་འཛིན་ཐབས་མེད།

A horse can be caught when it bolts; a word cannot be caught once expressed.

རྟ་རྒོད་ཤོ་ཤོར་ན་འཛིན་ཐབས་ཡོད། ཚིག་རྒོད་ཤོ་ཤོར་ན་འཛིན་ཐབས་མེད།

A wild horse can be caught if it escapes; a harsh word cannot be caught if it escapes.

རྟ་རྟོར་ལུག་གསུམ་རི་ཡི་རྒྱན། རྩོད་ས་སྐྱ་གསུམ་ཞིང་ཁའི་རྒྱན།

Horse, yak and sheep are the ornaments of the hill, wheat, barley and pea are the ornaments of the field.

རྟ་རྒྱལ་སར་དོང་བཞོས། མེ་འབྲུད་སར་ཚུ་བྲུགས།

Digging holes on the horse-track, pouring water

on the fire.

ལྷག་ཁུང་ལ་ཉི་མ་ཤར་ཡང་། དཔྱལ་བ་ལ་ནམ་མི་ལངས།

The dawn has not risen on the forehead even when the sun has risen on the occipital.

ལྷ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མཐོང་ཕྱོགས་གཉིས། སྤྱུའི་རྒྱབ་ཀྱང་ལྷ་མ་ར་འདྲ།

One view has two perspectives: Even the butt of a monkey looks like a garden.

ལྷག་ཚུ་ཆད་པའི་རྗེས་སུ། དཔུང་རོགས་མེད་པའི་དཔའ་བོ།

A pond devoid of its source, a hero without companions.

ལྷས་དན་ལ་ལྷ་སྐྱོར་དང་། རི་དན་ལ་སྐྱོམ་སྐྱོར།

Re-watching the evil apparition and re-smelling the stink.

ལྷས་དན་གཡང་ལྷག་རྒྱུན་རྒྱུ་དན་གྲོགས་ཤར།

An evil sign turning into good luck; a bad event turning into a blessing.

A blessing in disguise. (English)

ལྷོ་ཆས་དྲངས་ཀ་བདེ་དུས་བཟོ། ལ་ཆེསས་དན་ས་བ་གསལ་དུས་ཞོགས།

Eat while your appetite is good; leave a bequest while your mind is clear.

ལྷོ་དེ་ནང་ནས་བཟས། ལྷོ་དེ་ཕྱི་ལ་བཏང།

Eats at home, but lays the egg outside.

ལྷ་གྲི་རྗོལ་གཞུས་ན། ལྷ་གྲོང་ལྷགས་ལ་ཕོག་ཡོང།

If you hit the ax on rock, the loss would be to the iron.

སྟག་གི་རི་ཚོ་ཕྱི་དང་། མིའི་རི་ཚོ་ནང་།

Tiger's pattern is outside; man's pattern is inside.

སྟག་གི་ཡང་སྒྲེར་ཚོ་མི་སྐྱམས། མི་གི་ཡང་གྲ་ལོ་མི་ཉམས།

The claws never dry even after the death of the tiger; the fur never degenerates even after the death of the fox.

སྟག་ཚོ་སྟོགས་ཀྱང་རང་གི་ཕ་མི་ཟ།

The tigress never eats her own flesh even when she is hungry.

སྟག་ལ་མཚོངས་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་ན། མི་ལ་འཇུ་ལ་ཁུང་བཅུ་དགུ་ཡོད།

If the tiger has eighteen great leaps, the fox has nineteen hiding holes.

སྟག་གཏམ་གཟེག་གཏམ་འདིང་སར། ར་ལྷགས་ཚང་ག་ཤིག་ཤིག་།

Goat skin squeezes in at the place where tiger and leopard felts are arranged.

སྟག་གི་ཚང་དུ་མ་འཇུ་ལ་ན། སྟག་སྐྱབས་ལག་ཏུ་ཅི་ལ་སོན།།

If one does not go into a tiger's den, how can one capture its cubs?

སྟེར་བའི་ངོ་སོ་མེད། བཙོང་བའི་རིན་མེད།།

No price for selling, no gratitude for giving.

སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་བ་ཡིན། བྲོད་བ་སྟོང་བ་ལྗིད་བ་ཡིན།

Everything that is empty is light, but an empty stomach is heavy.

སྟོད་མ་འཚར་གོང་ནས་སྐད་འཚར།

The lower part grows faster than the upper part.

སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་པེབས་ནའང་འགྲུང་མི་དགོས། སྐང་ཆེན་སྟོན་པ་སྐབས་ནའང་
བྱུང་མི་དགོས།

Never feeling the need to move aside even when the mad elephant comes, never feeling the need to bow down even when the Buddha arrives.

སྟོད་གངས་རི་མེ་ཡིས་བཟུ་མི་སྲིད། བྱ་ཆ་བྱ་དུག་གིས་ཤེ་མི་སྲིད།

Mt. Kailash can never be melted by fire; a peacock can never die of poison.

རྟག་པ་བརྟན་པ་མེད་པའི་མི་ཚེ་འདི། ལ་མགོའི་ཁ་ཡི་ཁྲི་གདུགས་ཉི་མ་འབྲ།

This impermanent and unstable life is akin to the sun on the western horizon.

རྟོགས་པ་ལྷ་དང་མཉམ་ཡང་། ཀུན་སྲོད་མི་དང་བསྐྱུན་དགོས།

One's conduct needs to be in accord with human, even if one's realization is equal to God.

བརྟན་པོས་བསྐྱུས་པ་གང་ཡང་མེད།

Caution has betrayed no man.

བརྟག་ཅིང་དབྱུང་པ་མ་བྱས་ན། དུ་བ་རྒྱུངས་པར་འཛོལ་ཉེན་ཡོད།

If one does not analyze carefully, one could mistake smoke for steam.

བསྐྱོད་མ་མཁམ་གྱི་བསྐྱོད་ར་སྐྱད་པ་ཡིན། སྐྱད་མ་མཁམ་གྱི་སྐྱད་ར་བསྐྱོད་པ་ཡིན།།
Praise becomes an insult when one lacks the art of eulogy; an insult becomes praise when one lacks the art of condemnation.

ཐ་སྡེ།

ཐབ་རྩུང་ལ་མེ་ཚ་བ།

A small hearth with warm fire.

ཐལ་བ་གནམ་ལ་གཏོར་ན། ཟུང་ཀ་རང་གི་མགོ།

If one throws ash in the sky, half of it will fall on one's head.

ཐག་རིང་གི་གཉེན་ལས། རྫོང་པའི་དགའ་དགའ།

A neighborly enemy is better than a distant relative.

ཐག་རིང་གཏམ་དེ་རྒྱང་ཡང་བོ། ཐག་ཉེའི་གཏམ་དེ་ཐོས་པ་དགོན།།

The further the place, sooner one hears the news; the closer the place, the rarer the news.

ཐག་པ་ཡིན་ན་རིང་དགོས། ལྷན་ཆ་ཡིན་ན་སྤང་དགོས།

A rope needs to be long, a speech needs to be short.

ཐགས་གྱི་རྒྱ་རྣམས་འདྲ་ན་ཡང་། ལྷན་གྱི་དབྱེ་བས་བཟང་ངན་བྱུང་།

The difference in quality of the fabric is made by

the weft even though the warp threads of the loom are the same.

ཐབས་གྱིས་སྐོན་ས་དོན་ཅ་ལོན་ཟེར་ན། མདའ་གི་མདུང་གསུམ་འཕྱར་བ་སྐོན་པའི་
ལས།།

When an issue can be resolved through negotia-
tion, it is madness to use arrow, knife and spear.

ཐམས་ཅད་དགའ་ན་དགོ་བ། ས་མ་དགའ་ན་རིན་ལན།

It is positive action when everyone is pleased; it is
the return of gratitude when parents are pleased.

ཐིགས་པ་བསགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་། བྱེ་མ་བསགས་པའི་པ་བོང་།།

Drops of water make an ocean; grains of sand
make a boulder.

ཐུག་ཁོག་གཅིག་ལ་ཟར་བུ་གཉིས། བྱི་ལུབ་གཅིག་ལ་སྐྱ་ཐང་གཉིས།།

One pot with two ladles; one sheath with two
swords.

ཐུག་ཁ་མཐོན་ཤ་ཚ་དང་། ཇ་ཁ་མཐོན་དངན་ཚེན།།

Overflowing bowl of porridge is a sign of love and
overflowing cup of tea is a sign of indignation.

ཐུགས་རྩུང་རྩུང་ཐུགས་གཡེངས་མ་གནང་དང་། རྩོ་རྩུང་རྩུང་རྩུངས་པོས་འབྱེར་
དོགས་མེད།

The small-hearted person should not be so con-
cerned, as a small pebble would never be blown
away by the wind.

ལུང་འཚོ་བ་མར་གྱི་བགྱིན་རེད། མར་མེད་ན་སྤུ་རེའི་སྤྲུག་ས་གོང་རེད།

The richness of cheese-cake is due to the kindness of the butter; without butter it will be just a dough of cheese.

ཐོག་གཏམ་ལམ་ལ་བརྒྱབ། འབེེ་ལ་བྱི་ལ་ལངས།།

The thunderbolt fell in Nyalam; the tremor was felt in Lachi.

ཐོག་བརྒྱབ་ན་ཐེའུ་རང་གི་མགོ་ལ་རྒྱོབས། མི་ང་ལ་གཞོན་བ་མ་སྤྱིལ་ཨང་།།

If the lightening is to strike, strike it on the head of gnome; but do not harm me.

ཐོད་བའི་རི་མོ་བསྐྱབ་ཀྱང་བྱུབ་རྒྱ་མེད། དེ་ལས་རི་མོའི་འགྲོ་ལྷགས་བསྐྱུན་བ་དགལ།།

The lines of fate on one's forehead cannot be erased; therefore it is better to go along with the lines.

ཐོས་བ་བརྒྱ་ལས། མཐོང་བ་གཅིག་ལྷག།

Seeing once is far better than hearing one hundred times.

ཐོས་བའི་དོན་ལ་མ་དབྱུང་ན། མ་ཐོས་བ་དང་ཁྱུང་བར་མེད།

If one does not examine what was heard, it is as good as not having heard at all.

ཐོས་བ་མེད་བའི་སྒྲོམ་བ་དེ། ལག་སྤུམ་བྲག་ལ་འཛོལ་དང་འབྲ།

Meditation without hearing is like climbing the rock without hands.

ཐུགས་འདོད་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། འགམ་བར་སྦྲུམ་སྦྲེས།

Though one desired for a beard, even the cheek remained hairless.

ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དད་བའི་ཨ་འོང་མེད་ན་མི་ཡོང་།།

It does not work without a ring of faith even though there is the hook of compassion.

མ་སུ་མི་ལ་བརྒྱབ། ལྷས་ངན་རང་ལ་འཁོབ།

Black magic was performed on the other, but the evil effects fell on oneself.

མ་སུན་པོ་མཉམ་དུ་བྱུང་ན་བདེ། མི་མ་སུན་སོ་སོར་བཞག་ན་སྦྱིད།།

It is comfortable to be with a compatible person; it is better to keep the incompatible persons separated.

མ་ཐོ་གང་གིས་སྟོབ་སར། འདོམ་གང་གིས་མི་སྟོབ།

A 'dom length did not reach where a mtho length has reached. (Where one handspan has reached an arm's length has not).

མ་ཐོ་ན་དགའ་སྟེ། དམའ་ན་བརྟན།།

Though it is better to be higher, it is more stable to be lower.

མ་ཐོ་བའི་བྲག་ལ་འཛེགས་ན། དམའ་བའི་གཡང་ལ་ལྷུང་ཉེན་ཡོད།

If one climbs a high cliff, there is every likelihood of falling down the abyss.

ཟེམ་པའི་སྒྲིང་གི་རིལ་མ། གཡས་རིལ་གཡོན་རིལ་མི་ཤེས།

A pellet on the threshold does not know whether it is going to fall to the right or left.

ད་ལྟ།

དད་བ་འཛོངས་ན། ཁྱི་མགོར་རིང་སྟེལ་འབྱུངས།

If one's faith is firm even the dog's tooth transforms into a sacred relic.

དད་པའི་སློམ་མ་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། ཅུ་བའི་སློམ་མ་གཅིག་ལས་མེད།

Even though there might be hundreds of faith gurus, there is only one root guru.

དར་དུས་དགའ་ཡང་གཉེན། ལུང་དུས་གཉེན་ཡང་དགའ།

While prosperous, even enemies become friends; while poor, even relatives turn into enemies.

དལ་དུས་མཚོན་པ་མི་འཕུལ། འུ་ཐུག་ལྷ་འབོད་ལྷ་འབོད།

One does not make offering during leisure hours, but summons gods and nagas when in desperation.

དར་ལྷོག་རྫོད་དུ་རྒྱུང་པོས་མི་འཕུག།

It is the wind that does not allow the flags to stay still.

དུག་སྐྱུལ་བཞག་ན་མགོ་ནག་མི་ལ་གཞོད། སྤང་གི་བཞག་ན་གཡང་དཀར་ལུག་ལ་

ངན།

Keeping a poisonous snake harms human beings;
keeping a wolf harms the unlucky white sheep.

དུག་སྐྱུལ་ཡིན་པའི་རྗེས་ལ། སྒ་སྒོམ་གང་ལ་བྱད་མེད།

When the snake is poisonous, it does not matter
whether the it is thick or thin.

དུག་སྐྱུལ་འདྲ་བའི་ལྗེ་གཉིས། ཁ་རུ་འདྲ་བའི་ངོ་གཉིས།

Two tongues like a snake, two faces like a drum.

དུང་སྐྱུག་འོ་མས་གསོས་པ་དེ། དག་ཚུ་སྤོན་སྐང་ལ་རྒྱག་རྒྱ་རེད།།

The baby conch is nourished with milk to fend off
the crocodile.

དུས་ལ་བབས་ན། འཕོ་སྐྱེས་སྤང་རྟོལ།

When the time comes, even mushrooms can break
open the lawn.

དེ་རིང་ཤི་ན་ཆེ་སྲིད། སང་ཉིན་ཤི་ན་ཆེ་རིང།

Dying today means a short life, dying tomorrow
means long life.

དོན་ལ་དབྱད་ནས་མ་བཤད་ན། མཁས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེན་པོའི་རྟགས།

If one does not talk by examining meaning, even a
wise man shows a sign of stupidity.

དོན་ཆེན་འགྲུབ་པར་ངང་བསྐྱོང་དགོས།

Patience is needed to accomplish a great purpose.

ངང་བོ་དག་ལ་མི་འགོ་ གཡོ་སྐྱེ་གཉེན་ལ་མི་འགོ།

Honesty does not work with enemies; dishonesty does not work with relatives.

བྲང་པོའི་གཞུང་བསྐངས་ན། རྫོང་ས་ཏྲ་འབྲོགས།

Even an egg could withstand a horse if vertically straightened.

བྲང་པོ་བཤད་ན་མི་མི་དགལ། རྒྱལ་བ་འབྲེར་ན་བྲི་མི་དགལ།

Dogs won't be pleased if a stick is in hand, people won't be pleased if told the truth.

བྲན་པའི་ཉ་མོ་ལྷགས་སྐྱུས་འཛིན་དགོས།

The fish of memory needs to be caught by the hook.

འི་ཞིམ་མེ་ཉོག་རྒྱུང་རིང་ཡང་། འུང་བ་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་བཞིན་འཁོད།

A fragrant flower attracts clouds of bees even from a distance.

འིན་ལ་འིན་ལན་མ་འཇལ་ན། བསམ་ཤེས་མེད་པའི་བྲི་དང་འབྲ།

If one does not reciprocate kindness with kindness, one is akin to an ungrateful dog.

འིན་ཅན་པ་མ་མེད་པ་སྐྱུག་ལེ་རེད། མེ་དང་ཉི་མ་མེད་ན་ཤི་ལེ་རེད།།

It is too bad if one is without one's grateful parents, but one dies without sun and fire.

འིལ་བྱ་གཅིག་ལ་སྐད་གཉིས། ཁ་གཅིག་ལ་ལྗེ་གཉིས།

One bell with two different sounds; one mouth with two different tongues.

ཟློན་མོས་འབྲི་བ་བཟུང་བ།

Yeti catching marmots.

གདོང་ལ་ངོ་ཚ་མེད་པར། ལུས་ལ་སློད་བཟང་ག་ནས་ཡོང་།

When there is no shame on the face, there cannot be good behavior from the body.

གདོང་དན་གྱི་ཁྱོ་བས་མོ་རང་སླིད།

It is better to be a spinster than to be married to an ugly husband.

བདེན་རྒྱན་བདར་ས་ཁྲིམས་ར་དང་། གསེར་རག་བདར་ས་ཀ་ལུ་ཀ།

The touchstone is where gold and brass are tested, a court is where truth and falsehood are whetted.

བདེན་པ་མར་ཡིན་ཀྱང་མི་བཟུ། རྒྱན་མ་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་མཐེལ་བརྗོལ།

If truth was butter, it would not melt; if lies were iron, the bottom would still break.

བདེན་བྱང་སློ་ཡིས་མ་ཐེགས་ན། འདུལ་སྣང་མི་ལམ་ལ་ཟད་མཐའ་མེད།

When the mind is unable to withstand the truth, the illusory dreams have no end.

མདའ་གཅིག་གིས་ཤལ་བ་གཉིས་བསད།

Killing two deer with one arrow.

Killing two birds with one stone. (English)

མདུན་དུ་ལྷ་གསོལ་གསོལ། རྒྱབ་དུ་འབྲེ་རྒྱུང་རྒྱུང་།

Propitiating like god in public; beating like a demon behind the back.

མདུན་སོ་དཀར་གྱི་འཇུ་མ་དང་། རྒྱབ་ཁྲོག་ཉེར་གྱི་སུལ་མ།

White teeth smile in the front; black frowning gesture behind the back.

འདོད་པ་ས་ངོ་ཚ་བསྐྱིབས།

Desire eclipses decency.

འདོད་ཇམ་ཅན་ལ་གང་ཡང་དགོས། འཆི་བའི་རྗེས་ཀྱང་ལོ་ལ་ཆགས།

A greedy person wants everything; he/she remains attached to wealth even after death.

འདོད་པ་ཅན་ལ་ལོ་ལ་སྟོན། གྲུ་གྲུ་ཅན་ལ་སྟེང་གཏམ་མ་ཤོད།

Do not show valuables to the greedy person; do not reveal secrets to the unreliable person.

འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་ཚོག་དུས་མེད། ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་མ་སྐྱེད་དུས་མེད།

སྐྱབ་དོག་ཅན་ལ་དགའ་དུས་མེད། སེར་སྣ་ཅན་ལ་ཡོད་དུས་མེད།

A grasping person finds no contentment; an aggressive person finds no friendship.

A jealous person finds no happiness; a parsimonious person finds no wealth.

འདྲེན་ལ་བཞག་སྐྱད་ཕྱི་ལ་བཟངས།

Keeping the demon inside while sending the ransom outside.

འདྲེ་ཤར་སྐོའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་པ་ལ། སྐྱད་ལུ་བ་སྐོར་གཏོང་བ་དོན་རེ་མེད།

It is purposeless to send the ransom toward the western door when the demon dwells at the east-

ern door.

འདྲིས་ཚུང་བའི་མི་ལ་སློ་མ་འགོལ།

Do not trust a person who is little acquainted with you.

འདྲིས་ཆེ་ན་སེང་གོ་བྱི་ཡིས་སྤྲུག། ཐག་ཉེ་ན་མིག་གིས་རྗེ་མ་མི་མཐོང་།།

Too much familiarity makes a dog to bite a lion; too much intimacy makes the eyes to overlook eye-lash.

དོ་ཚུང་ཡང་རྩ་བཅོག་མེ་ཚུང་ཡང་སྤྲ་འཚོགས།

However small a stone may be, it can break a pot; however small a fire may be, it can singe your hair.

དོ་ཚུང་ཡང་རྒྱུང་གིས་མི་འབྲེལ། རི་ཚུང་ཡང་བང་དུ་མི་ཐེག།

Even the smallest stone cannot be carried away by the wind; even the smallest mountain cannot be held on one's lap.

དོ་མར་ལ་གཞུས་ན་མར་པམ། མར་དོ་ལ་གཞུས་ཀྱང་མར་པམ།

The butter loses if it is being hit by a stone; the butter loses even if it hits a stone.

དོ་རྗེ་བྲིལ་བུ་སྐྱ་མའི་བྲུག་ཏུ་སྤྲུལ། དགོག་དང་མི་དགོག་སྐྱ་མས་སྤྲུགས་བསམ་བཞེས།

The vajra and bell are offered to the hands of the lama; whether to use them or not entirely depends on the lama.

སྤྲུག་མ་སྤྲངས་ན་སྦྱིད་མི་འཚོད།

One does not feel happiness unless one has experienced suffering.

སྤྲིག་ཆེན་དམུལ་བར་འགྲོ་ཁར། བསོད་ནམས་མེ་འབར་འབར།

When a great sinner is ready to go to hell, his fortune burns like fire.

སྤྲིག་པའི་ཁོ་རྩུང་རྒྱབ་ལ་འབྲེལ། ཁ་ནས་ཨོམ་གསང་མ་ཉི་འདོན།།

Carrying a cauldron of sin on one's back, yet reciting six-syllable mantra from one's mouth.

སྤྲི་འགོ་འཛིན་ན་ཁོག་པ་ཡངས་དགོས། ཏྲ་མོད་འཁྲིད་ན་མ་སྤར་མདའ་རིང་དགོས།

One needs a long rein to lead an unruly horse, one needs to be broadminded to be a community leader.

སྤྲི་པ་ཆང་ལ་མགོ་འཁོར་ནས། སང་གི་བྱ་བ་གནངས་ལ་བསྐྱུལ།

When people are distracted by Chang, they postpone tomorrow's task to the day after.

སྤོམ་པ་ཡོད་དུས་འདུལ་བ་མེད། འདུལ་བ་ཡོད་དུས་སྤོམ་པ་མེད།

When the vow was present, the vinaya was absent; when the vinaya was present, the vow was absent.

ན་སྤྲི།

ན་ཡུན་རིང་བ་ལས། འཆི་ཐག་སྤུང་བ་དགལ།

It is better to have a sudden death than a pro-

longed illness.

ན་འདོད་ན་ཨེམ་ཆེད་ཨ་མའང་ན། བརྒྱལ་འདོད་ན་ཅིས་པའི་བ་ཡང་བརྒྱལ།

Even the cow of an astrologer gets lost when it is to be lost, even the mother of a doctor gets sick when the illness is to strike.

ན་སོ་གཞོན་བས་འཆེ་བ་མི་སྲུབ།

A youthful feature cannot avoid death.

ན་དུས་གྲོགས་གྲིས་མ་པན་ན། ཆེ་གང་གཏན་གྲོགས་གང་ལ་ཟེད།

If a friend does not prove helpful while you are ill, you cannot call him a lifelong friend.

འེ་ཚོ་སྐྱ་བས་གཟེབ་ཏུ་ཚུད། འདབ་ཆགས་སྐྱགས་བ་བདེ་བར་རྒྱ།

The parrot got into a cage because of its speech; other birds move freely because of their dumbness.

ནག་མོའི་ལོང་གཏམ་གྲིས། ཏྲ་པའི་ཉིན་ལམ་འབོག།

A woman's endless talk blocks a rider's day traveling.

ནགས་འགྲམ་ན་མེ་ཤིང་དགོན། མཚོ་འགྲམ་ན་ཇ་ཚུ་དགོན།

Wood for fire is scarce in a forest; water for tea is scarce near an ocean.

ནང་ལ་བག་མ་ཤིས་ན། ཕྱི་ལ་དོན་མི་འགྲུབ།

If the situation at home is inauspicious, the accomplishment of purpose outside is impossible.

ནང་ཉམས་སྲིལ་མ་བསྟན་ན། སྲིམ་མིས་ནང་རྒྱུས་ཅི་ལ་ལོན།།

If one does not show one's emotions to the outside world, how can outsiders discern one's inner emotion?

ནང་དཔལ་བོའི་དཔལ་གྲུལ་མ་ཞིགས་ན། སྲི་གེ་སར་དམག་ལ་སྐྱབ་དགོས་མེད།།

If the inner line of warriors is not broken, there is no need to fear the outside war of Gesar.

ནད་བ་ཀླད་བོ་ཞེས་ཇི་ཡིན།

An old patient is a doctor.

ནད་གཞི་ལྷི་ན་སྐྱན་བ་གང་བྱུང་བསྟེན། སྲོད་བ་ལྷོགས་ན་ཟས་ལ་དབྱེ་བ་མེད།།

If the illness is serious any doctor will do; if one is hungry any food will do.

ནམ་རྗེའི་བབ་ལ་བལྟས་ནས་སྲོན་ལུགས། སྲེ་རྒྱལ་བོང་ལ་བལྟས་ནས་ཟ་ལུགས།

Dress according to the season; eat according to the size of your Tsampa bag.

ནམ་མཁའི་གཡལ་དག། ས་གཞིའི་རྩལ་དག།

The sky is clear of clouds; the earth is clear of dust.

ནམ་ལངས་ན་འགྲོ་བདེ། ལ་གསང་ན་གོ་བདེ།།

It will be easier to travel when the dawn arrives; it will be easier to comprehend when one speaks frankly.

ནམ་ཉི་མ་གཉིས་ལ་རིང་ལུང་དང་། ལྷ་གད་བ་གཉིས་ལ་མཐོ་དམན་ཡོད།

Day and night differ in length, and the river and

the bank differ in height.

ནམ་མཁའ་འབྲུ་དགོགས། ས་གཞིའི་འབྲུ་དགོགས།

To disturb birds of the sky; to disturb insects of the earth.

ནམ་འབྲུ་འབྲུ་ལངས་ནས། སྤྱད་པ་གཡར་མཁན་སུ་ཡོད།

Where dawn breaks equally for all, who would be willing to loan the fire-blower?

ནར་ནར་ལྷེ་ལ་བདག་པོ་མ་བརྒྱབ་ན། རིལ་རིལ་དབྱུ་ལ་འོ་རྒྱལ་བཟོས་ཡོང་ངོ།

If one does not restrain one's lengthy tongue, it is likely that one's spherical head will be in trouble.

འོར་ཡག་ཉེས་བལྟས་ནས་ཤེས། མི་ཡག་ཉེས་གཤེབས་ན་ཤེས།

The value of a thing is ascertained by seeing it; the quality of a man is ascertained by knowing him.

འོར་མི་རྟག་རྒྱ་ཁའི་ལྷ་བ་འབྲ།

གོགས་མི་རྟག་ལྷོང་ཁའི་བྱིའུ་རྒྱུ་འབྲ།

ཚེ་མི་རྟག་གློག་གི་རྫོས་གར་འབྲ།

Wealth is impermanent like water bubbles.

Friends are impermanent like birds on the window sills.

Life is impermanent like a drama on the movie screen.

ནམ་ནག་སྤར་ཡུལ། གདེངས་མེད་ལས་རྩོམ།

Groping in the dark; initiating a task without con-

fidence.

ནམ་མི་ལངས་ཀ་མེད་ཉི་མམ་དེད། ས་མི་རུབ་ཀ་མེད་གྲིབ་མས་དེད།

Dawn is compelled to arrive when chased by the sun; dusk is compelled to arrive when chased by the shade.

ནམ་ལངས་ན་འགོ་བདེ། ལས་སྐྱལ་ན་བྱེད་བདེ།

It is easier to go when morning dawns; it is easier to do a job when asked to do it.

ནམ་རིང་ན་མི་ལམ་མང། སྐད་ཆ་མང་ན་སློན་མང།

A longer night has more dreams; a longer talk has more flaws.

ནམ་ཚོད་བྱ་ཤོས་བཟུང། རོ་སོ་བོང་བྱས་འབྲེར།

The time is kept by the rooster; the credit is taken by the donkey.

ཞོར་མེད་མཚར་དང་ཁ་ཞིམ་འདོད། གཞུང་ལུགས་མ་སྦྱང་མཁས་ཁྱུང་འཛིན།

A poor man yearns for good food and elaborate ornaments; he pretends to be a scholar without learning the texts.

ཞོར་བྱ་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས་ཞོར་ཉམས་མི་ཚོད།

When the jewel was in hand, the worth was not recognized.

གནམ་མགོ་ལ་བྱོན། སྤྲིན་བས་ཨོག་སྤྲོག་རྒྱག།

Wearing the sky over one's head; lacing the clouds

under one's chin.

གནམ་སྒྲོན་སོ་སྒྲོན་མི་ཡིན། སྒྲིན་དཀར་སོ་འགོ་མི་རེད།

The blue sky is the one to stay; the white cloud is the one to go.

གནམ་ལ་རྩོག་རྒྱག་གཞུས་ན། ལྷག་ཁུང་རྩོ་ལ་བརྟུང་ཡོང་།

If you kick the sky, you will likely hit the back of your head on the ground.

རྩྭ་ཡོད་སར་གཙག་བྱ་དང་། སྒྲིན་ཡོད་སར་མུ་བ་མོ།

Prick the boil with a pin; point a finger at the defect.

རྣམ་རྟོག་ཅན་གྱི་མིག་ལམ་དུ། རྣག་ཏུ་འབྲེ་བ་ཟུགས་འཆར་བ་ཡིན།

To the eyes of a superstitious person, the forms of a demon will always appear.

རྣམ་རྟོག་དགའ་ལ་ལངས། ཁང་སྟོང་རྒྱན་མ་སྤང་།

When superstition arises as one's enemy even an empty house invites thieves.

རྣམ་སྲས་གྱི་བང་མཛོད་ལ། ཡི་དྲགས་གྱི་སྐྱ་གཉེད།

For the treasure house of Vaishravana, a hungry ghost is caretaker.

སྣམ་བྱ་དཀར་སོའི་མཚོན་མདོག་ག་ནས་ག་པར་སྒྱུར་སྒྱུར།

The white color of serge is easily changeable to any color.

གནས་ཚང་གཡར་བས་མི་ཚད། གནས་མོར་ཚད་ཚད།

Making advances to the hostess in spite of having been hosted.

བ་ལྷོ།

སྐྱགས་ཁ་ལ་ཟ་བར། ལམ་ལྷག་ཁུང་ནས་བསྐོར་དོན་མེད།

In order to eat spags there is no reason to feed it from the way of occipital.

སྤང་ལ་སྐྱ་རེས་སྒྲོ་རེས། མི་ལ་སྦྱིད་རེས་སྦྱུག་རེས།

A pasture has patches of green and gray; a man's life has periods of joy and sorrow.

སྤང་དཀར་མེ་ཉོག་བརྒྱའི་མདངས། དབྱར་གསུམ་དཀྱིལ་དུ་རྩམ་སར་བཞད།

དབྱུག་གསུམ་གང་རེག་སྤང་བ་ཡིས། བརྒྱའི་མགོ་བོ་དུམས་སེ་སྦྱངས།

The white lotus flower in the pasture blooms during the three spring months, but the chill of three winter months brings down the head of the lotus.

བརྒྱ་མེ་ཉོག་མཛེས་ཀྱང་། ལོ་མ་སྒྲོན་པོས་རྒྱན་དགོས།

Even though the lotus flower is beautiful, it needs to be ornamented by green leaves.

བརྒྱ་གེ་སར་སྤོང་པོའི་འོག་ལ། བྱི་སྦྱང་ལྷོགས་རེ་ཤི།

A jackal (cayote) dies of starvation under the rhododendron tree.

མི་མང་མི་ཤེས་དུ་མཁལ་འད། རྒྱ་སྦྱིང་མི་ཤེས་དགོང་མཁལ་འད།

Not knowing Piwang is akin to crying; not knowing Shanayi is akin to laughing.

ལུས་མོ་བརྩུགས་ནས་གསོན་པ་ལས། བྲང་བོར་ལངས་ནས་ཤི་ན་དགལ།

Better to die on your feet than to live on your knees.

(To die by standing straight is better than to live by kneeling down).

དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་འཛེགས་རྒྱ་བྱུང་ན། གོས་ཆེན་པགས་ཚག་རལ་ཀྱང་རལ།

If one gets a chance to climb on the Kalpavriksha, let the brocade outfit be torn into pieces.

དཔའ་ཚལ་གྱིས་དག་མགོ་གཞོན། རྩོལ་གྱིས་རང་བྱུས་བྱངས།

Suppress the heads of enemies with one's heroism; hold one's strategy with intelligence.

དཔའ་བོའི་ཟེལ་མཐོང་དུས། ལྷར་མའི་རུས་ཐོར།

The strategy of a coward disintegrates when he sees the majesty of a hero.

དཔའ་མེད་ན་དབྱང་པ་ཁ་རོགས་སྡོད། གཏམ་མེད་ན་ལྷེ་བདེའི་རང་ཚོད་བཟུང།

The shoulder must stand still if one has no bravery; the tongue must restrain itself if there is nothing meaningful to talk.

དཔའ་དུས་དཔོན་ལ་ཡ་བོ་བཟུང། ལྷར་དུས་བྱི་ལ་བྱལ་འབྲུལ།

When brave, one challenges the authority; when coward, one salutes the dog.

དཔལ་གཏམ་གཡུ་འབྲུག་སྐྱད་ལས་ཆེ། ལག་ལེན་ནམ་མཁའི་འངར་ལྷར་ཡལ།
The heroic rhetoric is louder than a dragon's roar;
the resulting performance disappears like a rain-
bow.

དཔལ་འངར་ག་ཤིན་རྗེའི་རང་ག་ཟུགས་ཀྱིས། འཆི་བདག་བདུད་ཀྱི་འཕར་ཅ་བཏུགས།
ཉིན་བྱེད་ཏུ་བདུན་དབང་པོ་ཡིས། མ་རིག་སུན་པའི་ཡོལ་བ་བྱེ།
The heroic anger of Yama's emanation destroys
the heart-beats of evil death; the sun riding the
seven-horse chariot opens up the veil of dark-ig-
norance.

དཔུང་བཅན་ན་སྤར་མས་སྟོང་གཏམ་བྱེད། རྒྱག་བཅན་ན་ལྷག་པ་ཉིན་ལ་ཚོད།
An owl becomes brave if the rocky cliff where it
lives is entrenched, a coward will make empty talk
if there is a strong force behind him.

དཔུང་པ་ཏུ་ཚོད་རྒྱག་རྒྱག་ཞེ་སྤང་དུ་ནག་འཕྱར་འཕྱར།
The shoulder gallops like a wild-horse; the anger
bellows like a dark smoke.

དཔོན་པོར་གནང་རྒྱ་བཀའ་བཀྲོན། གཡོག་པོར་བཤད་རྒྱ་ཞབས་འབྲེན།
The master has only reprimand to give; the servant
has only back-biting to do.

དཔོན་ན་བ་མ་སྲབ་ཞིབ་ཏུ་བརྟུག། གཡོག་ཞུ་ཞུ་མ་མང་རང་རྩུགས་བཟུང་།།
A leader's judgment should not be swayed by gos-
sip; a servant's self-respect should not be swayed

by complaints.

དཔོན་ལ་མི་སྐྱབ་དབང་ལ་སྐྱབ།

People are afraid, not of the chief but of his power.

དཔོན་ཕྱིར་བལྟས་སློབ་པ་དང་། གཡོག་སྐྱོད་གཟེར་བྱེད་པ།

As soon as the master looks back, the servant stands arms akimbo.

དཔོན་པོ་ཞོ་ལྟར་ཉལ་ན། མི་སེར་ཁྲག་ལྟར་འབྲུག་ཡོང་།

If the chieftain sleeps like curd, the subjects might boil like blood.

དབྱིད་འདེབས་ཉིན་གཅིག་གྱིས་ན། སྟོན་བསྐྱེད་ཉིན་བཅུ་འབྲུངས།

If the spring sowing were late by one day, the autumn harvest would be late by ten days.

དབྱིད་དུས་མེ་ཏོག་མ་བཞད་ན། སྟོན་དུས་འབྲས་བུ་ག་ལ་ཡོང་།

If the flowers did not bloom in the spring, how will there be autumn fruits?

དབྱིད་ཀའི་ཁ་བ་བལ་འདབ་དེས། ཡུལ་བ་དགའ་རུང་འབྲོག་བ་སྐྱབ།

As for the spring snow flakes the farmers might like it, but the nomads does not.

སྐྱང་སྐྱབ་གསོས་ནས་སློ་བྱི་མི་ཉན། སྐྱང་སྐྱབ་གསོས་ནས་བདག་པོ་མི་ཡོང་།

Raising a wolf cub will not beget a watch-dog; raising a beggar child will not beget a landlord.

སྐྱང་གི་ལ་དཀར་ནག་དང་། ར་མ་ལ་སློམ་ཕྱ་མེད།།

A wolf is a wolf whether black or white; a tail is a

tail whether thick or thin.

སྤང་ཀའི་ཁ་ནས་ལྷག་རོམི་ཐོབ།

One should not expect the sheep carcass from the mouth of a wolf.

སྤྱན་མིག་ཐོ་རངས་སྐར་ཆེན། དབུ་སྐྱ་རྒྱ་ལྷང་ལོ་མ།

Eyes like bright morning stars; hair like Indian willow leaves.

ལྷི་པའི་ཞིང་ལ་སྐྱེར་གྱི་ཐོང་ག་ཤོལ་བཙུགས།

To use a personal plough on the public field.

སྤོད་ཤེས་ན་དུག་ཡུང་སྤོད་དུ་ལྷུང།

Even poison can be turned into medicine if one knows how to use it.

སྤོད་པ་བཟང་ངན་བྱ་བས་མཐོང་། བྱང་ངར་ཆེ་ཆུང་ཆུ་ནས་ཤེས།།

The temperature of a place is known from the water, the quality of one's behavior is seen from one's deed.

སྤང་པོའི་རྒྱག་པ་ལའང་མགོ་མཚུག་ཡོད།

Even a beggar's cane has a head and a tail.

སྤྱིན་གྱི་འཕེེ་མགོ་ཚམ་མེད་པར། ཐོག་རྒྱ་མགོ་ཚམ།

When a cloud as big as bird's head is not in existence, a lightening as big as horse's head is impossible.

སྤོད་ས་ལའང་བ་ལས། མེད་གེ་འགྱིངས་པ་མཚན།

A lion's gesture of grandeur is more wonderful than a monkey's dance.

པ་ལྷེ།

པ་ཡུལ་ངན་རུང་པ་སྐད་མ་བརྗེད།

Never forget one's father tongue (mother tongue), even if one's country is bad.

པ་ཚོད་པོ་ལ་གཟན་ལ། བྱ་ཁ་ཏ་སྐྱག་གཟན།

A meat eating eagle father siring a shit eating crow son.

པ་མ་སྐྱེན་མཚེད་ཟེར་བ་དེ། དཀྱིལ་ལའོར་གཅིག་གི་ལྷ་ཚོགས་ཡིན།

One's parents and relatives are the assembly of the deities of one Mandala.

པ་མ་བྱ་རྒྱུད་གཅིག་ལ། བསོད་ནམས་མི་འདྲ་ཁག་ཁག

Children of the same parents have different fortunes.

པ་མ་ཚེ་རོགས་གནས་མལ་གསུམ། ཚེ་སྡོན་ཐོད་པས་གར་བསྐོས་ཡིན།

Parents, spouse and home are the three elements destined to us by our previous lives.

པ་རྒྱས་ན་ལུག་རྗེ་དང་། མ་རྒྱས་ན་བྱ་རྗེ།

An aged father becomes a shepherd; an aged mother becomes a baby sitter.

བ་སྐྱེན་དགྲ་ལ་ལངས་ཀྱང་། རུས་བ་གསེར།

Even though one's relatives rose up as enemies,
their bones are as dear as gold.

བ་མེད་ན་ཨ་གུས་སྐྱོབ་མི་ཐུབ། མ་མེད་ན་སྐྱོབ་མི་ཐུབ།

The uncle cannot offer protection when the father
is absent; the aunt cannot offer protection when
the mother is absent.

བ་བཟང་པོའི་དངུལ་ཁྱུག་དེ། སུ་ངན་པའི་ཇ་ཁྱུག་གྱེད།

The money purse of a good father becomes the
tea-purse of a bad son.

བ་རིའི་ལྷོ་བ་མེད་པ། ཚུར་རིའི་སྐྱེལ་པོ་མེད་པ།

Neither the dung beyond the river, nor the basket
behind the back.

ཕག་པས་བལྟས་ན། ཕག་ཚང་གཞལ་ཡས་ཁང་།

A pig sees its own sty as a divine abode.

ཕག་པས་གནམ་མཐོང་བ་དུས་གཅིག་ཡིན།

A pig sees the sky only once.

ཕར་སོང་གི་མི་ལ་ཚུར་ཡོང་གི་གཏམ།

A man who makes a journey has a story when he
returns.

འཕར་སྐྱང་ལག་སྐྱེལ།

Collaboration between a wild-dog and a wolf.

སུ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ས་མ་བདེ་ན། མདའ་སྐྱང་པོའི་ཉལ་ས་མི་བདེ།

If the king's kingdom in the upper valley becomes unstable, the beggar's bed in the lower valley wouldn't be stable.

ཕུ་ལུང་པའི་ཕུ་ཐག་རིང་ལུང་དེ། མདའ་གཙང་ཆབ་སྡོན་མོ་མཐོང་བས་ཤེས།

The distance of the upper valley can be judged by looking at the blue river of the lower valley.

ཕུ་སྐྱ་མ་མི་འགྲུང་ཨོ་རྒྱན་སྐྱ་མ་སྐྱ། མདའ་ཡོན་བདག་མི་འགྲུང་ཁི་སྲོང་སྡེ་བཙན།

Padmasambhava was the unchangeable Lama (priest) of the upper valley; Trisong Detsen was the unchangeable sponsor (patron) of the lower valley.

ཕུ་ལ་དགོན་བ་བཏབ་པ་ལས། མདའ་ལ་ཁ་མཚུ་མེད་ན་བདེ།

It is better not to have disputes in the lower valley than to establish a monastery in the upper valley.

ཕུ་ལ་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་ལས། མདའ་ལ་མི་གཉིས་འདུམ་བ་དགའ།

It is better to reconcile two persons in the lower valley than to sit in meditation in the upper valley.

ཕུ་ཡི་མཚོན་རྟེན་གཏོར་བ་ལས། མདའ་ཡི་བཟང་ཚང་དགྲུག་ས་སྐྱབ།

It is far worse to split a couple in the lower valley than to destroy a stupa in the upper valley.

ཕོ་རབས་གཅིག་གི་སྒོ་ཅེ་ལས། ཕོ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་གོས་བསྐྱར་དགའ།

A discussion among three mediocre individuals is better than the intelligence of a superior person.

མོ་ཡ་རབས་མ་རབས་སློད་བསམ་ཤེས། ཡུལ་ས་ཕྱོགས་གང་ཡིན་སྐད་ཀྱིས་ཤེས།

A person is known through his behavior; a country is known by its language.

མོ་ཁྱོ་གཤི་ཁོག་ལ་མདའ་ཤོང་མདུང་ཤོང།

A brave person's heart should have the space for arrows and spears.

མོ་ལོ་ལྔ་བ་ཅུར་ཀས་མིང་མེད། མོ་ལོ་སུམ་ཅུར་གཞོན་མིང་མེད།

A fifty-year old man has no label (sign) of old age, a thirty-year old woman has no label (sign) of youth.

མོ་གསར་གཏམ་འདོད་བྱེད་མི་ཉན། ཉ་གསར་རྒྱལ་འདོད་བྱེད་མི་ཉན།

A young horse must not aspire to run, a young man must not aspire to be ambitious.

མོ་ལོ་བཙེ་ལྔ་ས་དག་སྟུག། མོ་ལོ་བཙེ་ལྔ་ས་གནས་སྟུག།

A man, at fifteen, can conquer the enemy; a woman, at fifteen, can keep up the household.

མོ་ཚོད་ཀྱང་རྒྱབ་ལ་དབྱུང་གཅིག་དགོས། སྐྱོན་མཚར་ཡང་བང་ལ་སྟུ་གཅིག་དགོས།

A man, though heroic, needs a supporting force from behind; a woman, though beautiful, needs a son on her lap.

མོ་ཚོད་པོ་རང་གིས་མ་འཛོན་ན། མཚོན་རྩོལ་དག་པོའི་ལག་ཆ་རེད།

If a man is incompetent, his sharp weapons will become a tool for his enemy.

མོ་ཚོད་པོ་དམག་ལ་ཆས་བའི་དུས། དབའ་རྩེལ་དམར་ཡག་སྟུག་འབྲེལ། སྤྱང་སྤྱང་

ཉོར་ས་ཁ་འབྲ་དགོས།

When a hero goes to war, he needs the agility of a tiger and cleverness of a hawk.

མོ་ཁྲི་ས་ན་ན་ཚུང་དམན་ལ་སྟོ། མོ་ཁྲི་ས་ན་ཁ་བོའི་ཡོས་ལ་སྟོ།

Teeth, when old, resent fried grains, man, when old, resents young damsels.

མོ་སྣང་མེད་ལུས་ལ་མཚོན་ཆས་བསྐྱོད། དབྲ་བྱུང་ན་རང་སོག་སྟོན་ལ་བསྐྱུལ།

A coward will surround his body with weapons, but when there is a fight he'll likely be the first to get killed.

མོ་ལ་རྗོད་ཞན་ཡོད་ཀྱང་། མོག་ལ་སྟོམ་ལྷ་མེད།

Though there is a difference between a hero and a coward, where their mortality is concerned there is no difference.

མོ་རབས་གཏམ་གྱིས་བསྐྱུས། མོ་འབྲིང་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱུས། མོ་ཐ་ཟས་གྱིས་བསྐྱུས།

A superior man is deceived by speech; a mediocre man is deceived by wealth; an inferior man is deceived by food.

མོ་རབས་གྱི་གཏམ་དེ་མཁོ་དུས་བཤད། མོ་འབྲིང་གི་གཏམ་དེ་འདྲི་དུས་བཤད། མོ་ཐ་མའི་གཏམ་དེ་རྒྱབ་ཏུ་བཤད།

A superior man talks when required; a mediocre man talks when asked; a inferior man talks when the back is turned.

ཕོ་རབས་ཚོད་རྒྱ་མེ་ཇུས། ཕོ་འབྲིང་ཚོད་རྒྱ་རང་ཇུས། ཕོ་ཐ་ཚོད་རྒྱ་ཁ་ཕོར།

A superior man argues for communal welfare; a mediocre man argues for self-interest; an inferior man argues for his own bowl.

ཕོ་ཟས་ན་མི་སྤང་། ཉལ་ན་སྤང་།

A man is betrayed not by eating but by sleeping.

ཕོ་གཉིད་མང་ན་དགའ་མགོ་ཤོད། མོ་གཉིད་མང་ན་ལས་མགོ་ཤོད།

When a man oversleeps, he misses the head of his enemy; when a woman oversleeps, she would miss the start of work.

ཕོ་ལ་ངར་ཤ་མེད་ན་ཟན་གྱི་རྒྱལ་བ།

If a man does not have vigor and valor, he is as good as a bag of food.

ཕོ་རོག་མི་འཛོག་ལྷ་འདྲེ་དང་། འངག་མ་མི་འཛོག་རྒྱང་བ།

It is the demon that provokes the crows; it is the wind that blows the hay.

ཕོ་རྒྱ་ཡུར་འདྲ་བ་ཞིག་ལ། དམན་རྒྱ་རྗེང་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས།

A man like a canal requires a woman like a pond.

ཕོ་ཁྲོ་གས་བསྐྱུ་དུས་དགོད་བཞིན་བསྐྱུ། དམན་བྱ་མོས་བསྐྱུ་དུས་དུ་བཞིན་བསྐྱུ།

Man deceives with laughter; woman deceives with tears.

ཕོ་རང་ཚོད་ཟེན་ན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཟས་ཐ་ཚོད་ཟེན་ན་སྤོན་པ་ཡིན།

He who can control himself is a king; he who can

limit his diet is a doctor.

མོ་ཁ་མོ་ཡིས་སྐྱུར། ཉ་ཁ་སྐབ་ཀྱིས་སྐྱུར།

A horse's direction is steered by the rein, a man's speech is steered by a woman.

མོ་སེམས་མོ་ཤོར་སྒང་ལ་མདའ་རྒྱག་འདྲ། མོ་སེམས་མོ་ཤོར་རྒྱ་མཚོར་དོ་གཡུག་འདྲ།

A man loving a woman is similar to shooting an arrow to the meadow; a woman loving a man is similar to throwing a stone in the ocean.

ཕྱི་ལ་དར་དང་གོས་ཆེན་བརྒྱུ། རྣང་ལ་བྱ་ལོན་རྒྱབ་རུལ།

The surface is wrapped with silk and brocades; the center is rotten with debts.

ཕྱི་ལ་ཞབས་བོ་རྒྱག་པ་ལ། རྣང་ལ་རྐང་སྐྱ་འགྲིག་པོ་དགོས།

In order to perform the dance outside, the footsteps need to be in sync in the household.

ཕྱི་ལྟས་པོ་བདེ་ན་ངོ་མ་མིན། རྣང་སེམས་པ་བདེ་ན་ངོ་མ་ཡིན།

The outer physical health is not the reality; the inner mental health is the reality.

ཕྱི་རྩིག་པ་ལས། རྣང་སྐྱུམ་པ་དགའ།

Better to have a glowing interior than a showy exterior.

ཕྱི་དབྱེ་རྣང་ལ་འཁྲིད་རྒྱ་དང། རྣང་གཏམ་ཕྱི་ལ་ཤོད་རྒྱ་མེད།

One must not bring an outside enemy home and

must not reveal inside information outside.

ཕྱི་མ་དག་པ་ཚུ་ཡིས་བཤམ། རྒྱུ་མ་དག་པ་གཏམ་གྱིས་བཤམ།

Outer dirt is washed by water; inner dirt is cleansed by speech.

ཕྱིའི་ཆར་པ་ལས། རྒྱུ་གི་ཐེགས་པ་སྤྱད།

Inner leakage is worse than outer rain.

ཕྱིའི་ཆར་ཐག་ཚོད་ཀྱང་། རྒྱུ་གི་ཐེགས་ཐག་མི་ཚོད།

Inner leaking continues even when the outside rain has stopped.

ཕྱི་མ་གང་འགོ་ད་ལྟའི་སེམས་ལ་ལྟོས། སྤྱི་མ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས།

Look at the present body to see what one did in the past; look at the present mind to see where one will go in the future.

ཕྱིའི་ལྷགས་རི་དང་། རྒྱུ་གི་འོར་བུ།

The iron fence outside and the wish-fulfilling jewel inside.

སྤྱད་པོ་འོར་གྱིས་མ་བཞག། དབུལ་པོ་འོར་བས་མ་བཞག།

Rich people are driven by wealth; poor people are driven by the stomach.

སྤྱད་པོའི་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟ། བཅོན་པོའི་གཏམ་ལ་མ་ཉན།

Do not look at the wealth of rich people; do not listen to the speech of a tyrant.

སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་ཉན་ན་མགོ་བོ་ཚོངས། སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་ཉན་ན་རིག་པ་གསལ།

Listening to one side is confusing; listening to both sides is clear wisdom.

སྒོགས་སྒྲེ་ནམ་མ་ལངས་གོང་། དགག་བའི་ཉི་མ་ཤར།

The sun of opposition has risen before the dawn of proposition has set in.

སྤྱེ་རྒྱལ་བོང་ལ་བལྟས་ནས་ཟ་ལུགས་དང་། ལམ་སྤང་རྒྱུང་ལ་བལྟས་ནས་འགྲོ་ལུགས།

Eat according to the size of one's Tsampa bag; walk according to the path of the abyss.

སྐྱབ་དོག་གི་བྲག་ལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྱ་གུ་མི་སྐྱེ།

Seedlings of merit do not grow on the cliff of jealousy.

སྤང་བ་ཁ་ཡི་རྟ་ལྷགས་ཡིན།

A rosary (mala) is the whip of the mouth.

སྤྱ་གུ་བྱེ་འདོད་ན་དགོད་ཆེར་ཆེར། མན་འཁོགས་ཤི་རན་ན་མིག་རྩ་སྤྱམ་སྤྱམ།

Children smile before crying; old people blink their teary eyes before dying.

སྤྱ་གུའི་ཡོན་ཏན་རྟ་ལྷགས་རྩེ་ལ་ཡོད།

A child's knowledge lies on the tip of the whip.

སྤྱ་གུ་བྱེ་ས་པ་མ་དང་། བདེ་སྤྱག་ལྷུ་ས་དཔོན་གོ།

Parents are the ones to whom children complain; authorities are the ones to whom grievances are brought.

སྐ་གྲ་བྱ་མོའི་སྐོང་ཡིན། ཉར་སྦྲངས་མི་ཤེས་རྩལ་ཉེན་ཡོད།

Children are akin to eggs, they are likely to rot if not raised properly.

འཕྲད་མ་ཐག་ཏུ་ངོ་ནག་མ་བསྟུ། འབྲིས་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱིང་གཏམ་མ་ཤོད།

Do not frown immediately after meeting someone; do not reveal your secrets immediately after getting to know someone.

བ་ལྷེ།

བ་མོ་དབྱར་འཛོ་དགུན་ནས་གསོ།

A cow to be milked in summer has to be raised in winter.

བ་མོ་མེད་བའི་མར་དཀོགས་དང་། བྱ་མོ་མེད་བའི་སྐོང་།

Churning butter without a cow and expecting eggs without a hen.

བ་ཁ་ཁ་རི་ལ་སྦྱིན་ཀྱང་། བེའུ་ཁ་ཁ་ལྷས་ལ་ལུས།།

Even though the spotted cow has left for the hill, her spotted calf remains in the pen.

བ་མ་ཤིན་སྦྲང་མ་རྒྱུན་མི་ཆད།

The loose dung will not stop until the cow dies.

བ་མོ་བསད་བ་ལས་བཞོས་བ་དགལ།

It is better to milk the cow than to butcher it.

བལ་མོས་སེའུ་མ་ཐོས་ཀྱང་། ཁ་དོག་ཉིད་ལས་རྩོ་བ་ལེས།

A Nepalese knows the taste of an apple from its color, even if he has not eaten it.

བུར་ལིང་གཙོད་པ་རོ་ཡི་ཕྱིར། རྩ་སྐྱེས་གསོད་པ་བགས་པའི་ཕྱིར།

The sugarcane is cut for its taste; the fox is killed for its skin (pelt).

བུ་སྦྱོན་པ་མིན་ན་འཚུབ་ན་དགལ། བུ་མོ་སྐྱེན་པ་མིན་ན་སྦྱིང་ན་དགལ།

A son, if not crazy, is better off being naughty; a daughter, if not stupid, is better off being calm.

བུན་དང་སྐྱེད་ཀྱི་ལོར་སྤེལ་བ། འདོད་ཀྱང་ཙ་བ་སྦྱོང་བ་མང།

Though one desires to expand wealth through loan and interest, the likelihood of going bankrupt is much greater.

བུ་མོ་སྐྱོ་སར་ཨ་མས་མི་པན།

A mother is helpless when her daughter suffers.

བུ་མོ་ལ་བཤད་ནས། མནའ་མ་ལ་གོ་བ།

Giving a hint to the bride while talking to the daughter.

བུ་མོ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པར། གཟའ་དང་སྐར་མ་བལྟ་མི་དགོས།

For a girl to return to her own country, the constellations need not be consulted.

བུ་མོས་སྐྱིད་མི་ཐེག་ བོད་བུས་གསེར་སྐྱ་མི་ཐེག།

A donkey cannot withstand a golden saddle, a girl

cannot withstand happiness.

བྱ་ལོན་མེད་ན་སྤྲུག་པོ་ཡིན།

One is rich if there is no debt.

བྱ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་ངན་པ་འགབ་མཚུངས།

A son's birth during a bad time is a coincidence.

བྱ་པ་བདག་དང་། བྱ་མོ་མ་བདག

The father owns the son and the mother owns the daughter.

བྱ་ཚུང་བྱིས་པ་པ་མས་གསོས། པ་མ་ཀན་དུས་མ་པན་ན། ཞིམ་མངར་བཟས་པ་དོན་གོ་ཚུང་།

A child is raised by his parents; if he is not helpful to his parents during their old age, little was the purpose of having eaten delicious and sweet food.

བྱ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཨ་མར་ཡང་། སྙིང་གཏམ་ཤོད་པར་མ་གནང་།

Never reveal your secrets even to the mother of your three sons.

བྱད་མེད་ཀྱི་བཙེ་དུང་ཞག་གསུམ། ཏྲ་གསར་གྱི་མགྲོགས་འགྲོས་ཞག་གསུམ།

The canter of a new horse lasts for three days, the love of a woman lasts for three days.

བེའུ་མི་སྐྱེ་བའི་བ་དེ། གསོས་པ་ལས་ཀྱང་བཟས་ན་དགལ།

A cow that does not give a calf is better to be butchered than raised.

བོང་བྱ་བཞོན་ནས། བོང་བྱ་འཚོལ་བ།

Looking for the donkey while riding on it.

བོད་བྱ་ལ་ཉལ་སྤངས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ན། བདག་པོ་ལ་སྤོང་སྤངས་བཅུ་དགུ་ཡོད།

If the donkey has eighteen ways to lie down, its owner has nineteen ways to make it stand.

བོད་བྱ་མ་སྤྱོད་ལམ་འཕྲང་མང། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་མཐོང་ཤེས་བྱ་མང།

There are many paths that the donkey has not traveled; there are many kinds of knowledge that you have not seen.

བོད་རེ་བས་སྤངས། རྒྱ་རྒྱལ་ས་བས་སྤངས།

Chinese are betrayed by suspicion, Tibetans are betrayed by hope.

བོད་རྣམ་རྟོག་གིས་ཤི། རྒྱ་ཞེ་སྤང་གིས་ཤི།

Chinese die due to aversion, Tibetans die due to superstition.

བྱ་བརྒྱ་ཤར་བལྟ་དང། བ་ཕང་ལུབ་བལྟ།

Hundreds of birds look to the East, and bats look to the West.

བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལད་མོ་ཡིན། ལད་མོའི་ནང་གི་གང་མཁས་ཡིན།

Every activity is an imitation; the best imitator becomes the winner.

བྱ་དེ་པོ་མེད་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་ལངས།

The dawn arrives even though the rooster is absent.

བྱ་བྱེད་མང་ན། བྱེད་ཀྱང་ཆག།

Too many actions break one's own leg.

བྱ་མ་འདྲོག་པར། སྒོ་ང་ལོན་ཐབས།

The tactic of retrieving the egg without disturbing the bird.

བྱ་མོ་མཛེས་པོས་སྒོ་ང་མི་གཏོང། བྱ་མོ་མཛེས་པོས་ལས་ཀ་མི་བྱེད།

A beautiful hen does not lay eggs; a beautiful girl does not work.

བྱ་ཁས་ན་ཚང་བྲན། མི་ཁས་ན་པ་ལུལ་བྲན།

A bird, when aged, misses its nest; a man, when aged, misses his country.

བྱ་ཁན་སྒོ་ཟད་དང། མི་ཁན་སྒྲ་ཟད།

An old bird with exhausted feathers; an old man with exhausted hairs.

བྱ་ཚོགས་ནང་གི་ཁྱེད་ཁྱེད། མི་ཚོགས་ནང་གི་ཕོ་ཚོད།

A crane among the flock of birds; a hero among the group of men.

བྱ་བརྒྱ་ཁ་ཤར་ལ་ལྟ་དུས། བྱ་ལྷུང་ཁ་རུབ་ལ་ལྟ།

When all other birds face the east, a hoopoe faces the west.

བྱ་ངན་བས་སྒོ་བསྟོད། བྱ་ངན་བས་རང་བསྟོད།

A bad bird praises its feather; a bad boy praises himself.

བྱ་ཁྲུལ་བྱུང་དུས་བྱི་སོ་བསྟན། བྱི་འུ་ཁྲུལ་བྱུང་དུས་བྱ་གཤོག་ངོམས།།

A bat shows its teeth when birds are charged; displays its wings when rats are charged.

བྱ་ལ་འཕྱར་རྩལ་ཡོད་ན། གནམ་ལ་སྟེ་མཐའ་མེད།

The sky is limitless if the bird has its flying skill.

བྱ་མ་འདྲོགས་སྒོང་ང་ལོན་ཐབས། མི་མ་འདྲོགས་བསམ་དོན་འགྲུབ་ཐབས།།

Try to retrieve the egg without frightening the bird; try to fulfill the wish of the people without frightening them.

བྱ་སྟེ་རིགས་གཅིག་པ་མཉམ་འགྲོགས་བྱེད།

Birds of the same feather flock together.

བྱང་ཚུ་ཁ་ལོང་བྱའི་བང་མཚོད་ལ། བརྟུབས་བའི་ལག་བ་སྟེ་རིང་།

The northern salt lakes are a treasury of jewels, whoever has the longer hand can collect them.

བྱང་སྟེ་སེར་རྒྱང་ལོ་མ་བརྒྱབ་ན། ལྷོ་ཅན་དན་ཤིང་ནགས་འགྲུལ་མི་ཡོང་།

If the strong northern wind does not blow, the southern forest of sandal wood will not move.

བྱང་ལ་ཁ་གཏད་སྐྱེའུ་ཁུང་ལ། ཉི་མའི་རེ་བ་མ་གནང་ཞིག།

Do not expect sunshine from a north-facing window.

བྱས་ན་བྱུང་ན་ཡོང་ན་གསུམ། དེ་གསུམ་གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ཡིན།

If, in case, and perhaps are the three worst of expressions.

བྱུ་མེས་ན་དམུལ་བའང་སྤྱིད་པོ་ཡོང།

If one knows how, even hell can be pleasant.

བྱེ་འཛོལ་མོ་ཉལ་ས་ཆེར་དགྲིལ་ཡིན། སྤྱོད་མེས་ན་ཆེར་དགྲིལ་བལ་ལས་འཇམ།

The place where the Jolmo sleeps is a thorny bush; if one knows how to sit there the thorny bush is softer than wool.

བྲེ་སྲང་ལོགས་སུ་བཞག་ནས། མར་ལ་སློམ་ཆོད་དགོས་དོན་མེད།

There is no need to estimate the weight of butter while keeping the scale and balance aside.

བྲེ་སེར་འབྲོང་གི་རྩ་ཡ་དེ། སྲང་རྒྱན་རོག་པོས་དོར་བ་མེད།

གངས་དཀར་སེང་གེའི་འབྲིང་ཡ་དེ། རྒྱ་ལི་བྲི་ཡིས་དོར་བ་མེད།

The gray old ox cannot challenge the horn-strength of a wild-yak; a bearded-mastiff cannot challenge the majestic splendour of a snow lion.

བྱུ་རུ་དམར་པོའི་ཁོག་ལ། སིན་སྤྱད་ནག་པོས་བརྒྱངས་ལ།

The heart of a red ruby stone being filled by a black demonic (nylon) string.

སྤྱངས་ན་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་མཁས། ལྷག་རྩི་འུར་དོ་རྒྱག་ལ་མཁས།

As a shepherd is skilled in using a sling shot, if trained well, one becomes an expert in every field.

སྤྱང་མ་མེ་ལྷུར་ལྷུབས། སྤྱོད་ལྡན་འདོད་པས་སྤྱངས།

A passionate person gets destroyed by desire like a moth jumping into the flame.

བྲག་ལ་སྐད་ཆ་སྟོན་པོ་མ་བཤད་ན། ལན་ལ་བྲག་ཆ་སྟོན་པོ་ག་ནས་ཡོང་།

If you do not make sweet talk to the rocky mountain, how can you expect a sweet echo in return?

ལྷ་མ་ཡོད་ཐོག་ལ་ཚེས་དང་། དཔོན་པོ་ཡོད་ཐོག་ལ་གནང་སྦྱིན།

Receive the teaching while the Lama is present; receive the award while the boss is present.

ལྷ་མ་རང་མགོ་མ་ཐོན་བར། གཤེན་པོའི་ཡར་འདྲན་པར་བཞག་རེད།

When the Lama himself is not self-reliant, guiding the consciousness of a dead person is impossible.

ལྷ་མས་རྗེའི་བྱ་གང་བཞག་ལས། རྗེའི་བྱས་ལྷ་མ་གང་བཞག་མིན།

The Lama decides where he keeps his bell; the bell does not decide where it keeps the lama.

ལྷ་མས་གནང་ན་མཛད་པ། ག་བས་བྱས་ན་འབར་གོག།

It is a miraculous activity when a Lama does it; it is debauchery when a monk does it.

ལྷ་མས་ཅི་གསུངས་མ་ཤེས་གོང་། ག་བས་འདོན་དབྱངས་ལྗོང་རི་རི།

The monks roared the chanting even before the lama knew what to chant.

ལྷ་མ་ལ་མི་ཉིད་གོས། དཔོན་པོ་ལ་གྱོད་གཞི་དགོས།

The lama needs dying people to guide; the chief needs disputes to settle.

ལྷ་མ་པལ་ཆེར་ཕྱག་པོའི་བྱ་ལ་འབྲུངས། མི་ཉོག་པལ་ཆེར་ཚུ་བའི་འགྲམ་ནས་སྦྱེས།

Most of the lamas are born to rich people; most of

the flowers are grown on the river bank.

ལྷ་མ་ཡོད་དུས་དད་པ་མེད། དད་པ་ཡོད་དུས་ལྷ་མ་མེད།

When the lama was present there was no faith;
when faith was present there was no lama.

ལྷ་མས་ཅི་གསུངས་ཚོས། མཇུག་མོས་གར་བསྟན་ཤིང་།

Whatever the lama says is Dharma; wherever he
points is east.

ལྷ་མའི་མར་ལྷ་མའི་བྱི་ཡིས་བཟས།

The Lama's butter is eaten by the lama's own dog.

ལྷ་མ་ཟེར་ནའང་མི་རེད། གཏོར་མ་ཟེར་ནའང་སྤྲུགས་རེད།

Torma too is a dough of Tsampa, Lama too is a
human being.

ལྷན་བོས་བསྟོད་པ་ལས། མཁས་པས་སྤང་པ་དགའ།

It is better to be denounced by the wise than
praised by the stupid.

ལྷན་བོའི་བྱང་དུ་མཁས་པ་བས། སྤྱེལ་འཛིན་པ་ངོ་མཚར་ཆེ།

To the eyes of stupid people, a monkey trainer is
more wonderful than a wise man.

ལྷན་པོ་ནོར་ན་གཅིག་ནོར། མཁས་པ་ནོར་ན་བརྒྱ་ནོར།

A mistake committed by a fool is one mistake; a
mistake committed by a wise man is hundreds of
mistakes.

ལྷོ་ཅེ་གཉེས་ཀྱིས་དོན་མི་འགྲུབ། ཁབ་ཅེ་གཉེས་ཀྱིས་འཚོམ་བྱ་མི་ཡོང།

A double-tipped needle cannot make a stitch, having two thoughts will not accomplish the purpose.

སློབ་རྒྱ་མེད་པའི་དམག་དཔོན་དེ། བ་མོས་གོ་ཁྲབ་གྲོན་པ་འདྲ།

A commander who is not broadminded is like a fox in armor.

སློབ་པའི་གཏོད་ས། ལྷག་མཚོད་པའི་འབྲུལ་ས།

An object for pinning one's confidence and hope on, as well as offering one's respect and prayer to.

སློབ་གཏད་གངས་རིར་བཅོལ་ནས། ཞིང་ཚུང་ཐན་པས་འཚིགས་སོང་།

The small field getting burnt by drought, after relying on the snowy mountain.

སློབ་ཐོད་པར་བཀའ། ཐོད་པས་ཚུ་སློང་།

One relied on Grodpa, but Grodpa released the water.

སློབ་པའི་སློབ་ས་དང་རྩལ་ཆེ་ཡང་། དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉམས་དབང་མེད་བཅིངས།

ཚུ་ཆེན་རྒྱབས་ཀྱི་གར་མཁན་མ། དགུན་དུས་འབྲུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚུང་།

One is helplessly bound by the messenger of time, even if one possesses great skill, strength and intelligence.

Even the dancing waves of the great river remains under ice during winter.

སློན་དང་འབངས་ཀྱིས་མ་བཀུར་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་གནས།

གཤུང་མ་ཀ་བས་མ་བཏེགས་ན། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གནས་བྱུང་།

How can a great king last if he is not honored by his ministers and subjects?

How is a palace of king possible if the beams are not supported by the pillars?

ལྷོ་བོ་ས་རྩལ་དང་མི་ལྡན་ན། གོ་ས་མཐོ་ཡང་ཁྲེལ་བའི་གཞི།
ཤིང་ལས་བྱས་བའི་སེང་གེ་དེ། འཛིགས་འཛིགས་འདྲ་ཡང་སྣང་པོ་མེད།

To have a high position is an embarrassment if one does not possess intelligence and skill.

A lion made from wood, though impressive, is devoid of essence.

དབང་ཨ་པ་ཆེ་ཡང་། གཞིས་ཨ་མར་བདག།

The property belongs to the mother even though the father is more powerful.

དབུ་མཛད་མང་ན་འདོན་པ་འཇུག རྩས་དཔོན་མང་ན་རྩས་གཞི་འཇུག།

Having too many chant-master ruins the prayer recitation; having too many strategists ruins the strategy.

དབུལ་པོ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ན། ལྷག་པོ་གཉིད་མི་ལུག།

When a poor man possesses wealth the rich man can't sleep.

དབུས་ཀྱི་རི་རྒྱལ་ལྡན་པོ། མི་འགྲུང་བརྟན་པར་བཞུགས་དང་།།

ཉི་མ་རྒྱ་བའི་བསྐོར་ཕྱོགས། རྟོར་ཡོང་བསམ་པ་མི་འདུག།

If the central Mountmeru stands firm at its place,

there is little doubt that the circumambulation of sun and moon around it would be off course.

དབྱར་གཙང་མོའི་ལྷོ་ལ་མ་འགོ་ དགུན་རི་མོའི་ཕྱོད་ལ་མ་འགོ་

In summer, do not walk on the edge of the river; in winter, do not go to the top of the mountain.

དབྱར་ཞིང་ལས་སྲེད་དུས་ཨ་གུའི་གཡོག་ དགུན་བལ་ལས་སྲེད་དུས་ཨ་ཞེའི་གཡོག་

During the summer, the servant of uncle's work on the farm; during the winter, the servant of aunt's work with wool.

འབད་བ་རི་ཚམ་བྱས་བ་ལས། བསོད་ནམམ་ཉིལ་ཚམ་བསམགས་བ་དགའ།

Better to accumulate a merit as small as a mustard seed than to make an endeavor as great as a mountain.

འབྲུ་མེད་སྟེ་མ་གོ་འབང་མཐོ། ཡོན་ཉན་མེད་བ་ང་རྒྱལ་ཆེ།

A man without knowledge is more egoistic, an ear devoid of grains stands tall.

འབྲོག་བ་བྲིས་འདེད་བས་གལ་འགོར་སྟེབས།

A nomad, pushed by dogs, reaches the head of the line.

འབྲོང་བྲེ་སེར་ཁལ་འབྲེར་ཡོང་ལེ་མེན། སྟག་དམར་ཡག་སློའི་ཁྱི་ཡོང་ལེ་མེན།

A wild yak never becomes a beast of burden; a tiger never becomes a watch-dog.

སྟལ་བ་མཐོང་དུས། ཅོང་མོ་སངས་རྒྱས་རེད།

When one sees the frog the tadpole is a Buddha.

སྤྲེལ་ས་སྐ་ཅན་གཅིག་གིས་སྤྲེལ་ཚང་སྤང་།

One diseased frog will destroy a whole community of frogs.

འབྲུག་སྐྱ་ཆེ་ལ་ཆར་ཐག་སྤང་།

Great thundering sound has only a brief rain.

འབྲུག་འུར་སྐྱ་ཆེ་བ་སྤོང་སྐྱ་རེད། འཇམ་ཁ་མདོག་བཟ་བ་སྤང་བ་རེད།

The roaring sound of the thunder is an empty sound; the beautifully colored rainbow is just an appearance.

འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཏམ་མ་ཤོད། མཁོ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཉོ།

Do not express any unrelated opinion; do not purchase any unnecessary thing.

མ་སྤྲེ།

མ་བསྐྱབ་མཁས་པ་ཡོང་མི་སྲིད། བསྐྱབས་ནས་མ་ཤེས་ཡོང་མི་སྲིད།

It is impossible to become learned without learning; it is impossible not to learn after being taught.

མ་ཁ་བདེ་ན། ལུ་སྐྱ་སྐྱེ་འཁྲུངས།

If the mother is skillfully expressive, her son will recognized as an reincarnated Lama.

མ་ལ་མེད་པོ་མེད་ན། ལུ་ལ་ཞང་པོ་ག་ནས་ཡོང།

If the mother has no brother, how can the son have an uncle?

མ་འགྲུར་ན་སློ་མིན། མ་ཁྲགས་ན་སེམས་མིན།

An unchanging mind is not a mind; an unrelenting heart is not a heart.

མ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡུགས་ས་ཤོག འུ་བར་བྱིན་ཀྱང་གད་མོ་ཤོད།

When one becomes a widow without experiencing sex; it makes one laugh in trying to cry.

མ་བྲག་ནད་པ་ཤི་ན་དགལ། མ་འགྲིག་བཟའ་ཚང་གྲུས་ན་དགལ།

Better for a terminally ill patient to die; better for a non-functioning couple to separate.

མ་སྟོབས་གནམ་ལ་མཚོངས་ན། ཀྱང་པའི་རྩིང་རྩ་ཚད།

If one jumps to reach the unreachable sky, one might break one's heel.

མ་བཤད་གཏམ་ལ་རང་དབང་ཡོད། བཤད་པའི་གཏམ་ལ་རང་དབང་མེད།

An idea is free until it is expressed; once expressed, that speech is without freedom.

མ་བཤད་གཏམ་དེ་ག་དུས་བཤད་བཤད་ཡིན། བཤད་ནས་གཏམ་གྱི་དབང་དུ་ཤོད་མཁན་ཚུད།

An unspoken word can be spoken any time; once spoken, the speaker falls under the power of the words.

མ་འོངས་པ་ལ་མདུན་མ་བསྟུ། མ་འོངས་པ་ལ་མདུན་བསྟུས་ན། རྗེ་བ་གྲགས་པའི་

དཔེ་ལ་ལྟོས།

Do not invite the future. When one invites the future, think about the example of Dawa Dakpa.

མ་འདྲིས་བྱང་ཐང་སྐྱེ་མོ་རེད། འདྲིས་ན་རང་གི་ས་ཡུལ་རེད།

Even the unfamiliar dry northern plain, once one is adapted to it, becomes one's own home.

མང་ན་རྒྱལ་པོའི་སྙན་ལ་གཟན། ཉུང་ན་ལྗོན་པོས་བད་མི་འཕྲོད།

Too much talking irritates the king's ears; too little talking confuses the ministers.

མང་པོའི་དགྲིལ་དུ་ཁ་ལ་བརྟག། གཅིག་ལུང་སྒྲོད་དུས་སེམས་ལ་བརྟག།

Examine your speech when in the midst of many, examine your mind when alone.

མང་གྱི་དགྲིལ་ནས་སྤྲ་དང་། བཟང་པོའི་དགྲིལ་ནས་ངན་ས་བཏོན།

Remove a strand of hair from the butter, remove a bad element from among the good ones.

མི་མང་ཁ་དེ་དུག་ཡིན། མི་མང་ལག་ས་གསེར་ཡིན།

The mouth of the public is poison; the hands of the public are gold.

མི་ཁོག་མི་ཡིས་མི་ལོན། བྱི་ཁོག་རྒྱག་པས་མི་ལོན།

A stick cannot judge a dog's behavior, one man's mind cannot be read by another man.

མི་སྐུམ་རྩུང་སེམས་ས་སྐུམ་ཟུ། མཛོ་སྐུམ་རྩུང་རྩ་ཚོ་དུག་ཟུ།

Thirty mdzos have sixty horns, thirty people have

thirty minds.

མི་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན། རྩ་ཁ་ལུང་ལ་བརྟེན།

A pot depends on its handle, a person depends on another.

མི་རྒན་བའི་ཁ་ལ་ཉོན། འུ་གཞོན་བའི་སྒྲོ་ལ་ལྷོས།

Listen to the advice of old people; look at the feather of young birds.

མི་ཚེ་རིང་ན། ལྷ་ཞི་བའི་རོ་མཚོང།

When a man lives too long, he sees the corpse of god.

མི་རྒྱས་ན་དབང་མེད། ཉ་རྒྱས་ན་གོང་མེད།

A horse becomes valueless in old age, a man becomes powerless in old age.

མི་སེམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ན། རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་སློ་ཐུབ།

If all the minds of men are united, they could move even Mount Meru from its place.

མི་དཀར་མགོ་ལ་ཞྭ་ནག་དང། ཉ་དཀར་མགོ་ལ་ཐུར་ནག།

Putting a black hat on a white man's head and a black bridle on white horse's head.

མི་སྐྱེ་ཞིང་ལ་ས་བོན་འདེབས་པ་ལས། ཉང་སྟོང་གཞུང་ལ་སློ་ཅམ་སྟོང་བ་དགལ།

It is better to beg for Tsampa in the valley of Nyangtod than to sow seed in a barren field.

མི་སྐྱེད་སར་མི་སྟོད། ར་བདེ་སར་མི་སྟོད།

Goat does not stay where it is comfortable, man does not stay where he is happy.

མི་སྒྲོ་ཐུང་ལ་ཀྱ་རེ་མ་བྱེད། གཏམ་མཚུག་ཐུང་ལ་ཁ་ཡ་མ་བྱེད།

Do not joke with a temperamental person; do not involve yourself in an adversarial speech.

མི་ལ་བསོད་ནམས་མེད་ན། གསེར་ཡང་བྱེ་མར་འགྱུར།

When a person is unlucky even the gold turns into sand.

མི་ངན་གར་འགྲོ་གཏམ་ངན། ཁྱི་ངན་གར་འགྲོ་སྐད་ངན།

A bad dog barks loudly wherever it goes, a bad man brings a bad name wherever he goes.

མི་མང་པོའི་ནང་ནས་མཁས་བ་ཡོད། ས་བྱེ་མའི་ནང་དུ་གསེར་ཡོད།

There exists gold in the sandy earth, there exists a wise man amidst many people.

མི་མང་གང་ལ་དགའ་དེ་བདེན་བ་དང་། ཁ་མང་གང་ལ་མ་ཐུན་དེ་གྲུབ་མཐར་སྤང།

It appears that whatever the public likes is the truth and that to which the majority agrees is the tenet.

མི་གཡོ་ཅན་གྲོགས་སུ་འགྲུགས་བ་དེ། རྗེ་རིལ་རིལ་རྩེག་བར་འཇུག་དང་མཚུངས།

To invite a cunning man as one's friend is similar to putting a spherical stone in the wall.

མི་ངན་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཚོ་དགྲུག། རྗེ་རིལ་རིལ་གཅིག་གིས་རྩེག་བ་དགྲུག།

A spherical stone stirs the wall, a bad man stirs the community.

མི་ལ་འཇོན་ཐང་ཡོད་ན། སྐྱ་ག་རྩུགས་ར་ལས་ཆེ་མི་དགོས།

If a person has competence, physically, one does not need to be bigger than a goat.

Size doesn't matter. (English)

མི་ལ་མི་དགོས་གྱོད་གཞི། འིང་ལ་མི་དགོས་འཇོན་པ།

What tree does not want is a gnarl, what man does not want is a dispute.

མི་ངན་ལ་དབང་བསྐྱར་ན། ལུ་ཡང་བྲེ་ལ་འཇུག།

If a bad man is given power he would measure even water by the bre (litre).

མི་ལ་རྒྱ་དགོས། རྒྱ་ལ་བདག་པོ་དགོས།

Men need property, but property needs management.

མི་ལ་མིང་དང་། རྩ་ལོག་ལ་ལུང་དགོས།

A pot needs handle, a man needs fame.

མི་ལ་དབང་མེད་ན། གཏམ་ལ་ལྡིད་མེད།།

When a man has no power, his words have no weight.

མི་ལ་སྐྱིད་རེས་སྐྱུག་རེས་དང་། ཅ་ལ་སྐྱ་རེས་སྡོ་རེས་ཡོད།

The color of grass alternates between green and gray, human beings alternate between happiness and unhappiness.

མི་ཆེ་ཐང་སྲིན་པོའི་སྒོ་ཁ་དང་། འིག་ཆེ་ཐང་སེན་པོའི་འོག།

A louse whose life is exhausted finds itself under the nails of man, a man whose life is exhausted reaches the door of the demon.

མི་ཚེ་ཚུ་བོའི་གཉེར་མ་བཞིན། སྐབས་རེ་མཐོ་དང་སྐབས་རེ་དམལ།

Life resembles the tides of water; sometimes it is high and sometimes it is low.

མི་ཚན་རྩ་ཚན་ཁྱི་ཚན་གསུམ། བྱས་བ་ཚེ་ཡང་ཀུན་གྱིས་སྤང་།

An old man, an old horse and an old dog, even though successful in their lives, are hated by everyone.

མི་ངན་གྱི་ཁོག་པ་གཡོ་སྐྱུས་ཁེངས། དུང་དཀར་གྱི་ཁོག་པ་འབྲུ་ཡིས་ཁེངས།

A white conch's inside is filled with an insect, a bad man's heart is filled with cunning.

མི་ངན་གྲལ་མགོར་བཞག་ན། རྩུག་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཡོང་།

If a bad man is allowed to lead the assembly he will turn the wheel of lies.

མི་ངན་གཅིག་གིས་ལུང་བའི་ཕུ་མདའ་དགུག། ཟས་ངན་གཅིག་གིས་ཁོག་པའི་སྟོད་སྤང་དགུག།

A bad food will stir the upper and lower parts of the stomach, a bad man will stir the upper and lower valleys of the country.

མི་ངན་ལ་གྱོད་མང་། ཤིང་རྫོན་ལ་དུ་བ་མང་།

A wet piece of wood gives lots of smoke, a bad

man brings many disputes.

མི་ངན་བས་གང་བྱེད་ལ་མ་ལྟ། བྱ་གཞོན་པའི་སྐོལ་ལྟོས།

Do not look at the actions of a bad man; look at the feathers of a good bird.

མི་སྐྱོན་མེད་འཇམ་སུའི་གླིང་ན་མེད། ཤིང་རྗེར་མེད་ཀོང་ཡུལ་ནགས་ན་མེད།

There is no man in the world who is without shortcomings; there is no tree in the Kongpo forest which is without gnarls.

མི་འུ་ཐུག་ནས་ལྟ་ལ་བྲིས། ལྟ་འུ་ཐུག་ནས་རླུན་བཤད།

Desperation leads men to implore the gods; desperation leads the gods to tell lies.

མི་འདོད་ཐོག་ལ་བབས། འདོད་པ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟེན།

Undesired things and events come incidentally; desired things and events refuse to come even when sought for.

མི་ཉན་བ་ལ་ཁ་ཏ་བྱས་བ་ལས། ཀོ་བ་སྐྱམ་པོ་ལག་བས་མཉེས་བ་དགལ།

It is better to soften leather with your hands than to advise someone who does not listen.

མི་ལ་ངོ་ཚ་མེད་ན་གྲི། གྲི་ལ་རྩ་མ་མེད་ན་འབྲེ།

A man with no shame is a dog; a dog with no tail is a demon.

མི་ཚེ་རི་ལ་བསྐྱལ། རི་དྲགས་ངོ་མི་ཤེས།

Not recognizing wild animals even after having

spent one's whole life on the mountains.

མི་ཡི་རི་མོ་ནང་དང་། ལྷག་གི་རི་མོ་ཕྱི།

A tiger's stripes are outside his body; a man's stripes are inside.

མི་རྒྱུ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཁྱི་ཁྲག་ལ་མི་དགའ་བ་མེད།

There is no man who does not like wealth; there is no dog who does not like blood.

མི་ས་འོག་ཏུ་སོང་ཡང་། གཏམ་ས་སྟོང་དུ་ལུས།

The name remains on the earth even when the man has gone under the earth.

མི་ཡུལ་སྦྱིད་ཀྱང་ཞག་གསུམ། རང་ཡུལ་སྦྱུག་ཀྱང་ཆེ་གཅིག།

Even though there is happiness in other's country, it is only for three days; even though one's own country is bad, it is yours for life.

མི་ཡུལ་འོད་ཀྱིས་རྒྱངས། རང་ཡུལ་སྟོང་བར་བཞག།

Flooding other's country with light; leaving one's own empty.

མི་སྐྱོན་འོད་དགོས། འིང་སྐྱོན་གཞོག་དགོས།

Defects of man needs to be told; defects of wood needs to be cut out (planned).

མི་འདྲིས་དུས་སྐྱོན་མང་། ཟོག་འདྲིས་དུས་ངེ་ཞིས།

The longer one gets acquainted the more shortcomings one sees in a human, the longer one gets

acquainted with animals more fragrant smell one gives.

མི་ཁོག་མིས་མི་ལོན། རྫོག་ཁོག་ཚུ་ཡིས་མི་ལོན།

The depth of a stone could not be measured by water, the depth of the human heart could not be understood by man.

མིག་ལྟོས་ངན་པས་རྒྱལ་ཁབ་ས་བརྒྱག།

Setting a bad precedence destroys an empire.

མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ཆེ་ཚུང་མེད། འུ་འུ་མོ་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་མེད།

The right and left eyes are the same size; both boys and girls deserve the same treatment.

མིས་གང་བཤད་ལ་མ་ཉན། གང་བྱས་ལ་ལྟོས།

Do not listen to what others say; do what others do.

མིས་མི་ཟ་མནའ་དང་། ཁྲིས་མི་ཟ་ལྷུགས།

What dogs don't eat is iron, what human beings don't eat is their oath.

མིག་ནང་གི་གྲ་མ་དང་། འགན་གི་ཚོར་མ།

Husk inside the eye and thorn within the flesh.

ལུག་ས་ནག་པོའི་རྩ་ཆང་ལས། སྲང་ལམ་བདེ་པོའི་སྤྱ་དབྱངས་སྒྲིད།

Singing on the smooth street is more enjoyable than the tea and chang in the dark.

ལུག་ནག་ལ་མདའ་འཕེན། རྒྱ་མཚོ་ལ་རྩོ་གཡུག།

Shooting an arrow in the dark; throwing a stone in the ocean.

མེ་ཉོག་འདམ་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་། མཚོད་པའི་ཇ་ས།

Even though the flower grows in the mud, it is an offering for the temple.

མེ་ཉོག་རི་བསྐྱེད་ཞེས་ན། བྱང་བ་ལས་ཀྱིས་འཁོད།

If the flower is fragrant, the bees are naturally attracted toward it.

མེ་ཉོག་སེར་ཆེན་སྐང་གི་རྒྱལ། མཛེེ་ལ་མ་ཐུན་འགོ་དཔོན་དམངས་ཀྱི་རྒྱལ།

A marigold is the ornament of the meadow, a friendly chief is the ornament of the people.

མེ་ཉོག་སང་ཀྱིས་འབྱེད་ན། འབྲས་བུའི་རེ་བ་མེད།

There is no hope for fruits when the flower is destroyed by frost.

མེ་དུ་བ་མེད་པར་གཏོང་མི་ཤེས། རྩ་རྒྱངས་པ་མེད་པར་སྐོལ་མི་ཤེས།

One cannot make a fire without smoke; one cannot boil water without steam.

མེ་ལོང་ནང་གི་ག་ཟུགས་བརྟན། ཤེས་སྐོའི་ནང་གི་མོག་མོག

Reflection inside a mirror; dumpling inside the display glass.

མེ་འབར་བའི་སྤྱང་དུ་ཤིང་ཤག་བ།

Adding pieces of wood to the burning fire.

Adding fuel to the fire. (English)

མེ་དགུག་ན་ལི་ མཛེ་དགུག་ན་ལངས།

Fire dies when stirred; the penis stands when stirred.

མོ་བོ་ཡག་ན་ཡོང་སྐོ་མང།

The more beautiful the girl is, the better the income she brings.

མོ་ཡག་དགོས་ན་རྒྱན་ཆ་ཐོག་གཏམ་ཡག་དགོས་ན་གཏམ་དཔེ་ཤོད།

To be elegant, a woman needs to ornament herself; to be articulate one needs to use proverbs.

མོ་ངན་གྱི་ཁ་དང་ཕོ་ངན་གྱི་ལག།

The foul mouth of a bad woman and the quick hands of a bad man.

མོན་བྱ་ཁུ་བྱུག་སྒོན་མོ་དེ། གཞིས་ས་ཡུལ་ལྗོངས་མོན་མཐིལ་ལ་རེད།

སྐད་སྟོན་མོ་གཞགས་སའི་ལྷ་བྱ་ཟེད། རྒྱལ་ས་ཤིང་ཡུལ་མི་འགྲིམ་ཀ་མེད་རེད།

The bluish cuckoo bird of Mon comes from south Mon. Even though it is a divine bird with a sweet voice, it has no choice rather than to live in the forest.

དམག་ཁས་ལྷངས། མདུང་སྐྱེད་སར་གཟེད།

Wear the spear at your waist when you accept the battle.

དམའ་ལ་སྤང་སེམས་མ་བྱེད། མཐོ་ལ་འགྲན་རྩེ་མ་བྱེད།

Do not hate the lowly ones; do not challenge the

higher ups.

དམའ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷོ་དཀར་ཉ་མོ་དེ། འཁོར་ས་རྒྱ་མཚོའི་མཐེེལ་ལ་རེད།

ལུས་གསེར་ཤོག་རྒྱས་བའི་གསེར་མིག་ཉ། མཚོའི་བླ་བས་མི་འགྲིམ་ཀ་མེད་རེད།

It is the depth of the ocean where the white bellied fish of the deep sea lives; despite its golden fins and eyes, it has no choice other than to face the waves of the ocean.

དམུལ་བ་མ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས།

One does not believe in the Buddha unless one has seen hell.

དམུལ་བའི་སེམས་ཅན། དམུལ་བར་སྐྱིད།

The hell beings are happy in hell.

མ་བྱར་ངོམ་རྒྱ་སྐྱོ་གདོངས། སྤེེུར་ངོམ་རྒྱ་ཀྱུབ།

A peacock has its feathers to show off; a monkey has its ass to show off.

མ་བྱ་ནགས་ཀྱི་རྒྱན། མཐོན་པོ་བྲིམ་ཀྱི་རྒྱན།

The peacock is the ornament of the forest; the guest is the ornament of the house.

མ་བྱ་དང་ཁྱ་ཉ་མི་འགྲོགས། ལྷང་ཆེན་དང་བ་ལྷང་མི་སྡེབ།

A peacock and a crow can never be friends; an elephant and a cow never mate.

མ་ཁ་ལ་པན་ན། བྲི་ཆེལ་ཡིན་ཀྱང་བྱུགས།

Apply even dog's fat if it cures the wound.

རྫོངས་ས་སེལ་མཁམ་ཡེ་གོ། ལུན་ས་སེལ་མཁམ་སློན་མེ།

A lamp eliminates darkness, literacy eliminates ignorance.

སྤྲུག་སའི་བུ་དེ་ནད་གྱིས་ཤི། ལྷགས་སའི་བུ་དེ་གདོན་གྱིས་འཁྲེལ།

The son of a doctor dies of illness; the son of tantric master gets carried away by the malignant spirit.

སྤྲུག་ལུན་སའི་གསལ་སློན་ལྷ་བ་རེད། མྱིང་བཞིའི་ལུན་ས་མ་གསལ་ན། གསལ་ལྷ་བ་
ཟེར་བ་དོན་གོ་ཚུང་།

The moon is the one that eliminates the darkness; if it does not eliminate the darkness of the four directions, then there is little meaning in calling it the moon.

སྤྲུག་ས་ལངས་ས་མཚོ་ནས་ལངས། མཚོ་མེད་ན་སྤྲུག་ས་ལངས་དོན་མེད།

Fog arises from the sea; if there were no sea there would not be any fog.

ཙ་ལྷེ།

ཙན་དན་ལུག་སའི་ཀ་བ་གཉིས། མདུང་མ་འདེགས་སའི་རུས་ས་མཚུངས།

The pillar made of sandalwood and the pillar made of cypress offer equal support to the beam.

ཙན་དན་གྱི་གོ་གཡོག་གོས་ཆེན་གྱི་ཐབ་བྱིས།

Sandal-wood as the fire stick; brocade as the kitch-

en mop.

ཅི་ཅི་མ་མས་གྲོས་བྱས་ཏེ། ལུས་བྱེད་སྐྱེ་ལ་གཡེར་ཀ་གཡོག།

Putting a bell on the cat's neck after the mother of mice was consulted.

གཙམ་བཟང་ལོ་ལ་བྱས་ན། སྐྱ་གྲོང་ལྷགས་ལ་ཕོག།

If you use a stone as a cutting-board, the steel will suffer.

གཙོ་བོ་ངན་པ་རྟག་བཀུར་ཡང་། གསུག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་།

Even when you honor a tyrant perpetually, he'll hate you as soon as you withhold the bribe.

བཙན་པོའི་གཉའ་ཤིང་། ཉམས་ཚུང་གི་པ་མ།

Yoke of the tyrant and parent of the poor.

བཙོངས་པ་བརྒྱག་པ་ཡིན། ཉོས་པ་རྙེད་པ་ཡིན།

To sell is to lose; to purchase is to find.

བཙོང་མི་ཤེས་དབྱིད་ཀར་རྙེད་བཙོངས། ཉོ་མི་ཤེས་སྟོན་ཀར་རྟག་ཉོས།

Selling a colt in spring without knowing what to sell; buying an old horse in autumn without knowing what to buy.

ཙ་བ་རུལ་པའི་ལྗོན་པ་ལ། རྟེན་པར་བྱེད་པ་སྐྱོན་པའི་རྟགས།

It is a sign of stupidity to rely on a tree whose roots are rotten.

ཙ་ལ་ཙ་བ་མེད་ན་རླང་གིས་བལྟར། གཏམ་ལ་ཁུངས་ལུང་མེད་ན་རྩུན་བྱ་འགོ།

Grass without roots will be blown away by the

wind; news without source will become a lie.

རྩ་བ་སྒྲན་ཡིན་ན། ཡལ་ག་དུག་ཡིན་མི་སྲིད།

If the root is medicine, the branches cannot be poison.

རྩ་ཡན་ལ་རྫོགས་དུས་མེད། མི་ངན་ལ་ཤི་དུས་མེད།

Weeds never get exhausted; a bad man never dies on time.

རྩམ་པ་ལགས་རྒྱ་དང་། མྲིང་བུ་གཏོང་རྒྱ་དུས་མཉམ།

Tsampa-eating and flute-playing never go together.

རྩལ་མེད་རྟ་ལ་དགའ་ན་རྐང་ལག་ཆག་རྒྱ་མེད་མགོན་ལ་དགའ་ན་སྤང་པོ་བཟོ།

An unskilled rider's love for a horse will break his limbs; a poor man's love for feasting will render him to beggary.

རྩ་བ་བསོད་ནམས་མེད་གྲུང་ན། བསགས་པའི་དབུལ་བ་མི་སེལ་ཏེ།

Saving alone will not solve poverty when one does not have fundamental merits.

རྩ་བ་ཟབ་ན། རྩེ་མོ་མགོ།

The deeper the roots of the tree, the higher the tip.

རྩེས་པའི་བ་བརྒྱགས། ཞེས་རྗེའི་མ་གྲོངས།

The astrologer's cow gets lost; the doctor's mother dies.

རྩེ་མོ་སྐྱམ་ཡང་། རྩ་བ་དུལ་མེད།

The roots have not rotten even though the branches have died.

བཅེ་དུང་ཟབ་ལ་རྩ་མེད་ན། བ་བོང་རྡོ་ལྷུང་སེམས་མི་འགྲུབ།

If the love is true and deep it remains steadfast like a rock.

བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་རྡོ་ལ་ཨི་ཁུང་འབྲིགས།

An industrious person can bore a hole into the rock.

བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་ཤེས་བྱ་ལྷུག་ལེ་ལོ་ཅན་ལ་གཉེད་གྱིས་ལྷུག།

An industrious person is rich in knowledge; a lazy person is rich in sleep.

ཚ་ལྗེ།

ཚུ་ཡ་བལ་གྱིས་མ་ལོན་ན། བལ་དོ་ཚུ་ལ་སྐོངས།

If the weight of salt could not be balanced by wool, wet the bundle of wool with water.

ཚ་དཔར་ལ་དེ་མོ་མེད་ན། ཚ་ཚ་ལ་དེ་མོ་མི་ཡོང་།།

A patternless Tsa-tsa mould will leave no impression on Tsa-tsa.

ཚིག་རྩུབ་སྤྲོ་བའི་གྲོགས་པོ་དེ། །ལ་ཚ་སྤྱིང་ནས་བྱེད་བའི་རྟགས།

A friend who expresses harsh words loves you from the heart.

ཚིག་སྒྲིང་བཤད་ན་མགོ་བོ་ན། མེ་སྒྲིང་བཏང་ན་དབྲུལ་པ་ཚིག་

Empty talk causes headache; empty (purposeless)
fire burns one's forehead.

ཚིག་རྒྱ་ལ་སྒྲན་ན་ཉར་མི་མང་། ཟས་ཁ་ལ་ཞིམ་ན་ཟ་མི་མང་།

There will be more listeners when the words are
sweet to the ear; there will be more eaters when
the food is delicious to the mouth.

ཚིག་པ་པ་ལ་ཟ། འགྲམ་ལྷག་སུ་ལ་གཞུས།

Slapping the son while enraged at the father.

ཚིག་གི་ནང་ན་ཚིག་དང་། རུས་པའི་ནང་ན་རྐང་།

Word within a word and marrow within the bone.

ཚིག་དེ་ཉུང་ཡང་མི་སེམས་དགྲུག། རྒྱ་ཁབ་ཚུང་ཡང་ཚེ་མོ་རྒྱ།

A needle, even though small, has a sharp tip, harsh
words, even a few, trouble the mind.

ཚིག་ཐག་ཐུང་ན་ཉན་བདེ། ཡོ་བ་ཐག་ཐུང་ན་བཞོན་བདེ།

Shorter stirrups are easier to ride, fewer words are
easier to listen to.

ཚེ་གང་སྤྱིད་མི་འདོད་ན། རྒྱུང་མ་ཉེས་འཇིན་འཚོལ།

If you want to suffer for your whole life, seek two
wives.

ཚེ་གང་སྤྱིབ་པ་བརྒྱབ་པ། ཞོགས་གཅིག་རྒྱུང་ལ་བསྐྱུད།

The result of whole life's retreat blown away in one
morning.

A hundred good works can be destroyed by one mistake. (Afghan)

ཚོ་འདི་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱུག་ཐག་རིང་། དཔོན་འདི་ལས་ཚོས་རྒྱལ་འཛིགས་སྤྱུག་ཆེ།

Future lives are more important than this life; Yama is more terrifying than the present chief.

ཚོ་གང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འདོད་ན། དཔོན་ལ་དགའ་ཡ་བྱུངས།

ལུས་ལ་ན་ཚ་དགོས་ན། བྱི་རྩ་རྩོག་བརྩིས་ཐོངས།

If you want to suffer physically, stamp on a dog's tail.

If you want to suffer for the whole life, be an enemy of the chief.

ཚོ་འདིར་བསྐྱོས་པའི་ལས་ལ། དབང་དང་བཀའ་རྒྱ་འགྲོ་ས་མེད།

No amount of power and decree could change the karma that is ripened in this life.

ཚོར་མ་བྱུག་དུས་རྩོག་པ་བྲན།

One remembers the sole of shoes only when pierced by a thorn.

ཚོང་ལ་ཚོད་མེད་ཐ་མ་པམ་པའི་རྟགས། ཁ་ལ་ཚོད་མེད་རྒྱབ་ལ་ཉོ་བའི་རྟགས།

Limitless business is the sign of eventual loss; limitless talking is the sign of getting whipped on the butt.

ཚོང་པས་བསམ་རྒྱུ་ཁོ་བཟང་། ལུས་བསམ་རྒྱུ་ཙི་ཙི།

A cat only thinks of mice, a businessman only

thinks of profit.

འཚོ་བ་བྲག་ཞན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིད་སྤྱལ་བསམ་བཤི་བྱེད་སོ།

Though there is rich and poor in terms of livelihood, happiness and unhappiness depends on one's mental stance.

མཚོ་ཁ་འངས་ཡང་། གཉིང་ལ་ཚུ་སྲིན།

Though the surface of the lake is calm, deep down it is full of crocodiles.

མཚོ་མོ་བསྐྱམས་ན་ཉ་མོ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱམས། ལྷང་བ་དབུལ་ན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱིས་དབུལ།

The fish naturally suffer when the sea dries; the king naturally becomes poor when the country is poor.

མཚན་མོ་སྐད་ཆ་མ་ཤོད། ཨི་ཁུང་ཐམས་ཅད་ཨ་ཙོག་ཡིན།

Do not talk at night as all the crevices have ears.

མཚན་སྐར་མ་པར་ལ་མ་བསྐྱལ། རོགས་སྐྱ་རེངས་ཚུར་ལ་མ་བསྐྱལ།

Neither sending off the night stars, nor welcoming the morning dawn.

རྩ་འབྲེད་ནས་རྩོམ་པ།

Inviting the stone by carrying a pot.

རྩ་ཁོག་ཆག་ན་སྤྱི་གྲོང་། རོར་ས་ཆག་ན་སྤྱིར་གྲོང་།

When the pot breaks, it is a common loss; when the bowl breaks, it is a personal loss.

རྩ་ཁོག་གཅིག་ལ་ཟར་རུ་གཉིས། མནའ་མ་གཅིག་ལ་མག་ས་གཉིས།།

One pot with two ladles; one bride with two grooms.

མཇུ་བ་མོས་གར་བསྟན་ཤར།

Wherever the finger is pointed becomes east.

མཇུ་བ་མོ་ལྔ་ལ་རིང་ལྷང་ཡོད།

All five fingers are not the same in length.

མཛེས་མ་ཡོད་ཚད་མཛེས་མ་མིན། རང་སེམས་སོང་ན་མཛེས་མ་ཡིན།

Every beautiful lady is not a beauty; the one who steals one's heart is a real beauty.

མཛེས་འདོད་གདོང་བ་ལོ་འལུས་བྱས། མི་མཛེས་ལིང་ཉོག་ངོ་ལ་སྤྱེས།།

For the sake of beauty, one washes one's face with milk, but this grows ugly pimples on one's face.

མཛོ་མགོ་རིང་ཡང་ཕྱ་དུང་ལྷང་བ།

The sleeve became short even though the fist was long.

མཛོ་གན་སྟོབས་ལུགས་མེད་ཀྱང་ལམ་རྒྱས་ཆེ།

An old mdzo may not have strength, but it has a better knowledge of the road.

འཇུགས་དུས་མེ་ཉོག་བཅུགས། སྤྱི་དུས་ཚེར་མ་སྤྱེས།

During the time of planting it was a flower; while growing it became a thorn.

འཇིང་མོ་ཐངས་གསུམ་བརྒྱབ་ན། །ཤག་པོ་སྤྱིང་འདྲ་ཆགས།

One becomes a trusted friend after fighting three times.

བརྗེ་ཆེ་བ་དཔོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཆེས་དགས་ན་ཁྲིམས་རྒྱན་ཡང་ཡང་སྤང་།།

Dignified deception is the quality of the chief, but too much of it will invite frequent lawsuit and theft.

མ་ལྷོ།

མ་སྤྱེས་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་གྱུར་ན། རྒྱད་པར་མ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་སྤང་།

If a fox is made the king of the jungle, it will be especially hateful toward the foxes.

མ་སྤྱེས་གསོད་བ་བགས་བའི་སྤྲད། དོན་མ་ཐུན་བཅོམ་བ་ནོར་གྱི་དོན།

Killing a fox is for the sake of its skin; robbing a friend is for the sake of his wealth.

མ་སྤྱུག་ཐང་ནས་ཐང་ལ་ཟག་རྒྱ་མེད། རྫོད་སྤྱུག་གཡང་ནས་ཟག་བ་སྤྱིང་རེ་རྗེ།

It is pity if a baby eagle falls from the cliff, but a baby fox does not fall from a plain ground.

མ་ཤི་ཡང་གྲ་ལོ་མི་ཉམས། སྤྱག་ཤི་ཡང་སྤྲེང་མོ་མི་ཉམས།

Even if a fox dies, its fur does not degenerate; even if a tiger dies, its claws do not degenerate.

མ་རྩ་མ་འབྲིལ་ལེ་སྲོམ་པ་ལས། སྟག་འཛོམས་ལྷག་ཉིལ་ལེ་ཤི་བ་དགལ།

It is better to die elegantly like a tiger than to run away like a fox with its tail.

མ་མོ་གཡོ་སྐྱ་མཁས་ཀྱང་། རྩོན་བའི་རྩི་ནས་མི་ཐང།

Even though a fox is skillful in deception, it cannot escape from a hunter's trap.

ཞ་སྒྲི།

ཞ་བོང་མེད་སའི་ལྷང་པ་རུ། ཨ་བྲའི་ཁ་དབང་རྒྱང་ལས་མཐོ།

Where there is no mongoose, the rhetoric of the field mouse is louder than the wild ass'.

ལྷ་མོ་མགོ་ལ་སྒྲམ་པ། མེ་ཉོག་སྒྲང་ལ་མཛེས་པ།།

A hat sits best on the head; a flower looks most beautiful on the meadow.

ཞབས་རྩོམ་ཉམ་དུ་བརྒྱབ་ནས། སྐད་གཟེར་ལོག་གར།

Standing separately arms akimbo after having danced together.

ལྷ་མཁན་གྱིས་ལྷ་མ་ཤེས་ཀྱང་། གསན་མཁན་གྱིས་གསན་ཤེས་པ་དགོས།

Even though the speaker does not know how to speak, the listeners need to know how to listen.

ལྷ་ས་དཔོན་དང་། འཛེགས་ས་སྐྱས།

The ladder is for climbing, the chief is for inform-

ing.

ལུས་བྱ་གཉིད་ལྷག་ཀྱང་། བསམ་རྒྱ་ཅི་ཅི་རེད།

The cat thinks of mice even when asleep.

ལུས་བྱས་སྦྱོམ་རྒྱུང་བྱེད་པ་དེ། ཅི་ཅི་ཟ་བའི་སྡོན་བརྗེ་ཡིན།

The cat's being humble is the pre-warning of eating mice.

ཞིང་འབྲོག་ལོ་ལེགས་ན། སྤང་བོ་སྤང་བ་བཟོད་བདེ།

The beggar remains at ease when the farmers and nomads have a bountiful harvest.

ཞེས་ཚད་མ་ཟ་འཇམ་ཚད་མ་གྲོན་ཅིག་ཁ་ལུས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུག་ལ་སྤྲུར་ཡོང་ངོ།

Avoid eating all the delicious food and wearing all the best clothes, lest the mouth and body cause oneself to suffer.

ཞེས་བོ་བྱུང་ན་སྦྱོས་ནས་ཤི་ཡང་ཤི་ རང་དོན་འགྲིགས་ན་ཆ་ལུགས་ངན་ནའང་ངན།

If the food is delicious, let one die from overeating; if one's self interest is served, let the style of clothing be deplorable.

ཞེས་རྒྱ་རྩ་ཆང་ཞེས་ཡང་། ལ་མོ་སྤྲུགས་ཀྱིས་རྒྱབ་ཡོང་།

Chang and tea may be tastier but the mountain will be climbed by spag.

ཞེས་ལ་ས་རྒྱའི་མདངས་ཡོད་ཀྱང་། ལུགས་ལ་འཛེར་བའི་འབྲོག་ཅིག་འདུག།

Even though the face has a radiance of a lotus flower, the heart is plagued by crooked gnarls.

ཞིབ་ཞོ་ལྷར་ཆགས་པ་ལ། དག་པོ་ཐུག་གི་བྱ་རྒྱུ་བས་འབྲུགས།

The violent waves of blood brewed when peace coagulated like a curd.

ཞག་གཅིག་སྔོན་པའི་གདེང་མེད་ཀྱང་། ལོ་བརྒྱ་སྔོན་པའི་གྲུབས་གཤོམ།

Make preparation for one hundred years even if one does not have the confidence to remain alive for one day.

ཞག་གསུམ་དགའ་རོགས་མཛེས་དགོས། ཆེ་གང་དགའ་རོགས་ཡག་དགོས།

A lover for three days needs to be beautiful; a lover for life needs to be good (faithful).

ཞག་གཅིག་གཉིད་ཆག་ན། ཉེན་བརྒྱ་ཁམས་མི་བདེ།

Missing sleep for one night makes ten tiring days.

ཞིམ་རླུ་བྱ་རམ་ཞིམ་ཡང་། ཟ་ཡུན་རྩམ་པ་རིང་བ།

Although molasses is more delicious, tsampa lasts much longer.

ཞེ་སྤང་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དགའ་ལ་དགའ་ཚུལ་སྟོན།

Act as if one likes the enemy even if there is hatred in one's heart.

ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ཉོལ་ན། སྤྲིང་ཇིའི་ཐག་པ་ཆད།

When thoughts of anger explode, the thread of compassion snaps.

ཞེའི་ལྷང་བར་ད་རའི་ཁྲོས་མ།

Gift of whey in the country of curd.

ཞོགས་པ་ལངས་དུས་མེད་པ་བ་དང་ལྟ། དགོང་མོ་ཉལ་དུས་མེད་པ་རྟ་དང་ལྟ།

Not rising early like a cow; not sleeping early like a horse.

གཞན་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་མཐོང་སྣ་ཡང་། རང་གི་སྒྲོན་ཚུལ་མཐོང་བ་དཀའ།
མཚོ་ནང་ནམ་མཁའི་ལྷ་སྐར་ཀུན། གསལ་ཡང་རང་གི་གཏིང་མི་མཐོང་།

Even though all the reflections of moon and stars appear in the sea, the sea cannot see its own depth. It is difficult to see one's own behavior, even though it is easy to see other's faults and qualities.

གཞན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལ་ལྟ་བའི་མེ་ལོང་དགོས།

Even though one has eyes to see others, one needs a mirror to look at oneself.

གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་མ་ཉན་ན། དེ་ལས་འོན་པ་སྲུ་ཞིག་ཡོད།

Who would be deafer than a person who does not listen to other's advice?

གཞན་གྱི་སྤྱལ་བསྐྱལ་སེལ་བ་དེ། དམ་བའི་ཚོས་གྱི་སྣོད་པོ་ཡིན།

It is the essence of the sublime Dharma to eliminate the sufferings of others.

གཞས་སྒྲ་ཡོང་རྒྱ་ལོ་གང་། གཞས་གོས་གཡར་སྒྲ་སྒང་གང་།

The income from the dance is one zho whereas the fee for borrowing the costume is one srang.

གཞོན་པའི་རྩེ་སྤེལ་ལས། རྒྱས་པའི་རྩེ་སྤེལ་མང་།

An old man's butt-prints are many compared to

the foot-prints of a young man.

གཞོན་དུས་སེམས་བས་མ་བྱས། སྐས་དུས་ལུས་པོས་མ་འཛོན།

When young, the mind did not accomplish. Now old, the body does not allow.

གཞོན་པའི་ཤེད་ལས། སྐས་པའི་རྩས་བཟང་།

The skillful idea of an old man is more effective than the strength of a young man.

བཞུ་མར་འཚོལ་བར་བཞུ་མར་དགོས།

One needs a lamp to look for a lamp.

བཞུ་མར་འོད་གསལ་ཡང་། རང་གི་ཞབས་ར་མི་མཐོང་།།

However bright a lamp may be, it cannot see its own base.

བཞི་བརྒྱ་ནད་ཀྱི་འབྲུང་གཞི། དམར་ནག་དུག་གི་ས་བོན།

The fundamental source of four hundred diseases; the seed of blackish red poison.

ཟ་སྒྲེ།

ཟ་རན་དུས་ལྷང་ལྷང་སྐྱེ་རིང་སྐྱོང་། ལས་རན་དུས་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་སྐྱ།

Stretching out the long neck of crane when it is time to eat, keeping an appearance of Mikyod Dorjee when it is time to work.

ཟ་ཨེ་ཉན་མི་ཉན་སྐྱ། བྱོན་ཨེ་ཉན་ནི་ཉན་མིག

The nose determines whether or not something is worth eating; the eye determines whether or not something is worth wearing.

བ་རྒྱ་འཐུང་རྒྱ་ཡོད་ན་དགའ། ལ་བ་རྒྱ་སྤོང་རྒྱ་མེད་ན་དགའ།

It is better to have things to eat and drink; it is better not to have disputes and arguments.

བ་མེད་ན་བྱུང་མེད།

No pain, no gain.

བ་སྦྲངས་སྡོད་སྦྲངས་གྱོན་སྦྲངས་གསུམ། རིན་ཅན་པ་མའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན།

The way of eating, sitting and wearing are the three lessons that children learn from their grateful parents.

བ་རྒྱ་མང་ན་ནད། རྐང་ཆ་མང་ན་གྲོད།

Overeating brings illness; overtalking brings dispute.

བ་ཚོད་སེམས་ཀྱིས་མ་བྱས་ན། ལུས་མོ་ཡན་ཆད་གྲོད་པ་ཡིན།

If one does not control one's eating habit, all that is above one's knee is the stomach.

བས་ཞིམ་པོ་ལྟ་བུ་ཐེངས་གཅིག་གཏམ་མི་ཁ་བསྐྱལ་བ་སྟོང་།

Delicious food lasts for just one meal; a bad name and scandal lasts for thousands of eons.

བ་རྒྱ་དཔོན་ལ་བསྐྱོས། ལས་རྒྱ་གཡོག་ལ་བསྐྱོས།

The chief is fated to eat; the servant is fated to

work.

ཟ་དུས་རྗེ་ལས་གྲོད་པ་ཆེ། ལས་དུས་བྱི་ལས་ཐབས་སྤྲུག།

If the stomach is bigger than mdzo's while eating, the performance is poorer than a dog's while working.

ཟས་ལ་མར་བཟས། ཤཀ་ལ་རུས་པ་རུག།

Getting a bone stuck in the gum after having eaten butter.

ཟས་མི་ལག་བཞག་ན་རེ་ཅུང་། གཏམ་མི་ཁ་བརྒྱད་ན་རེ་མང་།

Food becomes less when kept in other's hands; talk becomes more when it travels through other's mouths.

ཟས་མིའི་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱང་། གྲོད་པ་རང་གི་ཡིན་པ་མི་ཤེས།

Even though one knows that the food belongs to others, one does not know the stomach belongs to oneself.

ཟས་ངན་གཅིག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྒྲོད་སྒྲུབ་དགུག་མི་ངན་གཅིག་གིས་ལུང་པའི་སུ་མདའ་
དགུག།

A bad food disturbs the upper and lower parts of the body; a bad man stirs up the upper and lower parts of the land.

རྒྱུར་ནས་བལྟས་པས་ལེབ་མཛོད།

Seeing the whole by looking from a side.

ཟེར་རྒྱ་བྱ་མོར་ཟེར། མོག་རྒྱ་མནའ་མར་མོག།

The daughter-in-law gets hurt by the speech that was directed to the daughter.

མོག་ལྷ་འབྲ་བ་ལ་བདག་པོ་འདྲེ་འབྲ་བ།

A god like animal has a demon like owner.

ལྷ་བ་དཀར་བ་ལྷ་སྟོད་དང་། བ་མ་འཛོམས་བ་ཆེ་སྟོད།

The moon is brighter during its waxing period; the meeting of parents is during the early part of life.

གཟར་མོའི་བྲག་ལ་མ་འཛེགས་ན། བདེ་མོའི་ཐང་ལ་སྐྱབས་མི་སྲིད།

It is impossible to reach a level ground unless one has climbed a steep rocky cliff.

གཟུགས་རྩུང་ཡང་གསེར་གྱི་ཐིགས་པ། ཉག་བྲ་ཡང་སྟོང་སྐྱད་གསུམ་སྐྱེལ།

It is a golden drop even though small; it is a braid of three nylon threads even though thin.

གཟུགས་མེད་ན་གྲིབ་མ་ཡོང་དོན་མེད།

There wouldn't be any shadow if there was no form.

གཟུགས་མེད་གྲིབ་བཟོ་དང་། ཉེས་མེད་ཉེས་འདོགས།

Creating a shadow without any form; leveling an accusation without any crime.

གཟུར་བཀས་རིག་བ་ལྡན་པ་དེས། བཀའ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལེན་པར་བྱེད།

An impartial and intelligent person learns from others.

བཟང་བོའི་ལས་དེ་འགྲངས་མི་རུང། ངན་པའི་གཏམ་དེ་ཤོད་མི་རུང།

Good work should not be postponed, bad news must not be told.

བཟང་བོ་ལས་བྱེད་སར། ངན་པས་ལྷད་མོ་ལྷ།

Where the good person works, a bad person watches.

བཟང་ལན་འཇལ་བར་ལོ་ལྷ། ངན་ལན་སློག་པར་ཞོགས་གང།

It takes years and months to repay a debt; it takes just one morning to take revenge.

བཟང་བོ་བྱེད་པ་ལོ་གསུམ་དང། ངན་པ་བྱེད་པ་ཞག་གསུམ།

To become a good person takes three years; to become a bad person takes three days.

བཟང་ལན་ངན་གྱིས་འཇལ། ཆང་ལན་ཚུ་ཡིས་འཇལ།

To repay kindness with cruelty, and wine with water.

བཟང་བོ་རྒྱུད་ན་བལ་ལས་འཇལ། ངན་པ་རྒྱགས་ན་ཤིང་ལས་རྩལ།

A good man becomes softer than wool when he degenerates; a bad man becomes rougher than wood when he fattens.

བཟང་བོའི་ཞོར་ལ་ཇ་ཆང། ངན་པའི་ཞོར་ལ་རྒྱག་རུང།

Tea and Chang go after good people; a beating with sticks goes after bad people.

བཟང་བོའི་ཞོག་པར་མདུང་ཡང་ཤོངས། ངན་པའི་ཞོག་པར་ཁབ་ཡང་མི་ཤོངས།

In the heart of a good person, there is space even for a spear; in the heart of a bad person there is not enough space even for a needle.

བཟའ་ཚང་ནང་ཁ་གཤེན་ན། ལྷོ་གོ་ཐུག་པས་ཚོད་ཡོང་།

If the couple mutually agrees, even porridge would serve the purpose of food.

བཟས་ནས་མ་ལོངས་ཉལ་ནས་ལོངས།

One never loses by eating, but one does by sleeping.

བཟས་མ་བཟས་དམར་རྩེ་དོ་ལ་ལྷོས། ལས་མ་ལས་སུ་སྤང་ཁ་ཤར་ལྷོས།།

Look at the little red face whether one has eaten or not; look at the fringe of sleeves whether one has toiled or not.

བཟས་དྲགས་ན་སྤང་རྩེ་མཚན་པ་ན། བཤད་དྲགས་ན་པ་གཏམ་སུ་ལ་གཞོད།།

Even honey affects one's lung if eaten in excess; even a father's advice affects the son if given in excess.

འ་ཚད་ལུ་ཐུག་ཀྱང་། བ་མེས་ཀྱི་རྐང་མ་འདྲེན།།

Even if one becomes desperate, do not disgrace one's parents.

ལུ་ལུག་ན་གཉེན་འགྲོ། ཐང་ཚད་ན་རྟ་འགྲོ།

One remembers horses when tired, one remembers relatives when desperate.

ལུ་ལུག་སའི་མཚོང་ག་གྲེན་ལ་རྒྱག།

When a man is desperate he will jump up a cliff.

ལུག་སའི་ལུན་ས་རུབ་ན་བསམ། འཇམ་ལུན་མཁའ་ལངས་ན་བསམ།

An owl wishes for darkness to arrive; a cock wishes for the dawn to arrive.

ལུག་སའི་བྲག་འོམས། ངང་སའི་མཚོ་འོམས།།

An owl boasts of the rocky cliff; a swan boasts of the sea.

འོ་མའི་རྒྱ་མཚོར་ཁྲག་གི་ཐེག་ས།

Drops of blood in the ocean of milk.

ལུར་ལུར་གྱི་རློ་རློན་ས་ལས། འཇམ་འཇམ་གྱི་དོན་བསྐྱབས་ན་དགའ།

Better to silently accomplish the mission than to trumpet the rhetoric.

Walking the walk is better than talking the talk.

(English)

འོ་མ་དགྲུགས་ན་མར་དང་། རྩ་དགྲུགས་ན་ལྷ་བ།

Churning milk produces butter; churning water produces bubbles.

འོ་བས་སུ་ཐེངས་གཅིག་ལྷུངས་ན། ཤེས་རབ་ཐེངས་གཅིག་འཕེལ།

If one falls into the crevice once, one develops a

new wisdom.

ཡ་ལྷེ།

ཡ་རབས་མཛེས་སྤྱོད་དཔོན་དང་འབངས། སུ་ཚུན་ལེགས་ཚོགས་གོང་དུ་འཕེལ།
རྒྱ་མཚོ་ཆེ་དང་ཚུ་བོ་རྣམས། དེས་མོས་ཚུལ་གྱིས་གོགས་སུ་འགྱུར།

Mutually beneficial positive merit develops between a cultured authority and a civilized public; the ocean and streams alternately become friends.

ཡ་རབས་ཁོག་ས་ཡངས། མ་རབས་སེམས་ས་ནག།

A cultured person is broadminded; an uncouth person is ill-willed.

ཡ་རབས་སྤྲུག་དང་ཞེ་ས་མཁས། མ་རབས་གཉིད་དང་གྲོད་ས་ཆེ།

A cultured person is well-versed in respect and politeness; an uncouth person indulges in sleeping and eating.

ཡ་རབས་ངོ་ཚས་སྤངས། མ་རབས་ཉམ་སས་སྤངས།

A cultured person is betrayed by shame; an uncouth person is betrayed by aggressiveness.

ཡང་ཡང་གཏམ་ལ་སྟུན་ཆ་མེད། སྐར་བ་མང་ན་རྗེས་སྐྱོན་ཡིན།

Constantly repeated talk loses its impressiveness and acquires the defect of repetition.

ཡང་ཅེའི་སྐང་ལ་ཡར་རྒྱོན། མཁས་པའི་ནང་གི་གཙུག་རྒྱན།

The crown jewel among the experts; an additional ornament at the ultimate peak.

ཡར་ལངས་ནས་ཆེ་རུ་དང། མར་བསྐྱད་ནས་ཚུང་རུ་འགོ་རྒྱ་མེད།

One does not grow bigger by standing and does not grow smaller by sitting.

ཡར་འགོ་ཤིག་གི་གོམ་བ། མར་འགོ་སྤྲ་བའི་མཚོངས་རྒྱལ།

Going up with the steps of a louse; going down with the jump of a musk deer.

ཡིད་དམ་སྲོལ་སོང་ལ་བཙོལ་ན། འགོ་ས་དམུལ་བ་ལས་མེད།

If one relies on an animal as one's tutelary deity, the place where one will go is no other than hell.

ཡུན་རིང་ན་སྐལ་མས་ལྷགས་ཟ།

Even a woolen thread could eat away steel if given enough time.

ཡུལ་ཡར་རྒྱང་རུ་བསྐྱད་ན། ལྷ་ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ་བསྟེན་དགོས།

If one lives in Yarlung, one needs to worship the Yarlung deity- Yarlha Shambu.

When in Rome do as the Romans do. (English)

ཡུལ་གྲུ་བཞི་དགྲ་ལག་ཤོར་ཟེར་ན། པོ་མི་ཆེ་རིང་ཡང་དགའ་རྒྱ་མེད།

When one's country is lost to the hands of the enemy, there is no pleasure for a man to live long.

ཡུལ་རྒྱ་བརྟུངས་ནས། ཡུལ་ཁྲིམས་འཁུར་དགོས།

When one drinks the water of the land, one needs

to abide by the laws of the land.

ཡུལ་ལ་བདེ་སྲིད་བྱུང་ན། རྒྱལ་པོ་ཨ་ནེས་བྱས་ཀྱང་ཚོགས།

If there is happiness in the country, we can even let a nun be its king.

ཡུལ་ལྗང་གསོལ་མཁན་ཡུལ་མི་མཁས།

Local people will be the best to invoke the local deity.

ཡོང་རྒྱ་ཤིག་ཅེས་ལ། ཡོར་རྒྱ་དེ་ལས་ཆེ།

For a gain as small as a louse, the loss as big as a mountain.

ཡོད་ལ་མེད་ལའི་རྟ་པོ་ལས། ལྷོ་ཐག་ཚོད་པའི་རྐང་ཐང་དགལ།

A decisive journey on foot is better than waiting for an uncertain horse.

ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་གསོག་འདོད། མེད་པའི་ཐོག་ལ་གཏོར་འདོད།

Wishing to save in addition to the existing wealth; wishing to spend in addition to having nothing.

ཡོན་ཏན་དང་བོད་སློབ་དཀའ་ལ། ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ཉམས་བསྐྱེ།

Knowledge is difficult to gain in the first place; easy to forget without vigilance (frequent recollection).

གཡུ་དང་དོ་ལོ་བརྗེས། རྟ་དང་བོད་བྱ་ཚོང་བརྒྱབ།

Exchanging a turquoise for a Dolo stone and bartering a horse for a donkey.

གཡུ་ཆེ་བས་ལྷི་བ་ཆེ་བ་མི་གཏོང།

Bigger yaks do not produce bigger dungs.

གཡས་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་དུས། གཡོན་སུམ་པ་ཤོད།

While the right hand was gesturing, the vase slipped from the left.

གཡོ་ཅན་མ་ཡིས་གཡོ་བ་ཤད་ན། འཛམ་པ་ལྷ་ཡང་ཞལ་མོ་ཤོད།།

If a cunning lady flirts with her charm, even Zambhalha bursts into laughter.

གཡོ་སྐྱ་མེད་པའི་ཕ་མོ་དང་། །ཤ་མི་བཟ་བའི་སྐྱག་མོ་མེད།

There is no fox who is not cunning and there is no tigress who does not eat meat.

ར་ལྷོ།

ར་ཤ་བཟ་དུས་ངོ་འཇུ་མ་འཇུ་མ། ར་རིན་བསྐྱ་དུས་དུ་ཤིག་ཤིག།

Smiling while eating goat's meat and weeping while paying the goat's price.

ར་འཕག་ནས་ཀ་བ་མི་ལོག་བྱ་དེ་འཕག་ནས་སྐྱས་ཀ་མི་གཙོག།

Jumps by a goat cannot break the pillar; jumps by a hen cannot break the ladder.

ར་མགོ་ལ་སྲང་གང་དང་། ལྷག་མགོ་ལ་འང་སྲང་གང་།

One srang for the goat's head and another srang for the sheep's head.

ར་སྐྱའི་འུར་རྗོར་མགོར་ལོག།

Sling made from goat hair hits the goat's head.

ར་དགའ་བ་རྩ་རི་དང་། ལུག་དགའ་བ་སྤང་རི།

Goats like rocky mountain and sheep like meadowy hills.

ར་བསད་ན་ལུག་འདར། ཁྱི་བརྩུངས་ན་པག་འཛོགས།

Sheep shiver when a goat is killed; pigs bolt when a dog is beaten.

ར་མ་བྲག་ཐོག་ལ་འཛེགས་ན། སེང་གེའི་སྤང་བ་ཤར།

When a she goat climbs on a rock, it gives her the feeling of being a lion.

རྩ་གང་མཐོ་ཞགས་བ་གཟེད་ས། རྒྱ་སྤྱི་ཆེ་དཔོན་པོས་སྤྲིགས་ས།

The goat with long horns invites the lasso; a person with great wealth invites intimidation from the authorities.

རྩ་གོར་ལོ་སྦྱེས་ན་མིག་གི་བདུད། ཚ་ངན་བ་སྦྱེས་ན་འང་གི་བདུད།

If the horn grows round, it becomes the enemy of the eye; if a bad nephew is born, he becomes the enemy of his uncle.

རེ་ས་དཔྲལ་བ་ལས་མེད་བར། མིག་ལ་བལ་བ།

Throwing ash in the eyes when one has only the forehead to depend on.

རེ་བ་བཟང་ས་ནས་རྒྱལ། བྲ་སྦྱིག་སྤྲུག་ས་ནས་བྱས།

Hope for the best, be prepared for the worst.

རང་གིས་བཙུགས་པའི་ཆང་དེ། ཞིམ་པོ་མེད་ཀྱང་འཇུག་དགོས།

Chang prepared by oneself needs to be drunk even though unpalatable (not delicious).

རང་རྒྱུད་བྱང་པོ་ཡོད་པ་དེ། མི་ཚེ་གཅིག་གི་རྩོར་བུ་ཡིན།

To have a straightforward attitude is a jewel for one's whole life.

རང་གཞན་སྤུ་ལའང་མི་ཕན་པའི། རྩོར་དེ་མེད་པ་ཉིད་དང་མཚུངས།

Having a possession that benefits neither self nor others is similar to having nothing.

རང་སྐྱོན་ཐལ་མོས་བཀག་ནས། མི་སྐྱོན་མཚུ་བ་མོས་འདྲུ་བ།

Digging out other's faults with fingers while covering one's own defects with one's palm.

རང་ལྷས་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས། མི་ལྷས་ལ་བཤད་པ་རྒྱུ་བས།

Make comments on other's body by taking the example of one's own.

རང་དོན་ཁོག་ཏུ་བརྟུག་ནས། གཞན་དོན་སྤིན་མར་གཟེངས་གཟེངས།

Talking about other's welfare by raising one's eyebrows, while keeping one's own interest in the heart.

རང་གསང་མཁས་ཀྱང་། མི་ཤོད་མཁས།

If one is skillful in keeping secrets, others are skillful in revealing them.

རང་སྤྲོད་དག་ཏུ་ལངས། བྱི་ཚུན་བྲག་ལ་ཟུག།

Self-appearance becoming one's enemy, like an old dog barking at the rocky cliff.

རང་མགོ་རང་གིས་ཐོ་བས་བརྟུང་།

Hitting one's own head with one's hammer.

རང་འདོད་ཉམ་པ་གཡོ་སྐྱ་གསུམ། འཕྲུལ་དུ་སྐྱབ་ཀྱང་སྤྲུགས་མི་བརྟན།

The three vices of selfishness, greediness and cunning might work in the short term but are unreliable in the long term.

རང་ཡུལ་རྒྱབ་དུ་སྐྱར། མི་ཡུལ་བང་དུ་སྐྱངས།

Leaving one's own country at the back and taking other's country on the lap.

རང་དོན་གྲུབ་ན། ཆ་ལུགས་ངན་ནའང་ངན།

Let the style be ugly if it serves the self purpose.

རང་ལ་ཁབ་འགོ་ས་མེད་པར། གཞན་ལ་སྦྱང་གུ་ཚད་ཚད།

Unable to bear the needle prick oneself; threatening others with the stiletto prick.

རི་ལུག་པ་ཐག་པས་མི་འདུམ། གྲང་འགྲེལ་བ་དབྱུག་པས་མི་སྡོངས།

The disintegration of the mountain cannot be stopped by rope; the collapsing wall cannot be raised by the stick.

རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ལ། སྐྱང་མའི་གཤོག་ལྷག།

Hitting Mount Meru with the wings of a fly.

རི་མཐོན་ཁ་བ་དབྱར་ཡང་འབབ། སྐྱང་དམའ་ན་ལྡང་བ་དགུན་ཡང་སྐྱེ།

It snows even in summer if the mountain is high;
seedlings grow even in winter if the valley is low.

རི་བོང་གནམ་རྒྱུ་སྐྱུག་བསྐྱེ།

Rabbit's concern for the sky falling on it.

རི་བོང་བྱ་གླགས་ཀྱིས་འབྱེར་ན། འབོད་ས་ཨ་ཕྱོན་གནམ།

The sky is the only one to call forth when the rabbit is being attacked by a hawk.

རི་དཀར་པོ་བཟོ་མཁན་ཁ་བ་དང་། ང་འདི་འདྲ་བཟོ་མཁན་ནག་མོ་ཡིན།

Snow is the one that made the mountain white and my wife is the one that made me like this.

རི་བོ་ཆེན་པོ་རྒྱུང་གིས་འབྱེར་མི་ཐུབ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མི་ཡིས་བསྐྱེ་མི་ཐུབ།

Winds cannot blow away the big mountain; fire cannot dry the big ocean.

རི་རི་ལྟར་མཐོ་ཡང་ལ་རྩེའི་འོག། རྒྱ་རི་ལྟར་ཆེ་ཡང་ཟམ་པའི་འོག།

However high the mountain may be, it still remains under the cairn; however broad the river may be, it still remains under the bridge.

རི་བོ་བཟོས་ནས་མི་འགྲངས། རྒྱ་མཚོ་བཏུང་ནས་མི་འོས།

Not being satisfied even after eating the mountain; not being quenched even after drinking the ocean.

རིག་རྩལ་སྤང་ལ་མེ་ཤོད། བཟོན་འགྲུས་རྩོལ་ཨེ་ལུང་ཐུག།

Intelligence is similar to the fire in the pasture; per-

severance is like piercing a hole in the rock.

རིགས་ངན་ཅུང་ཟད་འབྱོར་ན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུའི་ཁེངས་རྟེན་གསུམ་འཛིན།

A low caste person, if he grows a little richer, boasts like a king.

རིགས་དུག་སྐྱེ་སྒོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དལ་བརྒྱད་ཚང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན།

It is very rare to have a precious human life adorned with the eight leisure,, even though the womb of six realms remains infinite.

རེ་བ་གནམ་ལ་བཙོལ། ས་གཞི་སྐྱམ་སྟེག་ཐེབས།

Hope rested on the sky and the sun scorched the earth.

རོ་བ་ཅུད་ལྡན་བའི་ཟས་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་ལ་འབྲུ་བའི་འཕོ་བ་དགོས།

Even though one has nutritious and delicious food, one needs a stomach to digest.

རོ་མ་མཐོང་གོང་ནས་དུ་བ།

Crying even before seeing the corpse.

རོ་ས་འོག་ལ་སོང་ཡང་། གཏམ་ས་སྟེང་དུ་ལུས།

The name remains above the earth even when the corpse had gone under the ground.

རོང་བའི་མི་ལ་ཚད་བའི་གཡལ།

An oxide of heat on the person of the ravine.

རོགས་གསར་བ་ཡོད་དུས་རྙིང་བ་བོལ། གཡུ་བྱ་རུ་ཡོད་དུས་སྟོམ་ཤེལ་བོལ།

Throwing away the amber stone when turquoise

and ruby becomes available, leaving an old friend when a new one is around.

ལ་ལྷེ།

ལྷ་རྒྱུ་བུ་ལ་ལྷོད་མེད། མི་རྒྱུ་བུ་ལ་སྤྱིད་མེད།

A single blanket has no warmth, a bachelor's home has no happiness.

ལ་མགོར་རྒྱ་པས་གང་བཤད། ལྷ་ཁར་མཉན་པས་གང་བཤད།

At the top of the pass, whatever the robber says goes. In the harbor, whatever the boatman says, goes.

ལ་ཁར་ལི་ན་བྱ་རོ་དང་། ལྷ་ཁར་ལི་ན་ཉ་རོ།

It is like a bird's corpse if one dies at a pass; it is like a corpse of fish if one dies near the river.

ལག་ས་ལ་ཤལ་ཡོད་ན། ལྷ་མ་མཁའ་ལ་བྱ་ལྷིང་།

The birds glide in the sky when there is meat in one's hand.

ལག་ས་གཅིག་གིས་ཐལ་མོ་དང་། རྐང་ས་གཅིག་གིས་ཞབས་སྒོ།

Clapping with one hand and dancing with one foot.

ལས་ལ་བཤམ་ས་བསྐྱོས་ཅང་། ལྷིག་ལ་འདྲེ་མས་ས་མི་འདུག།

There is no way to restrain from negative actions

when one is fated to be a butcher.

ལས་ངན་བའི་སློབ་པ་མ་བསགས་ན། ལྷག་དགོས་པ་གཤེན་རྗེ་ཚོས་རྒྱལ་མིན།

When one has not committed any serious sins, one need not be afraid of Yama.

ལས་འཕྲོ་མི་ཚན་ཁ་སྤྲུའདྲ། གཙོད་བཞིན་གཙོད་བཞིན་མང་དུ་འགྲོ།

Pending work is similar to the mustache of an old man; it only increases after each shave.

ལམ་ཐག་རིང་ན་ཉ་ཤུགས་ཤེས། གཤེན་ཡུན་རིང་ན་མི་རྒྱས་ལོན།

The strength of a horse is known through a long journey; the character of a man is known through a long relationship.

ལས་ལ་གང་བསྐྱོས་མ་གཏོགས། ལྷང་བར་གང་ཤར་མི་འདུག།

The design of fate prevails and not one's wishes.

ལས་བྱས་ཡུད་ཅན་ལ་བྱས་ངོ་མེད།

For he who boasts of his acts, no credit (recognition) is due.

ལས་བྲགས་ནས་ཤི་བ་མེད། དལ་བྲགས་ན་རུལ་བ་མང།

No one dies from overwork, but many rot from leisure.

ལས་བྱས་དང་མ་བྱས་རྗེས་ལ་ལྷོས།

Look at the foot-prints to see whether one worked or not.

ལས་སྤོ་མ་བྱས་ཕྱི་ཕྱོད་འགྲོད། རིག་པ་གཞོན་དུས་མ་བསྐྱབ་ཚན་དུས་འགྲོད།

One regrets in the evening what one did not do in the morning; one regrets at old age what one did not learn during youth.

ལས་བྱས་ཡུས་ཆེན་དོ་གསོ་ཚུང་།

Less credit is earned by the one who overly boasts of his work to others.

ལུག་རྩི་ཇ་ཆང་གཉིས་ལ་མགོ་འཁོར་ན། ལུ་གུ་སྤུང་གིས་འབྱེར་བ་དངོས་བདེན་རེད།

It is a fact that the baby-sheep will be carried away by the wolf if the shepherd gets himself deceived by tea and chang.

ལུག་མ་གསོད་ལྷ་མས་གསུངས། འཁོར་འཁོར་ལྷ་མས་གསུངས།

The Lama said not to kill the sheep; then the lama placed the order for meat.

ལུང་པ་རེ་ལ་སྐད་ལུགས་ལེ། ལྷ་མ་རེ་ལ་ཚོས་ལུགས་ལེ།

Each country has its own language; each lama has his own tradition.

ལུང་པ་ཚུས་ཁེངས་ན། རྩོམ་ལྷོ་མ་པོར་མི་སྡོད།

When the whole country is covered by water, a slate cannot remain dry.

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡར་བུལ་ནས། ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་མར་ལ་ལྷ།

Asking for food, cloth and name in lieu of offering one's body, speech and mind.

ལུས་ལ་མི་དགོས་ན་ཚ། སེམས་ལ་མི་དགོས་སྤྱག་བསྡུལ།

What the body does not want is illness; what the mind does not want is suffering.

ལུས་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

What remains is the foot-print; what follows is the shadow.

ལོ་ཉིས་པ་ལོ་གཅིག་གཏམ་ངན་པ་ཆེ་གཅིག་

A bad harvest lingers for one year; a bad name lingers for one's whole life.

ལོ་བརྒྱ་སྐྱེན་དང་། འཆི་ཁར་དུག་

Medicine for one hundred years and poison at the time of death.

ལོངས་སྤོད་དཔལ་དང་མི་ལྷན་ན། རིགས་རྩུས་མཐོ་ཡང་དགོས་པ་རྒྱུད།

If one does not possess wealth and splendor, being born of high caste is meaningless.

ལོང་བས་ལོང་བ་འབྲིད།

A blind man leading another blind man.

སྐྱེན་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་མེད་གྲུར་ན། སྤྱི་ཚུལ་བཅོས་བསུ་ཅི་ལ་པན།

If one does not have an inherent quality, external pretension is of no help.

The delicious meat was eaten by brother wolf; the bad blame fell upon sister fox.

འཕྲུལ་གང་ལ་གཏད་ས་སྡེ་ཚེ་གང་ལས་མེད།

A saucer is the only container for a srang of meat.

འདྲོག་སྒང་ལ་མར་དྲོག་གོས་ཆེན་སྒང་ལ་མར་བྱིན།

A piece of butter on top of the meat; embroidery on top of the brocade.

འཁྲིམ་པོ་རུས་བའི་གསེབ་ལ་ཡོད། དེ་དཔོན་ལ་མི་རག་གཡོག་ལ་རག།

The most delicious meat remains in between the bones; but the servant gets to relish it, not the boss.

འཁོ་དཀར་པོ་རུས་བའི་གཉིང་ནས་མེད་ན། ལྷག་ས་བྱུལ་ཉོག་བརྒྱབས་ཀྱང་ག་ལ་སན།

Unless the white color of the skin comes from the depth of the bones, using soaps and detergents is not going to help.

འགྲི་རྐང་ས་ཚ་རོགས་དང་། རྩོལ་གས་སྐྱ་ཐང་མཉེལ་རོགས།

Only a tiring endeavor for the brother and leg pain for the hunting dogs.

འཕེེམ་མ་གཟེགས་ཀྱང་། སྡེར་མ་གསེར་སྡེར་ལ་དགོངས་ས་བཞེས།

Consider for the golden plate, if not intended for the lean meat.

འམེད་ན་འཕེེམ་ལ་རེད། རོགས་མེད་ན་རྩོལ་རོགས་རེད།

Even mushroom is meat when meat is absent;
even a nun is one's partner when the real partner
is absent.

འག་མ་བཟས་ཀྱང་། འག་ཁུར་མཚུ་བ་མོ་བཅུ་ག་པས་ཚོགས།

It is enough to put one's finger into the soup of
the meat, even if one did not eat the meat.

འག་ཡིན་ན་ན་ཟ་བདེ་བ་དང་། རུས་པ་ཡིན་ན་སྐྱུར་བདེ་བ།

It is easier to eat if it is meat; it is easier to throw
away if it is bone.

འག་གཅིག་ནས་བྲེགས་པའི་ཉིག་ཁ་དང་། ཀོ་བ་གཅིག་ནས་བྲེགས་པའི་རྒྱན་བྲ།

A piece of meat cut from the same chunk and a
piece of frill cut from the same leather.

འག་ལྗང་གིན་བཟོ་དང་བཅུད་ཡིན། ཚིག་བསམ་གྱིན་ཤོད་དང་གཏམ་ཡིན།

Meat that is slowly chewed is nutrition; words that
are thought over are speech.

འག་ཚའི་ཁ་ནས་གཏམ་སྐྱེན་མི་ཐོན།

Sweet expression does not come from the affec-
tionate mouth.

འག་མ་ཟ་རྒྱ་མས་གསུངས་ལེ་རེད། འག་ཚོ་བོ་རྒྱ་མར་དགོས་ལེ་རེད།

The lama advises not to eat meat; but the lama is
the one who wants fatty meat.

འག་ཚ་བའི་ཚིག་དེ་སྐྱེན་པོ་མེད། ཉན་མཁྲིས་པའི་སྐྱེན་དེ་ཞེས་པོ་མེད།

Medicine for jaundice is not tasty, words spoken

out of love are not music to the ear.

འཕ་བ་ར་ཚེ་རིང་ཡང་། གནམ་གྱི་སྐྱམས་ཀ་མི་ཡོང་།

Even though the antlers of deer are long, they cannot become ladders to the sky.

འཕ་སྐྱ་རེང་ལ་ནས་ཐོན་པ་དང་། རོ་དཔའ་ལྷས་ཕྱག་མདའ་སྐྱོན་པ་གཉིས། ལས་དེ་
དང་དེ་གཉིས་འབྲུང་བ་རེད།

The two actions of deer coming out from the pass and Palha shooting his arrow became coincidental.

འཕ་བ་འཛིན་རྒྱ་མེད་པར། ལུང་གཞུང་ཁྱི་སྐྱས་བརྒྱུད་པ།

To fill the valley with the barking of dogs without catching any deer.

ཤུག་ཐུབ་པའི་མདུན་དུ། འཕ་རེའི་བྱ་ཡིས་སྐྱམ་སྐྱམ།

The profundity of Shariputra in front of the Shakyamuni.

འཕར་རྒྱ་གར་གྱི་མ་བྱ་ལ། ཆེ་འདི་ལ་ངོམས་རྒྱ་སྐྱོ་མདོངས་རེད།

For the peacock of east India, the only thing it can show off, in this life, is its feather.

བཤམ་ཆེས་ན་སྐྱེབ་པ་དག་ལེ་མིན། རྩ་ཆེན་སྤྲིག་པ་དག་ལེ་མིན།

Obscurations cannot be purified by rhetoric; negative deeds cannot be cleansed by tears.

ཤིག་དང་ཇི་བ་སྐོ་མ་གསུམ། ཆེ་སྐོག་དོར་ས་སེན་མོའི་སྤྲེང་།

For the flea, louse and nit the place where they die is under the nails.

ཤེག་གསོད་བར་སྟེ་འབྱར་མི་དགོས།

There is no need to wield an axe to kill a louse.

ཤིང་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཇ་མི་འབོལ། མི་རྒྱུང་གཅིག་གིས་ཐབ་མི་འཛིན།

Tea cannot be made with one piece of wood; a hearth cannot be maintained by a bachelor.

ཤིང་བཟང་བགས་པའི་འོག་ཏུ་རུལ། མི་བཟང་ངོ་ཚའི་འོག་ཏུ་རུལ།

A good tree rots under its bark; a good person rots under his shame.

ཤིང་ལ་བགས་པ་དང་། མི་ལ་ངོ་ཚ་ཡོད།

A tree has bark and man has shame.

ཤིང་འབྲོག་མེད་ནགས་ན་མེད། མི་སློན་མེད་གླིང་ན་མེད།

There is no uncrooked tree in the forest; there is no infallible person in the world.

ཤིང་བཟོ་མཁས་ཀྱང་། རྫོགས་མི་འཛོལ།

One cannot become a mason even if one is an expert carpenter.

ཤིང་དག་སྟེ་འཁོར་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡི་ཡུ་བ་ཤིང་གིས་བྱེད།

Even though the axe is wood's natural enemy, its handle is still made from wood.

ཤིང་རྫོན་བར་མི་འབར། རྫོགས་པོར་མི་འབར།

Wood, though wet, burns; a stone, though dry, does not burn.

ཤིང་རྒྱལ་པོར་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱར་མཁན་མེད། རྫོགས་པོར་ཡོད་ཀྱང་འཛི་མཁན་མེད།

Even though the king has strength, there is no one to challenge him; even though the beggar has intelligence, there is no one to ask him.

ཤེལ་སྐྱིའི་ནང་གི་མོག་མོག་ མིག་ལ་མཛེས་ཀྱང་ཟ་དབང་མེད།

Dumplings inside a display glass cannot be eaten even though they look delicious to the eyes.

ཤེས་པ་ཁ་ནས་མ་ལབ་ན། ལྷོ་གྲོས་ཁོག་པའི་ནང་དུ་རུལ།

Wisdom rots in the brain if one does not express what one knows.

ཤེས་ཤེས་ཨ་མའི་ཁོག་ནས་མེད། སྤངས་ནས་མི་ཤེས་ཡོན་ཏན་མེད།

No one comes learned from the mother's womb; there is nothing that cannot be known after learning.

ཤེས་མེད་ནག་མའི་ལོང་གཏམ་དེས། རང་མཚང་མི་དྲན་གཞན་མཚང་འགྲུ།

དཔའ་མེད་སྤར་མས་དཔུང་བ་འཕུར། རང་མཚང་མི་དྲན་དཔའ་གཏམ་བཤའ།

The idle talk of an uncultured woman digs other's defects without remembering one's own. An un-heroic coward would rub his own shoulder and speak about his heroism without remembering his own defects.

བཤེས་ལ་མི་གྲུས་སྐྱེ་བོ་དེས། གཞུང་བརྒྱུ་ཤེས་ཀྱང་དོན་མི་འགྲུར།

A person who does not respect his teacher would be unable to utilize his knowledge even if he is a

consummate scholar.

ས་ལྗེ།

ས་བོན་ཡག་ན་སྤུ་གུ་ཡག་སྤུ་གུ་ཡག་ན་འབྲས་བུ་བཟང་།

Seedlings will be better when the seed is good;
fruits will be better when the seedling is good.

ས་མ་འབྲོག་ལས་སྦྱིད་པ་མེད། རི་མ་གཡོག་ལས་ཁག་པ་མེད།

Nothing is happier than the agro-nomadic life;
nothing is more difficult than the semi-servant's
life.

ས་བརྗོད་ན་དོ་ལངས།

The stones will rise up when one digs the earth.

ས་མཐའ་མི་སྦྱིད། མཛོ་འཕོང་མི་བདེ།

Not happy in an alien country; not comfortable on
mdzo's back.

ས་མ་སྲིབ་བོད་ནས་བཞུ་མར་འཚོལ།

Look for the lamp before it gets dark.

ས་དོག་མོས་མི་འཁྲོག་འཁུན་པ་འཚོར་ལེ། གནམ་སྔོན་པོས་མི་ཁེབས་སྐར་སྐད་
འཚོར་ལེ།

The groans so loud that even the earth is unable
to withstand; the cry of fear so loud that even the
sky is unable to cover it.

སང་ཉིན་གྱི་ཤ་ལས། ད་རིང་གི་རུས་བ་ཞིམ།

Today's bone is more delicious than tomorrow's meat.

A bird in hand is better than two in the bush. (English)

སངས་རྒྱས་ལོ་བས་དུས་བྲམ་ཟེ་ཀས།

The Brahmin became old when the Buddha was born.

སངས་རྒྱས་ལ་ཀ་ལ་བསྐྱབ་མི་དགོས། ཉི་མ་ལ་སློན་མེ་བསྟན་མི་དགོས།

The Buddha does not need to be taught the alphabet; the sun does not need to be shown the lamp.

སངས་རྒྱས་རང་མགོ་མ་ཐོན་བར། སྤྱི་མའི་ཡར་འདྲེན་ག་ལ་ཡོད།

When an un-enlightened being himself is confused, to help guide other beings to the higher state is out of question.

སིལ་སྟོན་ནམ་མཁའ་འབྱུང་མ་དགོས་བར། དྲིལ་བུ་སྐར་འོག་ནས་དགོལ་བ།

Ringling the bell from under one's palm without having to wield the cymbal in the air.

སེང་གེ་རང་ལུས་ཀྱི་འབྲུས་མ་གཏོགས། མོག་ཆགས་གཞན་གྱིས་གཞོད་མི་ཐུབ།

The lion cannot be harmed by any other animal, except by its own parasites.

སེང་གེ་གངས་ལ་བསྐྱད་ན་སེང་གེ་དང་། སེང་གེ་རྒྱང་ལ་བབས་ན་བྱི་ཀན་འབྲ།

The snow lion remains a snow lion when it lives on

the snowy mountain; the snow lion becomes a dog when it comes down to the valley.

སེང་གའི་རྒྱན་ཆ་གཡུ་རལ། མི་ཡི་རྒྱན་ཆ་ཡོན་ཏན།

Turquoise manes are the snow lion's ornament; education is man's ornament.

སེང་ལྷུག་ལུས་སྟོབས་རྒྱུ་ཡང་སེང་གའི་རྒྱད། ཨ་བ་སོག་རལ་བ་རྗེག་ཀྱང་ཁྱི་རྒན་རྒྱད།

A lion cub, even though small, is a breed of lion; a terrier, even though full of majestic manes, is a breed of dog.

སེམས་བསམ་པའི་བར་སྐྱང་ལ་རྟ་རྒྱགས་ཀྱང་། རྒྱ་དངོས་པོའི་སྐར་མཐེལ་ལ་སོ་མི་ཐེབས།

Even though the dream horse gallops in the sky, practically one cannot even bite one's own palm.

སེམས་རྒྱུང་ལ་ཆག་སྒོ་མང་། ཏམ་ཆེན་ལ་བ་སྒོ་མང་།

Many misfortunes fall on the simple-minded person; more sources of gain arise for the greedy person.

སེམས་བ་དན་བ་མི་ལ་བྱས་ན། སྤྱོར་བ་རྒྱབ་བ་རང་ལ་འཁོར་ཡོང་།

When one acts with malice to others the harsh reaction rebounds on oneself.

སེམས་ཀྱིས་རི་སྐྱལ་ཀྱང་། ག་རྒྱགས་ཀྱིས་སུས་མོ་མི་འགྲུལ།

Even though the mind moves mountain, the body

cannot move its knees.

སེམས་ངན་འབྱེད་ནས་མཚོན་འཇམ་འགྲོ་བ་ལས། སེམས་བཟང་བཅངས་ནས་ཆང་
འཇུང་རྒྱལ་བ་དགལ།

Better to drink chang with a positive mind than to
visit the temple with a negative mind.

སེམས་ངན་གྱིས་མ་ཉི་འདོན་བ་ལས། སེམས་བཟང་གིས་སྐྱ་རྩུང་ལེན་ན་དགལ།

Singing with a positive mind is better than reciting
Mani with a negative mind.

སེམས་ཀྱི་ངོ་མོ་མ་ཟེན་ན། ཡོན་ཏན་མཁས་དང་མ་མཁས་མེད།

If a person is not able to understand the nature of
the mind, whether he is learned or not does not
make any difference.

སེམས་ཅན་སྐྱ་གཟི་མི་མོ་ཕྱི་ལ་ཡོད། མགོ་ནག་མི་ཡི་མོ་ནང་ལ་ཡོད།།

Tiger's stripes are on the outside; man's stripes are
on the inside.

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། ཇི་མ་རྣམས་ནི་སློ་བུར་བ།།

The nature of the mind is luminous; its contami-
nants are adventitious.

སེར་སྣ་ཅན་གྱིས་བསགས་བ་དེ། ཉམ་བ་ཅན་གྱིས་ཟ་བ་མང།

The more a miser saves, the more there is for a
greedy person to consume.

སེར་སྣ་ཅན་ལ་སྐྱ་ན་མི་འཁོར། གཡོ་སྐྱ་ཅན་ལ་གྲོགས་མི་འཁོར།

A miser does not become surrounded by his rel-

atives; a cunning person does not become surrounded by friends.

སོ་མེད་ཟས་དང་བྲལ། རོར་མེད་གཉེན་དང་བྲལ།

A toothless person remains without food; a pauper remains without relatives.

སོ་མེད་ཀྱང་ཟ་སྟངས་དམ་པ། མིག་མེད་ཀྱང་སྟ་སྟངས་དམ་པ།

An ugly way of eating even without teeth; an ugly way of staring even without eyes.

སོ་ནམས་མེད་ན་ལོ་ཉོག་དགལ། བརྗོན་འགྲུས་མེད་ན་དོན་གྲུབ་དགལ།

Harvest is difficult without farming; accomplishment is difficult without perseverance.

སོ་ལ་བ་རྩུ་ལ་བགྲུས་ན་ཡང་། ཁ་དོག་དཀར་སོར་གྱུར་མི་སྲིད།

It is impossible to turn the color of coal into white even if you wash it.

གསང་དང་མ་གསང་མི་འདུག། ཞབས་རྗེས་གངས་ལ་བཞག་འདུག།

There is no use to being secretive; the foot-prints are left in the snow.

གསང་བར་རང་མཁས་ཀྱང་། འོད་བར་མི་མཁས།

If one is skilled in keeping the secrets, others are skilled in divulging them.

གསང་སྔགས་གསང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རྩུང་ཐེག་པ་དམན་ལ་གསང་།

Even though Tantra is not a secret, it is kept secret from the unwise individuals.

གསེར་ས་འོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང། འོད་ནམ་མཁར་ཁྱབ།

The gold remains buried, but the glare reaches the sky.

གསེར་དང་རག་ཆན་བཞེ་མི་སྒྲོན་པ་རེད། གཡུ་དང་དོ་ལོ་ནོར་ན་སྐྱགས་པ་རེད།

One who exchanges gold for brass is crazy; one who mistakes turquoise for Dolo is stupid.

བསམ་པ་ངན་པ་གཞན་ལ་བྱས་ན། སྒྲོར་བ་རྩལ་པ་རང་ལ་འཁོར་ཡོང།།

If one ill-treat others, the retribution will come to oneself.

བསམ་ངན་གྱིས་མཆི་འདོན་པ་ལས། བསམ་བཟང་གིས་ཉི་མ་ལྡེན་དགལ།

To bask in the sun with positive intention is better than to recite Mani with bad intention.

བསམ་སྒོ་སྒྲོན་ལ་འཁོར་ན་མཁས་པ་ཡིན། འགྲོད་པ་རྗེས་ལ་སྐྱེ་བ་སྒྲེན་པའི་རྟགས།

To think before the act is a sign of wisdom; to think after the act is a sign of stupidity.

བསོད་ནམས་མེད་ན་གསེར་ཡང་བྱེ་མར་སྒྱུར།

For an unlucky person, even gold turns into sand.

བསོད་བདེ་སྐྱམ་པའི་སྒྲོག་ཉིང་ལ། ཚིལ་ལུ་བརྗོགས་ཀྱང་ཞགས་མི་འཁོར།།

In a mortar of ill-fortune, pounding fat collects no grease.

བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱ་ལས། ལྷ་སྲུན་གཅིག་ལྟག

One lesson is better than a hundred pieces of advice.

བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་ངན།
 If the mind is positive, the ground and the path
 will also be positive; if the mind is negative, the
 ground and the path will also be negative.

ཏ་ལྷེ།

ཏ་ཅང་དཀའ་བ་མཛངས་པའི་ལས། ཤེན་ཏུ་དཀོན་པ་འབྱུང་ཡི་རིགས།
 Extremely rare is the kind of barley grain, very dif-
 ficult is the work of an intelligent person.

ཏ་མ་པ་རི་ཅོམ་མ་བཤད་ན། བདེན་པ་གཡག་ཅོམ་ག་ལ་ཐོབ།
 How could one obtain a truth as big as a yak, if
 one did not tell a lie as big as a mountain?

ལྷ་མདུན་ལ་བཞག་ ལྷ་རྒྱུ་བ་ལ་འཚོལ།
 Prostrating toward the back while leaving the deity
 in the front.

ལྷ་ཁང་རྗེས་པ་ལ་གནས་བཤད་གསར་བ།
 A new explanation for the old temple.
 Old wine in new bottles. (English)

ལྷ་པ་མོ་པ་སྐྱུ་མ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་རྩུབ་ཆེན་གསུམ།
 The oracle, the divinator and the magician are the
 three greatest liars of the Universe.

ལྷ་སའི་ཀླད་མོས་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་མ་འཇུག།

an old woman of Lhasa never sees the Jowo image.

ལྷ་མང་སར་འདྲེ་མང་།

Where there are more deities, there are more demons.

ལྷ་ལུང་དཔལ་རྗོར་རི་ལ་སོང་ཡང་། ཏྲ་པོའི་ཞབས་རྗེས་ཐང་ལ།

Even though the Lhalung Paldor had fled to the mountain, the foot-prints of his horse were left on the plain below.

ལྷ་ཁང་ནང་གི་དད་པ་དེ། རྒྱན་དུ་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ།

How wonderful it would be if the faith inspired inside the temple were found everywhere.

ལྷ་སྐྱམ་ཉལ་ན་ཚོས་འགོ་འཕྱོར། གོང་དཔོན་སོ་ཉལ་ན་ཁྲིམས་འགོ་འཕྱོར།

The Dharma practice will fizzle if the divine lama sleeps; the law will be overturned if the higher authority sleeps.

ལྷ་ལ་མཚོད་པ་དང་། ཡི་དུགས་ལ་གཏོར་མ།

Make offerings to the deity and give ritual cakes to the hungry ghost.

ལྷ་གསར་པ་ལས། འདྲེ་རྩིང་པ་དགའ།

An old demon is better than a new deity.

Old is gold. (English)

ལྷ་ལ་མཚོད་པ་དགའ། མི་ལ་ངོ་བསྟོད་པ་དགའ།

God likes offerings; man likes praise.

རྒྱགས་པས་ནང་ལ་དེ། ལྷོགས་པས་སྒོར་ཕྱད།

Wind drives one inside, hunger drives one outside.

ལྷམ་རླུལ་ནང་ནས་བྲི་ངན། མི་ངན་ཁ་ནས་གཏམ་ངན།

Bad smell from a rotten shoe; bad news from a bad man.

ལྷན་པོ་ཚུ་ཡིས་བྱུ་བ་རྒྱགས་མེད། ལུང་ཆེན་རྒྱུང་གིས་འབྱེར་རྒྱགས་མེད།

The mountain never gets drowned by water; the valley never gets blown away by the wind.

ཨ་མྲེ།

ཨ་མའི་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན། དགའ་ལྗན་གྱི་ལ་དམ་སྲུག་མེད།

If the mother's son has the necessary qualifications, the Gaden throne is not sealed off to him.

ཨ་མ་ཉི་མ་སྟེ་མ་གསུམ། རྟག་ཏུ་མ་བརྗེད་འི་ན་ཅན་ཡིན།

The kindness of mother, sun and grain-ear should never be forgotten.

ཨ་མ་བྱུང་ན། བུ་མོ་ལས་ཀྱིས་འོང་།།

If one obtains the mother, the daughter will automatically follow.

ཨ་པོས་ཁྲབ་བ་དང་ར་པོས་ཁྲབ་བ་མི་འདྲ།

There is a difference between a dance by a goat and by a man.

ཨ་ཡོད་ནང་གི་དེ་ཡོད། རྫོང་འེ་ནང་གི་སེར་རིལ།

The yolk of the egg, the best amongst the present.

ཨ་གསར་སྐྱེན་མའི་མེ་ཉོག། ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཡལ་སོང་།

The fad (infatuation) of the pea-flower disappears within a month.

ཨ་གསར་ཉལ་ས་མགྲོགས་པ། གཞུ་གུ་ལུག་ལས་སུང་བ།

A fad (infatuation) is faster than a horse; its tail is shorter than a sheep's tail.

ཨ་གསར་སྐྱེན་ནེེ་མེ་ལྷེ་དེ། འབར་ཆེ་རྩོལ་འབར་ཡུན་སུང་།

The excitement of bush flame is warm while it burns, but momentary in duration.

ཨ་མས་བྱ་མོ་མ་བྱས་བ་དང་། བྱ་མོས་ཨ་མ་མེ་བྱེད་བ་མེད།

There is no such instance as a mother who has never been a daughter or a daughter who will never be a mother.

ཨ་མའི་བྱ་ལ་སྦྱང་རུས་ཡོད་ན། ལྷགས་སྤེང་བརྒྱུ་ནས་ཁབ་ལ་བརྒྱས།

If the mother's son has perseverance, he can transform a rod into a needle by whetting it.

ཨ་ཡག་དགོས་ན་ཨ་ཆ་སྦྱོམ།

If one wants to look beautiful, one must bear the pain of heat.

ཨ་མའི་བ་ལ་ཨོང་དོ་མེད། རྒྱལ་མོང་བ་ལ་རྒྱུ་མ་མེད།

People from Amdo have no torso; people from

Gyalrong have no intestines.

ཨམ་སྤྲལ་ནང་ལ་གང་ཡོད། མཛོག་མགོར་རྒྱས་ཡོད།

The fist knows what is inside the pocket.

ཨ་མཚོག་བཀོག་ནས། རྒྱབ་ཀྱི་ལྗན་ས།

To patch one's bottom (ass) by cutting off one's ear.

ཨེ་ཡག་བསམ་ནས་ལྷ་ཁང་བཞེངས། མ་ཡག་སྤྲལ་རོན་འཁོར་ས་ཆགས།

The temple was built with great expectations; unfortunately, it became a nest for the pigeons.

ཨོ་རོག་མི་ཞོག་ལྷ་འདྲེ། འཇག་མ་མི་ཞོག་རྒྱང་བ།

It is the demon that provokes the crow; it is the wind that blows the straw.

ཨོ་ལོ་དང་གོས་རྒྱང་ཚད་ཀྱིན་ཚད་ཀྱིན།

One needs to adjust the cloth according to the baby.

Selected English Proverbs:

A change is as good as a rest.

འགྲུར་བ་ནི་ངལ་གསོ་དང་གཅིག་པ་རེད།

A chain is only as strong as its weakest link.

ལྷུགས་ཐག་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་ཐག་སློལ་གོས་དང་མཉམ་པའི་མཁྲེགས་པོ་ཡོད།

A drowning man will clutch at a straw.

རྒྱུར་བྱིང་བཞིན་པའི་མི་དེས་སོག་མར་འཇུ་ཡི་རེད།

A friend in need is a friend indeed.

མཁོ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་དེ་དོན་དམ་ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་ཡིན།

A golden key can open any door.

གསེར་གྱི་ལྗེ་མིག་གིས་སྐོ་མོ་ངེ་རུང་འབྲེད་ལུབ།

A good beginning makes a good ending.

འགོ་འཇུགས་བཟང་པོ་ཞིག་གིས་མཇུག་འབྲས་བཟང་པོ་ཞིག་བཟོ།

A hundred good works can be destroyed by one mistake.

བཟང་པོའི་བྱ་བ་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཚོར་འཇུག་གཅིག་གིས་གཏོར་བ་ཤེགས་གཏོར་ལུབ།

A good man is hard to find.

མི་བཟང་པོ་ཞིག་རྙེད་པར་དཀའ།

A house divided against itself cannot stand.

དུད་ཁྱིམ་ཕྱོགས་མཐར་གྲེས་པ་དེ་ལངས་མི་ལུབ།

A house is not a home.

ཁང་པ་ནི་ཁྱིམ་ཞིག་མ་རེད།

A journey of a thousand miles begins with a single step.

ལེ་ཕར་སྟོང་གི་འགྲུལ་སྟོད་དེ་གོམ་སྐབས་གཅིག་ནས་འགོ་འཇུགས་དགོས།

A leopard cannot change its spots.

གཟེག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཁར་བསྐྱར་བཅོས་མི་ལུབ།

A little knowledge is a dangerous thing.

ཤེས་ཀྱི་ཚུང་བ་དེ་ཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་རེད།

A miss is as good as a mile.

སོར་གང་ཡོ་ན་མདོམ་གང་ཡོ།

A new broom sweeps clean.

འབྲུག་མ་གསར་བས་གཙང་འབྲུག་བྱེད།

A nod is as good as a wink to a blind horse.

རྟ་ལོངས་བ་ཞིག་ལ་མགོ་གཡུགས་དང་མིག་བཙུམ་གཅིག་པ་ཡིན།

A penny saved is a penny earned.

པད་ཤག་གཅིག་ཉར་འཚོག་བྱས་པ་དེ་པད་ཤག་གཅིག་འདུ་འབོད་བྱས་པ་ཡིན།

A person is known by the company he keeps.

རོགས་པ་བསྟེན་སྟངས་ལས་མི་གཤིས་གོ་བྱུབ།

A picture paints a thousand words.

པར་རིས་གཅིག་གིས་ཚིག་སྟོང་མཚོན།

A poor workman always blames his tools.

བཞོམ་སྐྱོ་བོས་རྟག་ཏུ་རང་གི་ལག་ཚར་བསྟད།

A problem shared is a problem halved.

དཀའ་ངལ་མཉམ་འཁུར་གྱིས་དཀའ་ངལ་བྱེད་ལ་གཉོང།

A prophet is not recognized in his own land.

སྟོན་པར་རང་གི་ལུང་པར་ངོས་ལེན་མི་ཐོབ།

A rising tide lifts all boats.

འཕྲུར་བཞིན་པའི་བླ་བས་དེས་བྱ་ཚང་མ་འདེག།

A rolling stone gathers no moss.

བབ་ཏུ་འདྲིལ་བའི་རྩོལ་ཤ་བལ་མི་འགོས།

A soft answer turneth away wrath.

སྟན་པའི་ལན་གྱིས་ཁྲོ་བ་བྱིར་ཕྲོག་བྱེད།

A stitch in time saves nine.

དུས་ཐོག་འཚོམ་བུ་གཅིག་གིས་འཚོམ་བུ་དགུ་སྟོབ།

A thing of beauty is a joy forever.

མངེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཉལ་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན།

A volunteer is worth twenty pressed men.

རྒྱ་སྐངས་པ་གཅིག་ནི་ལྷ་ཚུགས་བྱས་པ་ཉི་ལུ་དང་མཉམ།

A watched pot never boils.

བཟུས་ནས་བསྐྱད་པའི་ཁོག་མར་འཁོལ་དུས་མེད།

A woman's place is in the home.

བྱད་མེད་ཀྱི་གོ་ས་ནི་བྱིམ་ནང་དུ་ཡིན།

A word to the wise is enough.

མཁས་པར་ཚིག་གཅིག་བཤད་པས་ཚོག་

Absence makes the heart grow fonder.

ལྷུ་དུ་མེད་ན་སྦྲིང་གི་བརྗེ་བ་འཕེལ།

Absolute power corrupts absolutely.

དབང་ཆ་གཅིག་སྤྱད་ཀྱིས་རུལ་སྤངས་ཆ་ཚང་བར་བྱེད།

Actions speak louder than words.

དག་གི་ཚིག་ལས་ལུས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་བད་གསལ་བར་སྟོན།

Adversity makes strange bedfellows.

དཀའ་ངལ་གྱིས་ཉལ་རོགས་ཁྱད་མཚར་དང་འཕྲད་དགོས་པ་བཟོ།

All good things come to he who waits.

དང་སྐྱུག་བྱེད་མཁན་དེར་བཟང་པོ་ལ་སྐྱུག་ཡོང།

All good things must come to an end.

བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་ཡོང་ངེས།

All roads lead to Rome.

ལམ་གཙང་མ་རོམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ།

All that glitters is not gold.

འོད་འཕྲོ་མཁལ་ཚང་མ་གསེར་མིན།

All is fair in love and war.

བརྗེ་བ་དང་དམག་འཐབ་གྱི་ནང་དུ་ཚང་མ་བདེན་ཡིན།

All is well that ends well.

བདེ་མའི་སྒོ་ནས་མཚུག་བསྐྱེལ་བ་ཚང་མ་བདེ་མོ་རེད།

An apple a day keeps the doctor away.

ཉིན་རེར་ཀུ་ལུ་རེ་བཟས་ན་སྐྱེན་པ་རྒྱུང་རིང་དུ་གཏོང།

An army marches on its stomach.

དམག་དབུང་གྲོད་པའི་ལམ་ནས་བསྐྱོད།

An ounce of prevention is worth a pound of cure.

ཨོ་ཏང་གཅིག་གི་སྒྲོན་འགོག་དེ་པོ་ཏང་གཅིག་གི་གསོ་ཐབས་དང་རིན་ཐང་མཉམ།

Any publicity is good publicity.

བྲིལ་བསྐྱབས་ཚང་མ་བཟང་པོའི་བྲིལ་བསྐྱབས་རེད།

April showers bring forth May flowers.

ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚར་གྱིས་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་མེ་ཏོག་སྐྱེད།

As you sow so shall you reap.

རང་ཉིད་གྱིས་གང་བཏབ་པ་དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ལ་སྐྱིན།

As is the God, so is the votary.

ཇི་ལྟར་ལྟ་དེ་ལྟར་མཚོན་པ།

Ask a silly question and you'll get a silly answer.

འི་བ་ཚོ་མེད་ཅིག་བཀོད་དང་ལན་ཚོ་མེད་ཅིག་ཐོབ་ཡོད།

Ask no questions and hear no lies.

འི་བ་གང་ཡང་མ་འི་ས་ན་རྒྱག་རྒྱན་གང་ཡང་གོ་བ་མེད།

Attack is the best form of defence.

ཕར་ཚོལ་ནི་སྤང་སྐྱོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལེགས་ཤོས་དེ་ཡིན།

Bad news travels fast.

གནས་ཚུལ་ངན་པ་མགྲོགས་སྤྱར་བྱས།

Barking dogs seldom bite.

ཟླགས་པའི་བྱི་ཡིས་རྒྱག་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ།

Beauty is in the eye of the beholder.

མཛེས་པའི་ཆ་དེ་བལྟ་མཁན་མིག་ལ་ཡོད།

Beauty is only skin deep.

ཕྱིའི་མཛེས་སྤྱད་བགས་པའི་སྲབ་མ་སྤྱད་ཀྱི་གཉིང་མཐའ་ ། ཙམ།

Beggars should not be choosers.

སྤོང་མཁན་ཚོ་འདེམས་མཁན་བྱེད་མི་རུང།

Behind every great man there's a great woman.

སྤྱིས་པ་གྲགས་ཅན་ཚང་མའི་རྒྱབ་ཏུ་བུད་མེད་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཡོད།

Better late than never.

ཅ་བ་ནས་མ་སྤྲོབས་པ་ལས་འགོར་འགྲུངས་བྱུང་བ་བཟང།

Better to light one candle than to curse the darkness.

སྤྱན་ནག་ལ་དམོད་བོར་བ་ལས་མར་མེ་གཅིག་སྤར་ན་བཟང།

Beware of Greeks bearing gifts.

སྐྱེས་འཁྲེར་བའི་མྱེ་རིག་པ་ཚོ་ལ་རྒྱ་གསུམ་མོན་བྱོས།

Big fish eat little fish.

ཉ་ཚེས་ཚུང་བཟོས།

Birds of the same feather flock together.

བྱ་སྐྱ་རིགས་གཅིག་པ་རྣམས་མཉམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན།

Blood is thicker than water.

ཁྲག་ནི་ཚུ་ལས་གར་བ་རེད།

Brevity is the soul of wit.

གར་བསྐྱེས་པ་དེ་རིག་ཅལ་གྱི་སྲོག་ཡིན།

Business before pleasure.

སྲོ་སྦྱིད་ཀྱི་སྡོན་དུ་ལས་དོན།

Charity begins at home.

སྦྱིན་པ་ཁྱིམ་ནང་ནས་འགོ་ཚུགས།

Caesar's wife must be above suspicion.

སི་ཇར་གྱི་བཟལ་ལྷོ་རྒྱ་གསུམ་གཞི་ལས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས།

Cheats never prosper.

བསྐྱེད་པ་བྱུག་པོར་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ།

Children should be seen and not heard.

སྐྱ་གུ་ལ་བལྟ་ཉེགས་དགོས་པ་ལས་ཉན་དགོས་པ་མིན།

Cleanliness is next to godliness.

གཙང་སྐྱ་ནི་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་བང་རིམ་གཉིས་པར་ཡོད།

Clothes make the man.

གྲོན་གོས་ཀྱིས་མི་བཟོ་བ་རེད།

Cold hands, warm heart.

ལག་གང་མོ། སྤྱིང་ཁམས་རྩོ་བོ།

Cowards may die many times before their death.

སྤྱིང་ཚུང་ཚོ་མ་ལེ་སྤོན་ལ་ལེ་ཐེངས་མང་པོ་བྱེད་དགོས་སྲིད།

Crime doesn't pay.

ཁྲིམས་ལགལ་གྱིས་ཁེ་མི་སྟེར།

Cut your coat to suit your cloth.

གྲོན་གོས་ལ་རན་པའི་ཁན་རར་བྲེགས།

Day without laughter is a day wasted.

བཞད་གད་མེད་ན་ཉིན་མོ་འཕྲོས་བརྒྱག་རེད།

Dead men tell no tales.

མི་གཤེན་པོས་གཏམ་མི་གཏོང།

Devil is in the details.

གདོན་འདྲེ་དེ་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད།

Discretion is the better part of valour.

འདོད་མོས་ནི་བརླུལ་པོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་བཟང་བ་དེ་རེད།

Distance lends enchantment to the view.

རྒྱང་ཁད་གྱིས་ཡུལ་དེར་ཡིད་འཕྲོག་གི་འཆར་སྤང་བསྐྱུན་གྱི་ཡོད།

Do as I say, not as I do.

ངས་གང་བྱས་མིན་པར་གང་བཤད་བྱོས།

Do unto others as you would have them do unto you.

ངར་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་གང་བྱས་ན་སྟམ་པ་དེ་བཞིན་གཞན་ལ་བྱོས།

Don't bite the hand that feeds you.

ལྷོ་སྤྱོད་མཁམ་གྱི་ལག་པ་དེར་སོ་མ་རྒྱག་།

Don't burn your bridges behind you.

རང་གི་རྗེས་སུ་ལྷག་པའི་ཟམ་པ་མེར་མ་སླེགས།།

Don't cast your pearls before swine.

པག་པའམ། མི་ཉམ་ཆེན་གྱི་མདུན་དུ་སྤྱོད་ཉིག་མ་བཤོམས།།

Don't change horses in midstream.

གཙང་ཚུའི་དགྱིལ་དུ་བཞོན་ཏེ་མ་བརྗེ།།

Don't count your chickens before they are hatched.

སྐོང་མ་སློན་བར་དུ་བྱིའུ་སྤྲུག་བགང་མི་རུང་།།

Don't cross the bridge till you come to it.

མ་སློབས་བར་དུ་ཟམ་པ་མ་གཙོད།།

Don't cut off your nose to spite your face.

གདོང་པར་སྤང་ནས་སྤྲ་བུག་མ་བྲེགས།།

Don't keep a dog and bark yourself.

བྱི་ཉར་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་བྱི་སྐད་མ་རྒྱགས།།

Don't look a gift horse in the mouth.

སྤྲེས་གྱི་ཏེ་མོའི་ཁ་ནང་ལ་མ་ལྟ།།

Don't put all your eggs in one basket.

སྐོང་ཚང་མ་སློལ་སོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་མ་སྤྲུགས།།

Don't put the cart before the horse.

ཏེ་ཡི་སྡོན་ལ་འཁོར་ལོ་མ་ཞོགས།།

Don't put new wine into old bottles.

ཚང་གསར་བ་ཤེལ་དམ་རྙིང་བའི་ནང་དུ་མ་སྐྱབས།

Don't rock the boat.

ཀོ་གྲུང་འགྲུལ་སྐྱོད་མ་གཏོང།

Don't throw the baby out with bath water.

འོག་ཚུ་དང་མཉམ་དུ་མ་འགྲུར་མ་གཡུགས།

Don't try to walk before you can crawl.

སྒོག་པོ་མ་ཐུབ་སྡོན་ལ་རྒྱ་འགྲོའི་འབད་ཚོལ་མ་བྱེད།

Don't wash your dirty linen in public.

གདན་ཁེབ་འཛོར་པོ་དེ་མང་ཚོགས་དཀྱིལ་མ་འགྲུ།

Doubt is the beginning, not the end of wisdom.

དུགས་བ་ཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་ཡིན་བ་ལས་མཐའ་མཚུག་མིན།

Early to bed and early to rise, makes a man healthy, wealthy and wise.

དགོང་སྡེ་ཉལ་དང་ཞོགས་སྡེ་ལངས་ཀྱིས་མི་དེ་བདེ་པོ་དང་། ཐུག་པོ། མཁས་བ་
བཅས་བཟོ་བ་ཡིན།

East or west, home is the best.

ཤར་རུབ་གང་ཡང་རུང་། ཁྱིམ་དེ་ཡག་ཤོས་རེད།

Easy come, easy go.

ལས་སྐྱ་པོར་བྱུང་བ་སྐྱ་པོར་ཚོགས།

Eat, drink and be merry, for tomorrow we die.

བཟས། བུང་། སྐྱིད་པོ་ཐོངས། སང་ཉིན་ནི་ཤི་རྒྱུ་རེད།

Empty vessels make the most noise.

ཚུ་སྒོད་སྒོད་བས་སྐྱད་སྐྱ་མང་ཤོས་འབྱིན།

Enough is as good as a feast.

རན་ཚོད་དེ་སྟོན་མོ་དང་གཅིག་པ་རེད།

Even a worm will turn.

སྲིན་འབྲུ་ཡིན་ཡང་ཁ་བསྐྱོར།

Every cloud has a silver lining.

སྲིན་པ་ཚང་མར་དངུལ་གྱི་མདངས་ཞིག་ཡོད། ། ཉེ་མ་སྲིན་པའི་འོག་ནས་དངས་
པའི་དུས་གཅིག་ཤར་ཡོང་། །

Every dog has his day.

བྱི་ཚང་མར་ཉེ་མ་སྲིད་པ་རེ་ཡོང་བྱུ་ཡོད།

Every Jack has his Jill.

རྗེ་ཀ་རེ་རེར་རང་གི་ཇིལ་རེ་ཡོད། ། རྗོར་བཟང་རེ་རེར་རང་གི་ཡིད་འཕྲོག་རེ་ཡོད། །

Every man has his price.

མི་རེ་རེར་རང་གི་རིན་འབབ་རེ་ཡོད།

Every picture tells a story.

པར་རེ་རེས་གཏམ་རྒྱུད་རེ་ཡོད།

Every stick has two ends.

རྒྱུག་པ་རེ་ལ་མགོ་མཇུག་གཉིས་རེ་ཡོད།

Everybody wants to go to heaven but nobody wants to die.

མི་ཚང་མ་ལྷ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱང་། ། སྤི་འདོད་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད།

Fact is stranger than fiction.

བདེན་པ་དེ་ཉོག་བཟོ་ལས་ཁྱད་མཚར་བ་ཡོད།

Failing to plan is planning to fail.

འཆར་གཞི་གདིང་མ་ ལུབ་པ་དེ་ལམ་སྐྱོང་ས་མི་ཡོང་བའི་འཆར་གཞི་བཉིང་པ་རེད།

Faint heart never won fair lady.

སྒྲིང་ཁུམ་ལ་ལྷུམ་མཛེས་མི་ཐོབ།

Fair exchange is no robbery.

བྲང་བདེན་གྱི་བརྗེ་སྐྱུར་དེ་འཕྲོག་བཅོམ་མ་རེད།

Faith will move mountains.

དད་པས་རི་བོ་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད།

Familiarity breeds contempt.

འདྲིས་གཤེབ་ཀྱིས་དམའ་འབེབ་གསོ།

Feed a cold and starve a fever.

ཆམ་པ་གསོས་ན་ཆ་བ་ལྷོགས་ཤི་ཐེབས།

Fight fire with fire.

མི་བསྐྱེགས་མེར་གཏུགས།

Finders keepers, losers weepers.

རྗེད་མཁན་ཚོ་ཉར་མཁན་རེད། བརྒྱག་མཁན་ཚོ་བྱུ་མཁན་རེད།

First come, first served.

སྔོན་དུ་སྐྱེབས་མཁན་ལ་སྔོན་དུ་ཞབས་ཞུ་ཐོབ།

First impressions are the most lasting.

ཐོག་མའི་བག་ཆགས་དག་རྒྱན་རིང་ཤོས་གནས་ལུབ།

First things first.

དང་པོའི་རིགས་དང་པོ།

Fish always stinks from the head downwards.

ཉ་རིགས་ནི་ཉག་དུ་མགོ་བོ་ནས་ཇི་ངན་འབྲིན།

Fish and guests smell after three days.

ཉ་དང་མགོན་པོ་ཞག་གསུམ་རྗེས་ལ་ངི་ངན་གྲོ།

Flattery will get you nowhere.

སྤྲེལ་ལ་ད་གྲིས་གང་དུ་འང་མི་སྤྲེལ་ས།

Fools rush in where angels fear to tread.

དམ་པ་འགྲོ་བར་འཇིགས་སར་སྐྱེན་པས་འདུར་རྒྱལ་གས་བྱེད།

For want of a nail the shoe was lost; for want of shoe the horse was lost; and for want of a horse the man was lost.

གཟེར་གྱི་དོན་དུ་ལྷམ་གོག་བརྒྱག་ ལྷམ་གྱི་དོན་དུ་བཞོན་ཉ་བརྒྱག་ བཞོན་ཉའི་དོན་དུ་
སྤྲེ་བོ་བརྒྱག།

Forewarned is forearmed.

སྲ་ས་ནས་དྲོགས་ཟོན་བྱས་པ་སྲ་ས་ནས་གོ་ཁབ་གྲོན་པ་ཡིན།

Forgive and forget.

དགོངས་པ་ཡངས་ནས་བརྗེད་པར་གྲིས།

Fortune favours the brave.

དཔའ་བོར་བསོད་ནམས་གྲིས་གྲོགས་བྱེད།

From the sublime to the ridiculous is only one step.

ཆེན་མེད་པ་ནས་དགོང་སྲོ་མེད་ ། ཆོ་མེད་གྱི་ ། བར་དུ་གོམ་སྟབས་གཅིག་རང་ཡིན།

Genius is an infinite capacity for taking pains.

དཀའ་སྤྱལ་ཐེགས་པའི་མཐའ་མེད་གྱི་རུས་པ་དེར་སྤུལ་བྱུང་བེད།

Give credit where credit is due.

གང་ལ་ངོ་གསོ་ཐོབ་སར་ངོ་གསོ་བྱོས།

God helps those who help themselves.

རང་གིས་རང་ལ་སྲོགས་སྲེད་མཁན་ཚོར་དགོན་མཚོག་གིས་སྲོགས་སྲེད།

Good fences make good neighbours.

ལྷགས་ཅི་བཟང་པོས་བྲིམ་མཚེས་བཟང་པོ་བཟོ།

Good talk saves the food.

ཁ་བརྗེ་བཟང་པོས་ཁ་ལག་ལྷག་པར་སྲེད།

Good things come to those who wait.

རང་རྒྱན་རིང་བ་ཚོར་བཟང་པོ་ཡོང་ཅི་ཆེ།

Great minds think alike.

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚོ་དགོངས་པ་མཉམ།

Half a loaf is better than no bread.

བག་ལེབ་མེད་པ་ལས་སྲེད་ཀ་ཡོད་ན་ཡག

Handsome is as handsome does.

སྲོད་པ་བཟང་ན་རྣམ་པ་ལགས།

Hard cases make bad law.

སྲོད་མཁྲིགས་པོས་བྲིམས་ངན་པ་བཟོ།

Hard work never did anyone any harm.

ཁལ་པའི་ལས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་སྲུ་ལའང་གཞོད་སློན་བཏང་མེད།

Haste makes waste.

སྲེལ་བས་འཕྲོ་བརྒྱག་ཏུ་གཏོང།

He that goes a-borrowing, goes a-sorrowing.

བྱ་ལོན་རྒྱང་གཡར་མཁན་དེ་སྲུག་བསྲེལ་རྒྱང་སྲོང།

He who hesitates is lost.

ཟེ་ཚོམ་བྱེད་མཁན་དེ་མམ་པ་རེད།

He who laughs last laughs longest.

དགའ་མོ་མཐའ་མར་དགོད་མཁན་དེས་དགའ་མོ་རིང་ཤོས་བགད།

He who lives by the sword shall die by the sword.

གྲི་དང་ལྷན་དུ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་མཁན་དེ་གྲིའི་ལ་བརྟེན་ནས་འཚེ།

He who pays the piper calls the tune.

སྲིང་བུ་མཁན་ལ་སྲ་སྲོད་མཁན་དེས་ཉ་དབྱངས་འདེམས་ཀྱི་ཡོད།

Hell hath no fury like a woman scorned.

ཁྱད་གསོད་མྱངས་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁོང་ཁོ་ནང་བཞིན་དམུལ་བ་ལའང་མེད།

History repeats itself.

ལོ་རྒྱུས་ནི་རང་ངོས་ནས་སྐྱར་སྐྱོས་བྱེད།

Home is where the heart is.

སྤྱིང་ཁམས་གང་དུ་ཡོད་ས་དེར་བྲིམ་ཡོད།

Honesty is the best policy.

སྲིད་བྱུས་བཟང་ཤོས་དེ་བྲང་བདེན་ཡིན།

If God had meant us to fly he'd have given us wings.

གལ་ཏེ་དཀོན་མཚོག་གིས་ང་ཚོ་འཕྱར་དགོས་པ་དགོངས་ན། ང་ཚོར་གཤོག་པ་གནང་ཡོད་ཀྱི་རེད།

If life deals you lemons, make lemonade.

གལ་ཏེ་མི་ཚེས་སྐྱར་འབྲས་འགྲེམས་ཀྱི་འདུག་ན། སྐྱར་ཚུ་བཟོས།

If the cap fits, wear it.

གལ་ཏེ་ཞུ་མོ་རན་གྱི་འདུག་ན་གྲོན་དགོས།

If the mountain won't come to Mohammed, then
Mohammed must go to the mountain.

གལ་ཏེ་རི་བོ་དེ་མོ་རྒྱུ་མདུན་གྱི་སར་ཡོང་གི་མི་འདུག་ན། མོ་རྒྱུ་མདུན་རི་བོ་དེའི་སར་དེས་བར་
འགྲོ་དགོས།

If wishes were horses beggars would ride.

གལ་ཏེ་སྒྲོལ་འདུན་ཏྟ་ཡིན་ན། སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱང་བཞོན་བར་བྱེད།

If you can't be good, be careful.

གལ་ཏེ་བཟང་བོ་ཅིག་བྱེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

If you can't beat them, join them.

གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོ་ལས་རྒྱལ་མ་ཐུབ་ན་ཁོང་ཚོའི་མཉམ་དུ་ཞུགས།

If you can't stand the heat get out of the kitchen.

གལ་ཏེ་ཚ་བ་བཟོད་ཀྱི་མེད་ན་ཐབ་ཚང་ནས་ཕྱི་ལ་ཐོན།

If you lie down with dogs, you will get up with
fleas.

གལ་ཏེ་བྱི་དང་འགྲོགས་ན་བྱི་ཞིག་ལས་ཀྱིས་ཡོང།

If you want a thing done well, do it yourself.

གལ་ཏེ་ལས་ཀ་དེ་ལེགས་གྲུབ་དགོས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱོས།

Ignorance is bliss.

མོངས་པ་ནི་བདེ་བ་ཡིན།

Imitation is the sincerest form of flattery.

ལད་རྫོལ་ནི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྤྲེལ་ལད་ཡིན།

In the kingdom of the blind the one-eyed man is
king.

མིག་ལོངས་པ་ཡི་རྒྱལ་ཁམས་སུ། མིག་གཅིག་པ་དེ་རྒྱལ་ལོ་ཡིན།

In the midst of life we are in death.

མི་ཆེ་འི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་དབུས་སུ་ང་ཚོ་ཤི་ཡི་ཡོད།

In every life a little rain must fall.

མི་ཆེ་ཚང་མའི་ནང་དུ་ཆར་བ་རྒྱུད་དུ་རེ་ངེས་པར་དུ་འབབ་དགོས།

It is best to be on the safe side.

ཉེན་ཁ་མེད་ས་ཕྱོགས་སུ་སྡོད་པ་དེ་ཡག་ཤོས་ཡིན།

It is better to give than to receive.

ལེན་པ་ལས་སྲོད་པ་དེ་བཟང་བ་ཡིན།

It is easy to be wise after the event.

དོན་རྒྱུན་བྱུང་རྗེས་སུ་མཁས་པ་༼བྱུང་བོ༽བྱེད་པ་ལས་སྒྲ།

It never rains but it pours.

ཆར་བ་ནམ་ཡང་འབབ་གྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ཇོ་གི་ཡོད།

It takes a thief to catch a thief.

རྒྱན་ལོ་འཇུ་བར་རྒྱན་ལོ་དགོས།

It takes two to tango.

ཉན་གོ་འཁྲབ་པར་མི་གཉིས་དགོས།

It's better to travel hopefully than to arrive.

གནས་སུ་སྐྱེབས་པ་ལས་རེ་བ་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་པ་བཟང་།

It's no use crying over spilt milk.

འོ་མ་བོ་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་དུས་པར་པན་ཐོགས་མེད།

It's no use locking the stable door after the horse has bolted.

ཏྲ་ཁ་ཤོར་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཏྲ་རར་སློབ་ལྷགས་བརྒྱབ་ན་མན་ཐོགས་མེད།

It's the early bird that gets the worm.

སྒྲ་ལངས་བྱེད་པའི་བྱ་ལ་འབྲུ་རིགས་ཐོབ།

It's the squeaky wheel that gets the grease.

གཅེར་སྐྱད་སློབ་པའི་འཁོར་ལོ་དེར་སྐྱམ་ཐོབ།

Interested in everything and committed to nothing.

སྤྲ་མང་ལ་དོ་སྤྲང་ཡོད་ཀྱང་སྤྲ་གཅིག་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད།

Jack of all trades, master of none.

ལས་རིགས་སྤྲ་མང་ཤེས་ཀྱང་ཁུངས་འཁྲོལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

Keep your powder dry.

མེ་རྩས་ཏྲ་བ་ཏུ་སྐྱམ་མོར་ཉར་དགོས། ། ཏུ་ས་ཏྲ་བ་ཏུ་བྲ་སྐྱིག་བྲས་ཏེ་སྤོད་དགོས། །

Killing two birds with one stone.

རྩོ་གཅིག་གིས་བྱི་བྱ་གཉིས་གསོད་པ།

Laugh and the world laughs with you, weep and you weep alone.

དགོད་ན་འཇིག་རྟེན་མཉམ་དུ་དགོད། ཅུ་ན་རང་ཉིད་གཅིག་སུ་ཡིན།

Laughter is the best medicine.

བཞད་གད་ནི་སྤྲ་སྤྲོར་ཡག་ཤོས་དེ་རེད།

Least said, soonest mended.

ག་ཉུང་ཅུ་སྤྲ་བ་དེ་གང་སྤྲར་དུ་བཙོས་བ་ཡིན།

Less is more.

ག་ཙམ་ཉུང་ན་དེ་ཙམ་མང་བ་ཡིན།

Let bygones be bygones.

འདས་ཟེན་པའི་གནས་ཚུལ་འདས་སུ་རྒྱགས།

Let not the sun go down on your wrath.

ཁོང་ཁོའི་དབང་གིས་ཉི་མ་རྒྱབ་རྒྱམ་འཇུག།

Let the buyer beware.

ཉོ་མཁན་ཚོས་གཟབ་དགོས།

Let the dead bury the dead.

གཤམ་པོས་གཤམ་པོ་སྤ་རུ་རྒྱགས།

Let the punishment fit the crime.

ཉེས་ཚད་ནག་ཉེས་ལ་རན་པར་གཅོད།

Life begins at forty.

མི་ཚེ་བཞེ་ཅུ་ནས་འགོ་རྒྱགས།

Life is just a bowl of cherries.

མི་ཚེ་ནི་སེའུ་པོར་བ་གང་ཅམ་རེད།

Life is what you make it.

མི་ཚེ་ནི་རང་གིས་གང་བཟོས་དེ་རེད།

Lightning never strikes twice in the same place.

ས་གནས་གཅིག་རྒྱ་ཐོག་ཐངས་གཉིས་ནམ་ཡང་མི་རྒྱག།

Like father, like son.

པ་ཇི་བཞིན། ལུ་དེ་བཞིན།

Little things please little minds.

སེམས་རྒྱུང་གི་རིགས་ལ་དངོས་རྒྱུང་ཐད།

Live for today for tomorrow never comes.

སང་ཉིན་ནམ་ཡང་མི་ཡོང་བས་ད་རིང་འཚོ་བ་བཟང་།

Look before you leap.

མ་མཚོངས་སྡོན་ལ་སྟོས།

Love is blind.

བཅེ་དུང་ནི་ལོངས་བ་རེད།

Love makes the world go round.

བཅེ་དུང་གིས་འཛམ་གླིང་སྐོར་འགོ་བཟོ།

Love thy neighbour as thy self.

རང་ཉིད་བཞིན་དུ་བྱིས་མཚེས་ལ་བཅེ་དུང་བྱོས།

Make hay while the sun shines.

ཉི་མ་ཚ་སྐབས་ཅ་ཕུང་སྐོམས།

Make love not war.

འཐབ་འཛིངས་མ་བྱེད་བཅེ་དགའ་བྱོས།

Man does not live by bread alone.

མི་བག་ལེབ་གཅིག་དུ་ལ་བཞེན་ནས་མི་འཚོ།

Manners maketh man.

སྟོད་ལམ་གྱིས་མི་བཟོ།

Many a true word is spoken in jest.

བདེན་ཚིག་མང་པོ་བཞད་གཤམ་ཚུལ་དུ་ཞོད།

Many hands make light work.

ལག་པ་མང་པོས་ལས་ཀ་ཡང་དུ་གཏོང་།

Marriages are made in heaven.

གཉེན་བསྐྱིག་ནི་ལྷ་ཡུལ་དུ་བཟོས་པ་རེད།

Marry in haste, repent in leisure.

སླེབ་རྩལ་གྱིས་གཉེན་སྲིག་བྱས། དལ་དུས་སུ་འགྲོད་པ་སླེས།

Might is right.

སྟོབས་ལུག་ནི་དབང་ཆ་རེད།

Mighty oaks from little acorns grow.

ས་ལོན་ཚུང་དུ་ནས་བེ་སྡོང་ཆེན་པོ་སླེ།

Misery loves company.

སློབ་གཏུང་གིས་གྲོགས་ལ་དགལ།

Money doesn't grow on trees.

ཤིང་སྡོང་སྟེང་དུ་པད་འག་མི་སླེ།

Money is the root of all evil.

པད་འག་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་བ་རེད།

Money makes the world go round.

པད་འག་གིས་འཇོན་སྲིང་སྟོང་མོང་བཞོ།

Music has charms to soothe the savage breast.

རོལ་དབྱངས་ལ་སྐྱོའི་སྟིང་ཁམས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཆ་ལྡན།

Necessity is the mother of invention.

དགོས་མཁོ་ནི་གསར་གཏོད་ཀྱི་མ་ལུས་རེད།

Never go to bed on an argument.

ཚོད་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉལ་དུ་ནམ་ཡང་མ་འགྲོ།

Never judge a book by its cover.

དེབ་ཀྱི་རྒྱབ་ཤོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་ནམ་ཡང་མ་བྱེད།

Never put off until tomorrow what you can do to-

day.

ད་རིང་བྲེད་ཐུབ་པ་དེ་སང་ཉིན་བར་དུ་དུས་འགྲངས་བྲེད་མི་རུང།

Never speak ill of the dead.

གཤམ་མེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ལ་ཁ་མ་ཐོངས།

No man can serve two masters.

མི་སྲུང་གྲང་སྦྱིན་བདག་གཉིས་ལ་ཞབས་ཞུ་མི་ཐུབ།

No news is good news.

གསར་འགྲུར་མེད་ན་གསར་འགྲུར་ཡག་པོ་རེད།

No one can make you feel inferior without your consent.

རང་ཉིད་ཀྱི་མོས་མ་ཐུན་མེད་བར་སྲུང་གྲང་གཉའ་གཅོག་མི་ཐུབ།

No pain, no gain.

ཤོད་མེད་ན་ཁེ་མེད།

Nothing is certain but death and taxes.

འཆི་བ་དང་དགུ་ཁལ་མ་གཏོགས་ངེས་གཏན་ཡོད་པ་གཅིག་གྲང་མེད།

Nothing succeeds like success.

ལམ་སྣོད་ལྷ་བུའི་ལམ་སྣོད་མེད།

Oil and water don't mix.

སྲུང་དང་ཚུ་གཉིས་འདྲེས་མི་སྲིད།

Old soldiers never die, they just fade away.

དམག་མི་བགྲེས་པོ་རྣམས་ནམ་ཡང་མི་ལོ། ཁོང་ཚོ་ཉིད་འགོ་བ་རེད།

Once a thief, always a thief.

ཐེངས་གཅིག་རྒྱན་མ་ཡིན་ན། ཉག་ཏུ་རྒྱན་མ་ཡིན།

Once bitten, twice shy.

སོ་ཐེངས་གཅིག་བརྒྱབ་པར་ཐོན་ཐེངས་གཉིས་བྱེད།

One hand does not make a clapping sound.

ལག་ས་གཅིག་གིས་སྒྲོག་པ་མི་ཡོང།

One half of the world does not know how the other half lives.

འཇོ་མ་གླིང་བྱེད་ཀས་གཅིག་ཤོས་ཇི་ལྟར་འཚོ་མིན་མི་ཤེས།

One hand washes the other.

ལག་གཅིག་གིས་ལག་གཞན་འགྲུ།

One man's meat is another man's poison.

མི་གཅིག་གི་ལ་དེ་མི་གཞན་གྱི་དུག་ཡིན།

One law for the rich and another for the poor.

ལྷན་པོར་གྲིམས་གཅིག་དང་དབུལ་པོར་གྲིམས་གཞན།

One swallow does not make a summer.

ལུག་ཉ་གཅིག་གིས་དབྱར་ཁ་བཟོ་མི་ཐུབ།

One size doesn't fit all.

ཚད་གཞི་གཅིག་ཚང་མར་མི་རན།

Only the wearer knows where the shoe pinches.

ལྷན་གྱིས་གང་དུ་བཅོར་མིན་གྱོན་པ་ཤོ་ཁོ་ནས་ཤེས།

One year's seeding makes seven years' weeding.

ལོ་གཅིག་གི་སོན་འདེབས་དེས་ལོ་བདུན་གྱི་ཡུར་མ་བཟོ།

Opportunity never knocks twice at any man's door.

མི་ཚང་མའི་སྐོ་འགྲམ་དུ་གོ་སྐབས་ཐེངས་གཉིས་ནམ་ཡང་མི་སྐྱབས།

Out of sight, out of mind.

མིག་དང་རྒྱུང་ན་སེམས་དང་རྒྱུང་།

Patience is a virtue.

བཟོན་བསམ་ནི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན།

Penny wise and pound foolish.

མེན་ལ་མཁས་པ་དང་སྒྲུང་ལ་སྤོང་བ། རྒྱུང་རྒྱུང་གྲོས་མི་ཐོངས། ཆེན་པོ་གར་སོང་མི་ཤེས། །

People who live in glass houses shouldn't throw stones.

ཤེས་གྱི་ཁང་པར་བཞུགས་མཁན་ཚོས་ངོ་བོ་རྒྱགས་པ་མི་རུང་།

Practice makes perfect.

སྦྱོང་བདར་གྱིས་ཡང་དག་བཟོ།

Practice what you preach.

ཁ་བཤད་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་དགོས།

Prevention is better than cure.

སྔོན་འགོག་ནི་གསོ་བབས་ལས་བཟང་།

Pride goes before a fall.

མ་ཟགས་སྔོན་ལ་ཁེངས་པ་འགྲོ།

Procrastination is the thief of time.

ཕྱི་བཞོལ་ནི་དུས་ཚོད་ཀྱི་རྒྱན་མ་རེད།

Put your best foot forward.

རྐང་བ་ཡག་ཤོས་དེ་མདུན་དུ་སྦྱོངས།

Revenge is a dish best served cold.

འཁོན་ལན་ནི་གང་མོར་ལྷུ་ན་ལེགས་པའི་ཞལ་ལག་ཅིག་ཡིན།

Rome wasn't built in a day.

རོམ་དེ་ཉི་མ་གཅིག་གི་ནང་ལ་བཟོས་མེད།

See no evil, hear no evil, speak no evil.

ངན་བ་མ་བཟླ། ངན་བ་མ་ཉན། ངན་བ་མ་སྒྲ།

Seeing is believing.

མཐོང་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན།

Set a thief to catch a thief.

རྐྱེན་མ་བ་བྱུང་བར་རྐྱེན་མ་ཐོངས།

Silence is golden.

མི་སྒྲ་བ་ནི་གསེར་ཡིན།

Spare the rod and spoil the child.

དབྱུགས་པ་རྫོས་བཏང་ན། སྤུ་གུ་ངན་ལངས་ཤོར།

Sticks and stones may break my bones, but words
will never hurt me.

རྫོ་དང་དབྱུགས་པས་ངའི་རུས་པ་གཙོག་སྲིད་ཀྱང་། ཆེག་གིས་ང་ལ་ནམ་ཡང་གནོད་
མི་བྱུབ།

Still waters run deep.

མི་གཡོ་བའི་ཚུ་དེ་གཉིད་ཟབ།

Strike while the iron is hot.

ལྷགས་དམར་པོ་ཡིན་སྐབས་ཐོ་བ་བསྐྱུན།

Success has many fathers, while failure is an or-

phan.

ལམ་ལྷོངས་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་བ་ནི་དུ་སྤྱག་ཡིན།

Survival of the fittest.

འཛོན་ཤོས་ཀྱི་འཚོ་གནས།

Tell the truth and shame the Devil.

བདེན་པ་བཤད་དེ་གདོན་འདྲེ་ངོ་ཚ་རུ་བཅུག།

That which does not kill us makes us stronger.

སློག་མི་འཕྲོག་པའི་དངོས་པོ་དེས་ང་ཚོ་སློབས་ཆེར་གཏོང་གི་ཡོད།

The age of miracles is past.

ཚོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་རབས་དེ་འདས་ཆར་བ་རེད།

The best defence is a good offence.

ཕྱིར་ཚོལ་ཡག་པོ་དེ་སྤྱང་སྐྱོབ་བཟང་ཤོས་རེད།

The best things in life are free.

མི་ཚེའི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཡག་ཤོས་དག་རིན་མེད་རེད།

The bigger they are, the harder they fall.

ཇི་ཙམ་གྱིས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཤྲགས་ཆེར་ལྷུངས།

The boy is the father to the man.

བུ་དེ་སྐྱེས་བུའི་པ་རེད།

The cobbler always wears the worst shoes.

སྤྱམ་བཟོ་བས་རྟག་ཏུ་སྤྱམ་གོག་སྐྱོ་ཤོས་དེ་གྱོན་གྱི་རེད།

The customer is always right.

ཉོ་མཁན་ནམས་རྟག་ཏུ་བདེན་པ་རེད།

The darkest hour is just before the dawn.

ཐུན་པ་ ཐུག་ཤོས་དེ་ཚོ་རིང་ས་ཀྱི་སྡོན་དུ་ཡོད།

The end justifies the means.

དམིགས་ཡུལ་གྱིས་ཐབས་ལམ་ལ་བདེན་ཁ་སྟེད། བསྐྱབ་བྱ་ཡིས་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བདེན་ཁ་སྟེད།

The female of the species is more deadly than the male.

སྐྱེ་འགོ་མོ་རིགས་རྣམས་ལོ་ལས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡོད།

The fruit does not fall far from the tree.

ཤིང་འབྲས་ཤིང་སྡོང་ལས་ཐག་རིང་དུ་མི་ཐགས།

The good die young.

བཟང་པོ་དེ་གཞོན་དུས་ནས་འཆེ།

The grass is always greener on the other side of the fence.

ལྷགས་རིའི་སྤྱོགས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཅ་དེ་རྒྱན་དུ་ལྡང་ཆེ་བ་ཡོད།

The hand that rocks the cradle rules the world.

ཚངས་མལ་འགྲུལ་མཁན་གྱི་ལག་པ་དེས་འཇམ་སྤིང་སྐྱོང་བ་ཡིན།

The husband is always the last to know.

ཁྱོད་ཀྱི་རྟོག་ཏུ་གནས་ཚུལ་རྟོགས་མཁན་མཐའ་མ་དེ་ཡིན།

The longest journey starts with a single step.

འགྲུལ་ཐག་རིང་ཤོས་དེ་གོམ་སྐབས་དང་པོ་ནས་འགོ་རྒྱགས།

The more the merrier.

ཇི་ཅམ་གྱིས་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱིད་བ་ཡོད། མང་བ་དེ་སྐྱིད་བ་ཡོད།

The more things change, the more they stay the

same.

དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ཙམ་གྱིས་འགྲུར་བ་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་འཇགས་གནས།

The pen is mightier than sword.

སྤྱད་གྲུ་ཞི་གི་ལས་རྒྱས་སྟོབས་ཆེ།

The price of liberty is eternal vigilance.

ཉུག་ཏུ་བྱ་ར་བྱེད་པ་དེ་རང་དབང་གི་རིན་འབབ་རེད།

The proof of the pudding is in the eating.

ལྗེ་གྲུ་ཞེས་དང་མི་ཞེས་དེ་ཟས་ན་ཤེས།

The road to hell is paved with good intentions.

དམྱལ་བའི་ལམ་དེར་ཀུན་སྒོར་བཟང་པོའི་ཚོ་ཆལ་བཉིང་ཡོད།

The shoemaker's son always goes barefoot.

སྣམ་བཟོ་བའི་བུ་དེ་ཉུག་ཏུ་རྒྱ་བཟུང་མར་འགྲོ།

The way to a man's heart is through his stomach.

སྤྱིས་པའི་སྤོང་ཁམས་ཀྱི་ལམ་དེ་གྲོད་ཁོག་བརྒྱད་དེ་འགྲོ་དགོས།

There are more ways of killing a cat than choking it with cream.

ཞི་མི་གསོད་པར་འོ་མའི་གྱིའི་མིད་འགག་གཉོང་བ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ལམ་མང་པོ་ཡོད།

There are none so blind as those that will not see.

མི་བཟླ་མཁན་ལས་གཞན་པའི་འོངས་བ་སྤུ་ཡང་མེད།

There are two sides to every question.

འི་བ་ཚང་མར་ངོས་གཉིས་རེ་ཡོད།

There's a time and a place for everything.

གནད་དོན་ཚང་མར་ཡུལ་དང་གནས་སྐབས་རེ་ཡོད།

There's an exception to every rule.

སྤྲིག་ཁྲིམས་ཚང་མར་དམིགས་བསལ་རེ་ཡོད།

There's honour among thieves.

རྐྱེན་མ་ཕན་ཚུན་ལའང་བཀྱར་བསྟེ་ཡོད།

There's more than one way to skin a cat.

ཞི་མི་བགས་པ་བསྐྱུ་ཐབས་གཅིག་ལས་མང་བ་ཡོད།

There's no place like home.

རང་བྱིམ་ལྟ་བུའི་གནས་གཞན་མེད།

There's no smoke without fire.

མི་མེད་བར་དུ་བ་མི་ཡོང།

There's no such thing as a free lunch.

རིན་མེད་གྱི་ཉིན་དགུང་ཁ་ལག་ཟེར་བ་ཞིག་མེད།

There's no time like the present.

ད་ལྟ་འདྲ་བའི་དུས་ཚོད་མེད།

There's none so deaf as those who will not hear.

མི་ཉན་མཁན་ལས་གཞན་བའི་འོན་པ་སུ་ཡང་མེད།

There's safety in numbers.

གངས་འབོར་གྱི་ནང་དུ་སྐྱབ་སྐྱོབ་ཡོད།

They that sow the wind shall reap the whirlwind.

རྒྱང་འདེབས་མཁན་ཚོར་རྒྱང་འཕུབ་སླིན་གྱི་རེད།

Those who do not learn from history are doomed to repeat it.

ལོ་རྒྱུས་ནས་བསྐབ་བྱ་མི་ལེན་མཁན་ཚོས་སྐྱུར་རྫོས་བྱེད་རྒྱ་ཉག་ཅིག་རེད།

Time and tide wait for no man.

དུས་ཚོད་དང་བ་རྒྱ་བས་ཀྱིས་སྲུ་ལ་འང་སྐྱུག་མི་སྲིད།

Time is a great healer.

དུས་ཚོད་ནི་འཚོ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད།

Time is money.

དུས་ཚོད་ནི་པད་འག་རེད།

Tit for tat.

རི་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟ་བུ།

To err is human, to forgive is divine.

འོ་ར་འཁྲུལ་བྱས་ན་མི། དགོངས་པ་དག་ན་ལྷ།

Tomorrow never comes.

སང་ཉིན་ནམ་ཡང་མི་ཡོང་།

Too many cooks spoil the broth.

མ་བྱེན་མང་ན་སྐྱུག་པ་འཚོ་བརྒྱལ་གཏོང་།

Two heads are better than one.

མགོ་གཉིས་གཅིག་ལས་བཟང་བ་ཡིན།

Two is company, but three is a crowd.

མི་གཉིས་གྲོགས་དང་མི་གསུམ་འཚང་ཀ་ཡིན།

Two wrongs don't make a right.

འོ་ར་འཁྲུལ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲིགས་པ་གཅིག་མི་བཟོ།

Variety is the spice of life.

སྒྲ་འཛོམས་ནི་མི་ཚེའི་སྐྱེ་སྒྲ་ཡིན།

Virtue is its own reward.

དགེ་བའི་ལས་ནི་དེ་རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན།

Walls have ears.

ཕྱི་ག་སར་རྒྱ་བ་ཡོད།

Waste not want not.

དགོས་མཁོ་མེད་ན་འཕྲོ་བརྒྱུག་མེད།

What can't be cured must be endured.

གསོ་ཐབས་མེད་པའི་ནད་དེ་བསྐྱེད་དགོས།

What goes up must come down.

གང་ཡར་འགྲོ་བ་དེ་མར་ཟགས་དགོས།

What's sauce for the goose is sauce for the gander.

ངང་མོ་ལ་ཟས་ཡིན་ན་ངང་མོ་ལའང་ཟས་ཡིན།

When in Rome, do as the Romans do.

རོའམ་དུ་སྡོད་སྐབས་རོའམ་གྱི་མི་ལྟར་བྱོས།

When the cat is away the mice will play.

ཞི་མི་མེད་སྐབས་ཅི་ཅི་ཅེད་མོ་ཅེ།

What the eye doesn't see, the heart doesn't grieve over.

མིག་གིས་མ་མཐོང་ན། སྙིང་གིས་སྦྱུག་བསྐྱལ་མི་བྱེད།

Where there is a will there is a way.

གང་དུ་ཚོད་སེམས་ཡོད་ས་དེར་ལམ་ཞིག་ཡོད།

While there is life there is hope.

སྲོག་འཚོ་བའི་སྐབས་དེར་རེ་བ་ཡོད།

Whom the Gods love die young.

སྤུ་ལ་དཀོན་མཚོག་གིས་བཅེ་བ་བྱེད་ས་དེ་གཞོན་དུས་འཆི།

Why keep a dog and bark yourself?

ཁྱི་ཉར་ནས་བསྐྱད་ཁྱི་སྐྱད་རང་གིས་བརྒྱབ་དོན་ཅི།

Wonders will never cease.

ཡ་མཚན་པའི་རིགས་ནམ་ཡང་མི་རྗོགས།

Worrying never did anyone any good.

སེམས་ཁྲུལ་གྱིས་སྤུ་གང་ལ་ནམ་ཡང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་མེད།

You are never too old to learn.

སྤྱད་བཅོན་བྱེད་པར་ཀས་བྲགས་པའི་སྦྱོན་ནམ་ཡང་མེད།

You are what you eat.

གང་བཟའ་བ་དེས་སྤུ་ཡིན་པ་མཚོན།

You can lead a horse to water, but you can't make it drink.

རྩ་དེ་ཚུ་ཁར་འཁྲིད་ཐུབ་ཡང་། ཚུ་འཐུང་དུ་འཇུག་མི་ཐུབ།

You can't have your cake and eat it.

གོ་རི་བཟའ་རྒྱ་དང་ཉར་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མི་ཡོང།

You can't get blood out of a stone.

རྩོ་ལས་ཁྲག་གི་རེ་བ་བྱེད་མི་ཉན། རྩོ་བཅིང་ནས་ཁྲག་མི་ཐོན།

You can't make a silk purse from a sow's ear.

ཕག་པའི་རྩ་མཚོག་ནས་གོས་ཚེན་གྱི་ཁྲག་མ་བཟོ་མི་ཐུབ།

You can't make an omelette without breaking some eggs.

སྒོང་ང་མ་བཅགས་པར་སྒོང་བརྗོད་བཟོ་མི་ཐུབ།

You can't make bricks without straw.

སོག་མ་མེད་པར་སོ་པག་བཟོ་མི་ཐུབ།

You can't run with the hare and hunt with the hounds.

ཤ་ཁྲིའི་མཉམ་དུ་བྲི་ར་རྒྱག་པ་དང་རི་བོང་གི་མཉམ་དུ་རྒྱགས་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་
མི་ཡོང།

You can't teach an old dog new tricks.

བྲི་གན་འཁོགས་ལ་རིག་རྩལ་གསར་པ་སློབ་མི་ཐུབ།

You can't tell a book by looking at its cover.

དེབ་ཀྱི་རྒྱབ་ཤོག་ལ་བལྟས་ཏེ་བཟང་ངན་བརྗོད་མི་ཐུབ།

You catch more flies with honey than with vinegar.

ཚུ་ལུ་ལས་སྤང་རྩིས་སྤང་བུ་མང་བ་བརྒྱང་ཐུབ།

Youth is wasted on the young.

གཞོན་བུའི་བུས་སློབས་གཞོན་པའི་སྤེང་དུ་རྫོགས།

Selected Hindi Proverbs:

Adhajar gagari chhalakat jae/
ཇ་མ་བྱེད་གང་ཡོ་འཁྲུམ་ཆེ། བྱེད་ཁངས་ཇ་མ་ཡོ་འཁྲུམ་ཆེ།

Andhon me kana raja/
འོངས་བའི་དབུས་སུ་མིག་གཅིག་ཅན་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན།

Andhkaar ko kosne se betar dip jalana hain/
སྤྱན་པར་དམིང་པ་ལས་སྤྱོན་མེ་སྤར་ན་བཟང་།

Ab pachtae hot kya jab chidiya chug gai khet/
སྤོན་འབྲས་བུ་ཡིས་ཟས་ཚར་ན། འགྲོད་པ་བུས་ཉེ་པན་པ་མེད།

Ant bhala to sab bhala/
མཚུག་འབྲས་བུ་བཟང་ན་ཐམས་ཅད་བཟང་།

Shak ke ilaj to hakim lukmaan ke pas bhi nahain tha/
དྲོགས་པ་འི་བཅོས་ཐབས་སྤྲན་པ་ལུ་ཀ་མན་ལའང་བྱུང་མེད།

Ek myan me do talvare nahain samatim/
གི་འབྲས་བུ་གཅིག་ནང་གི་གཉིས་ཚུ་ད་ཐབས་བྲལ།

Nach na jane angan teda/
གཞས་འཁྲབ་མ་ཤེས་སྤྱིངས་ཆ་རྒྱུག་པར་ཡལ།

Bandar kya jane adarak ka svad/
སྤྲེའུས་སྐྱ་སྤྲུག་གི་བྲོ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས།

Dur ke dol suhane lagte hain/

ཐག་རིང་གི་རྒྱ་སྒྲོན་པོ་ཚོར།

Jab gidar ki mot ati hain to voh shahr ki taraf bhag ta hain/

ཁྱི་སྐྱུང་གི་རལ་ན་གྲོང་ཁྱི་སྐྱུང་གི་སྐྱོག་ས་སུ་རྒྱུག་ས་ཀྱི་རེད།

Jal me rahekar magar se bair thik nahain/

ཚུ་ནང་དུ་བསྐྱད་དེ་ཚུ་སྲིན་ལ་འཁོན་འཛིན་ཡག་པོ་མ་རེད།

Jo garajta hain vo barasate nahain/

སྲིན་འབྲུག་སྐྱད་ཅན་ལས་ཚར་མི་འབབ།

Jitni lambi chadar ho utni pair felani chahie/

ཉལ་ཁབས་ཇི་ཅམ་རིང་བ་དེ་ཅམ་ཀྱི་རྐང་ས་རྒྱུང་ས་དགོས།

Jis dane pe jiska nam likha hain, vo dana vohi khaye ga/

འབྲུ་ཉོག་གང་གི་སྐྱུང་དུ་སྲུའི་མིང་གིས་ཡོད་བའི་འབྲུ་ཉོག་དེ་དེས་བཟའ་ཡི་རེད།

Jiski lati usiki bhens/

དབྲུག་ས་བ་སྲུའི་ཡིན་ཀྱང་དེའི་མ་ཉེ།

Apna vahi jo aave kaam/

མན་ཐོག་ས་བྱེད་མཁན་དེ་རང་མི་ཡིན།

Aap hare aur bahu ko mare/

རང་ཉིད་པམ་པས་མན་འ་མར་བརྟུང།

Is hath de us hath lo/

ལག་གཡས་ཀྱིས་སྲོད་ལ་གཡོན་ཀྱིས་ལོན།

Ek haath se tali nahain bajati/

ལག་སྐྱོད་གཅིག་གིས་སློབ་སྦྱོར་མི་ཡོད།

Okhali mein sar diyaa to musalon se kya darna/
བརྟམ་གྱི་ནང་དུ་མགོ་སླེབས་ཚར་ན་བརྟམ་རྗེས་འཇིགས་ཉེ་མཁ།

Pratyakshya ko pramaan ki avashyakta nahain/
མངོན་སྲུང་ལ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དགོས་མཁོ་མེད།

Sar salamat to pagdi hazaar/
མགོ་བདེ་ཐང་གནས་ན་མགོ་རས་སྟོང་།

Sao sunar ki, ek lohar ki/
གསེར་བཟོའི་ཐངས་བརྒྱ་ལ་མགར་བའི་ཐངས་གཅིག་

Sarp bhi mare aur lati bhi na tute/
སྲུ་ལ་ཡང་ཤེ་ལ་རྒྱག་སྐྱོད་མི་ཆག་ས།

Sawan ke andhe ko sab hara hi hara nazar aata hain/
དབྱིད་དུས་ལོངས་བར་གྱུར་བའི་མིར། ཚང་མ་ལྡང་ལྡང་རྒྱང་མཐོང་།

Jahan chah wahan raha/
འདོད་སྐྱོད་སར་ལམ་ཡང་ཡོད།

Chor ki daari mein tinka/
རྒྱན་བའི་ཨོག་ཚོམ་ལ་སོག་མ་འགོས།

Aage kuan peeche khahe/
མདུན་ལ་ཁྲིམ་བ་དང་རྒྱབ་ལ་ས་དོང་།

Unchi dukan pheekay pakwaan/
ཚོང་ཁང་མཐོ་ལ་ཚོང་རྗེས་རུལ་བ།

Ulta chor kotwal ko dante/
ཀྱུན་མས་ཉོན་ཏྲོག་པར་ཚུར་སྒྲིག་ར་སྐྱུལ།

Ek anaar sao bimaar/
ཤིང་ཏྲོག་གཅིག་ལ་འདོད་མཁན་བརྒྱ།

Udham hi safalta ki kunji hain/
འབད་ཚེལ་ཁོ་ན་ལམ་སྣང་གི་ལྗེ་མིག་རེད།

Bhagya sahasi ka sath deta hain/
བསོད་ནམས་སྣང་རུས་ཅན་དང་འགྲོགས།

Vivek bahaduri ka utam ansha hain/
དབྱིད་ཤེས་ནི་དཔའ་བོའི་ཡན་ལག་ཅེ་སྤྱད་དེ་ཡིན།

Karya udham se sidh hote hain manorthon se nahain/
ལས་འབད་ཚེལ་གྱིས་གྲུབ་ལ། ཡིད་སློན་གྱིས་མིན།

Sankalb hi manusaya ka bal hain/
ནམ་ཏྲོག་ཁོ་ན་མིའི་རུས་སྟོབས་ཡིན།

Menat, himmat aur lagan se kalpana saakaar hoti hain/
སྣང་རུས་དང་། སྣང་སྟོབས། དོན་གཉེར་བཅས་གྱིས་ཡིད་སློན་མཛོན་དུ་གྲུབ་བ་ཡིན།

Muskaan prem ki bhasha hain/
བཞིན་འཇུ་མ་ས་བཅེ་བའི་གོ་བད་ཡིན།

Ahankaar chhore bina sachcha prem nahi kiya ja sakta/
ང་རྒྱལ་མ་སྤངས་བར་དུ་བཅེ་བ་ནལ་མ་བྱེད་མི་ཐུབ།

Prasan karne ka upaya hain, swyam prasan rehna/

སློ་སྦྱང་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་སློ་བོར་གནས་པ་ལ་ཟེེ།

Ek gun samasat doshon ko dak leta hain/
ཡོན་ཏན་གཅིག་གིས་སློན་ཐམས་ཅད་འགོབ་པར་བྱེད།

Dusron se prem karna apne aap se prem karna hain/
གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཆ་མཚུངས།

Samya mahaan chikitsak hain/
དུས་ཚོད་ནི་སླན་བ་ཚེན་པོ་ཞིག་རེད།

Samya kisi ki pratichha nahi karta/
དུས་ཚོད་ཀྱིས་སྲུ་ལའང་རང་སྲུག་མི་བྱེད།

Ek jut chhipane ke liye das jut bolne parte hain/
རྩུན་གཅིག་འགོབ་པར་རྩུན་བརྩུ་ཤོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

Bina guru ke gyan nahi hota/
བཤེས་གཉེན་མེད་པར་ཤེས་ཡོན་མི་འབྱུང་།

Aapki budhi hi aapka guru hain/
རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།

Jigyasa ke bina gyan nahi hota/
དོན་གཉེར་བྲལ་ན་ཤེས་ཡོན་མི་འབྱུང་།

Bina anubhab ke kora shabdik gyan andha hain/
སྤྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཚིག་སྐྱམ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནི་ལོངས་བ་ཡིན།

Updesh dena saral hain, upaya batana katin/
ཁ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་ལས་སྦྱ་ཡང་། ཐབས་ལམ་སློན་རྒྱུ་དཀའ་བ་ཡིན།

མིག་ཉུང་དོན་བསྐྱུས་ཀྱི་བད་ཚད་འགའ་གསལ།

Terse and telling phrases:

ཀུན་ཏུ་བཟང་ལོ།

Ever noble.

ཀུན་ཤེས་གཅིག་འགགས།

All knowing, single blocked. (Jack of all trade, master of none).

དགའ་ཁྲི་བཅུ་ལྔ།

Ten thousand white one thousand black.

ཀླང་ཇེས་ལག་སྲུབ།

Hand erasing foot-print.

ཀུན་རྒྱབ་རྒྱན་ལངས།

Thief backed by liar (liar backing thief)

ལྷགས་བས་ལྷང་གཅོད།

The idiot cutting the poplar.

སྐོམ་བ་རྩ་འདོད།

A desiring thirst for water.

སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ།

Arising, abiding and cessation.

རྐྱེན་དཔྱད་གོགས་ཤར།

A blessing in disguise.

སྐྱུག་པ་འདོམས་འཇུག།

Measuring vomit with the hand.

ཁ་ཚག་སྒྲ་རལ།

Broken mouth, torn nose.

ཁ་ནང་ལྗེ་རྒྱས།

Tongue acquainted with mouth. (The tongue knows what is inside the mouth)

ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད།

Non-dual mouth and heart. (Complete sincerity)

ཁས་བཏང་སོས་ཟེན།

Released by the mouth, held by the teeth.

ཁྱི་ཉལ་རྒྱག་དཀོག།

Sleeping dog provoked with stick.

ཁྱི་སྤང་ལག་སྐྱེལ།

Collaboration of dog and wolf. (Dog and wolf going hand

in hand)

གྲིབ་ནག་འབྲེར་མཚོང་།

Seeing shadow as demon.

གྲིབ་ནག་སྤར་འཛིན།

Grabbing shadow by the palm.

དག་དགའ་གཉེན་སྐྱོ།

Pleasing the enemy, saddening friends.

སྒོ་བྱར་ཐོག་རྒྱག།

Sudden lightening strike.

དགེ་བཤད་སྤྲིག་བཤོལ།

Telling the positive, explaining the negative.

དགེ་འདོན་སྐྱོན་སེལ།

Applauding the positive, criticizing the negative.

མགོ་ཐོག་རྐང་བཞག།

Keeping the foot on the head.

མགོ་བྱ་མིག་བསྐྱོས།

Eyes fated to watch the head.

འབྲེལ་ཐོག་དོག་རྗེས།

Trampling over the fallen.

རྒྱ་ཚེ་དབྱེལ་སྤོང་།

Great expanse empty center.

རྒྱ་བ་གཅིག་སྐྱ་གཉིས།

One back, two saddles.

རྒྱ་ངོ་སྐྱ་ལྗང་བ།

Bad warp, rough weft.

རྒྱ་བ་སྐྱ་ཀོ་བྲེགས།

Frills cut from the leather.

སྐྱ་བ་པ་ཅ་བཀོག།

Uprooting the garlic.

བསྐྱོ་བ་ནང་གཞོན།

Unheeding the advice.

ང་མིན་ཁོ་མིན།

Not me not he.

ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་།

Seeing every deed as positive.

གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ།

Knowing one, freeing all.

ལྗང་གས་དམར་སྐྱ་བ་གུཅུན།

Red iron twisted by tongs.

ཆང་ལན་རྒྱ་ལཛལ།

Reciprocating Chang with water.

ཆད་མ་ཐུང་ཡོ་སྐང་།

Joining the breakage, straightening the bend.

ཚུ་བརྒྱ་བམ་འདུས།

One hundred streams merging under one bridge.

ཚུ་སྐྱ་གར་ཐིང།

Wherever the tip of water leads.

ཚོས་སྲིད་ཚོར་གསུམ།

The threefold of religion, politics and economy.

ཚོས་ཚོར་འདོད་ཐུབ།

Dharma, wealth, desire and liberation.

ཉ་ཉུང་མཉམ་བསྐྲུས།

Mixing of fish and raddish together.

ཉིན་མའི་སྐར་མ།

Day time star.

སྒྲིགས་དོར་བརྒྱད་ལེན།

Discarding the dirt, adopting the essence.

སྦྱོང་དོར་གསར་སྐྱེལ།

Discarding the old, developing the new.

རྟ་མགོ་ལུག་གཞུག།

Horse's head, sheep's tail.

རྟ་རྒྱལ་ས་རྩལ་ཡལ།

The horse galloped, the dust disappeared.

རྟ་གཡག་མགོ་སྦྲེལ།

Tying the head of horse and yak together.

ལྷ་སྒོམ་སྦྱོང་གསུམ།

The trinity of view, meditation, and conduct.

ལྷས་དན་གཡང་འགྲུག།

Summoning the evil signs as auspicious.

སྟག་སེང་ཁ་སྦྱོང།

Tiger and lion facing each other.

ཐེ་གུ་སྦྱེ་ཤོར།

Losing the tip of rope (thread).

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ།

Threefold: listening, contemplation and meditation.

ཇི་དན་ས་གཡོགས།

Covering the foul smell with earth.

བདེ་སྦྱོང་ཟུང་འཇུག།

Engaging in the union of bliss and emptiness.

མདའ་ཤེས་གཞུ་ཉེས།

Knowing the arrow, purchasing the bow.

སྤྲིག་སྤོང་དག་སྤྱད།

Abandoning negative, developing positive.

དོག་ཅ་གཅིག་བསྐྱེད།

Uniting in a single step.

འད་བརྒྱ་སྤྲོད་གཅིག།

One hundred illnesses, a single medicine.

འད་ཐོག་སྤྲོད་འཁེལ།

Medicine targeting on the illness.

འད་གྲོལ་གདོན་གྲོལ།

Free from illness and malignant spirit.

ནམ་འཆི་ངེས་མེད།

Uncertainty of death.

གནམ་ལྗུགས་ཐོག་བབས།

A bolt from the blue.

ནག་ཐོག་གཙག་འཁེལ།

Needle right on the boil.

སྤྱུ་མ་ཟད་མར་མ།

A lamp with depleted oil.

པར་སྤོད་ཚུར་ལེན།

Giving out, taking in.

ལུན་ཚོགས་སྡེ་བཞི།

A group of four abundance.

ལུ་དགུག་མདོ་དགུག

Destabilizing the whole country or community.

ལུག་འཚལ་དཀོར་སྦྱོང་།

Prostration and purification.

ལུར་བ་གྲུ་འདེགས།

Lifting aloft from all corners.

ལྷིང་ས་བ་ཚོ་སྦྱིལ།

A stone wrapped with fabric.

ལྷིང་རུལ་གནམ་འཕྱར།

Hanging the dirty laundry in the air.

Airing dirty laundry in public. (English)

འཕར་སྦྱང་ལག་སྦྱིལ།

A collaboration of a wild-dog and a wolf.

བོང་བ་གསེར་གཟིགས།

Seeing a piece of mud as gold.

སྒོ་གཅིག་སེམས་གཅིག

One heart, one mind. (One mind, one spirit).

བྲ་གན་སློ་ཟད།

Old bird, worn feathers.

བྲ་སློ་རྒྱང་འཁྲེད།

Feather blown by wind.

བྲ་དོ་ལམ་འབྲད།

Bird and stone meeting on the road.

བྲ་འཛིན་ཉ་འཛིན།

Catching the bird, catching the fish.

འབྲ་ཆེས་རྒྱང་ཐོས།

A big insect eating small insects.

འབྲུག་མགོ་སྐྱལ་མཇུག།

Dragon head, snake tail.

སྐྱལ་མཇུག་སྐྱལ་བའི་གས།

Snake coil uncoiled by snake.

མི་སློན་རང་སྐྱིད།

Appreciated by others, happy self.

མིག་སྐྱེན་མིག་མན།

Eye medicine benefiting the eye.

མིག་མཐོང་ལག་འཛིན།

Seen by the eyes, caught by the hands.

ལུན་ནག་མདའ་འཕེན།

Shooting an arrow in the dark.

མེས་འཚིག་མེར་གཏུགས།

Fire burn cured by fire.

མོན་ཡུལ་ཇོ་གཙོད།

Vajracchedika sutra of Mon. (mdo gcod of Mon)

སྤྲོ་བཛོད་རང་དབང།

Freedom of expression.

ཚ་གང་ཡ་འགལ།

Opposite rivalry of hot and cold.

ཚེར་མ་དར་བཏུམས།

A thorn wrapped in silk.

ཚ་ཐོག་གང་བཞག།

Putting cold over hot.

མཇུ་བ་མོ་རི་སྟོན།

Pointing finger to show the hill. (Showing the mountain by pointing finger).

ཕ་འཇུ་མ་སྟག་རྩུག།

A fox's smile disguised as a tiger's.

ཞི་བདེ་སྣང་ས་འཇགས།

Peace, happiness and stability.

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ།

Threefold: basis, path and fruition (result).

ཟུང་བལྟས་ལེབ་མཐོང་།

Seeing the whole by looking at the fringe.

གཟུགས་མེད་གྲིབ་ཆགས།

Casting a shadow without form.

གཐོང་ཁ་གཅིག་བསྐྱེལ།

Consolidating all points of chisels together.

ཡོང་བརྒྱ་བྱང་གཅིག།

One receipt, one hundred receivables.

ཡོད་ཀྱི་ཅལ་སྐྱབ།

Using every possible means.

རག་གན་གསེར་བརྒྱ།

Brass disguised as gold.

རང་ཐག་རང་གཅོད།

Self determination.

རང་དོན་རང་གཅིས།

Self interest, self love.

རང་དོན་ཁོག་བརྟུག

Self interest in mind.

རང་ནད་རང་སེལ།

Self illness, self cured. (self help)

རང་འཕྲུང་གཞན་བརྒྱུག

Destroying others, betraying self. (Self betrayed, other destroyed).

རང་མེད་མི་མེད།

No self, no other.

རལ་གྲི་གནམ་ལྗངས།

A scabbard fallen from the sky.

རི་བོང་ཅལ་འདྲོགས།

Hare startled by “Chal” sound.

རི་བོང་རྫོུས།

A hare disguised as a stone.

ལ་ཁའི་ཉི་མ།

Setting sun of the mountain.

ལན་དགུ་ཚད་མ་སྟུང།

Conjoining nine times of breakage.

ལམ་བཞི་མདོ་ཁ།

At a cross road (square).

ལེགས་སྐྱེལ་ཉེས་འགོག།

Developing the positive, preventing the negative.

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ།

Body, speech and mind.

ལག་ལྷ་ལ་ཐེམ།

Meat-soup dissolving into the meat.

ལོག་བྱ་སྐྱེས་ཐོས།

Paper ruined by oil.

ལོག་སྐྱེས་རྒྱུ་འཚང་།

Air pumped paper. (Paper pumped by air).

ས་ལོག་དང་ཐག།

Putting up prayer flags beneath the earth. (Stringing flags under the earth).

སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ།

Resting in the mind as such.

སེམས་སྐྱོང་མན་ངག།

Mind, expanse and instruction.

སྲིབ་བཅད་བརྒྱུ་གསུམ།

Threefold analysis of burning, cutting and whetting.

ལྷ་ཁོག་འདྲེ་ལྷུགས།

A demon-possessed god.